

ปีที่ ๑๖ อันดับที่ ๙๑ กันยายน-ตุลาคม ๒๕๕๓

* วัตถุประสงค์ในการจัดทำ “ดอกหญ้า” *

- เพื่อยังความเป็นภราดรภาพและสามัคคีธรรม ให้เกิดในหมู่สมาชิก
- เพื่อเสริมสร้างสติปัญญาและให้ตระหนัก ถึงคุณค่าสาระของหลักธรรมในศาสนา ในส่วนที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตและสังคม

เจ้าของ สมาคมผู้ปฏิบัติธรรม

๖๗/๓๐ ถ.นวมินทร์ คลองกุ่ม บึงกุ่ม กทม. ๑๐๒๕๐

โทร. (๐๒) ๓๗๔-๕๖๓๑

บรรณาธิการ รินธรรม อโศกตระกูล

กองบรรณาธิการ ฟ้างาม น้อมคำ สมพงษ์

สุนัย พัชรินทร์ ฟ่านวล ธารดาว

พิมพ์ที่ โรงพิมพ์มูลนิธิธรรมสันติ

๖๗/๑ ถนนนวมินทร์ แขวงคลองกุ่ม

เขตบึงกุ่ม กทม. ๑๐๒๕๐

ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา นายประสิทธิ์ พิณิจพงศ์

จำนวนพิมพ์ ๒๒,๐๐๐ เล่ม

สารบัญ

พุทธทำนาย	๑๔
นำรู้จัก....ทนายดินเปล่า	๑๗
ชาดก....บ้าถูกทาง	๒๕
คนหลุดโลก	๒๕
ด้วยความหวังใจจากใจครู	๔๖
มองแง่ดีมีคุณจริง	๔๘
คุณธรรม ๑๑ ประการ ๑	๖๕
เอาชนะใจตนได้ประเสริฐสุด	๗๒
ยกระดับความตาย	๘๐
หากจะตาย...ให้ตายสบายกว่านี้ได้ไหม	๘๗
เก็บมาฝาก....พักผ่อนอย่างมีศิลป์	๙๖

สำนึกลูกชาวนา	๓๗
ณ ริมห้วยกระเสียว เลี้ยวของปรัชญาชีวิต	๕๒
โบนี่ มาร์ติน(เกือบจะ)โชคร้ายที่เกิดมารวย	๕๘

รอบบ้านรอบตัว.....คนบ้าที่โลกต้องการ	๓
บทวิจารณ์.....คนบ้าแห่งศตวรรษที่ ๒๑	๓๑
บันทึก	๕๖
ถ้อยคำสริมงคล...เจียบไว้ก่อนพอสอนไว้	๗๕
วันวาร....คุณครูสกุล	๙๒

พิราบคาบข่าว	๑๐๐
ปัจฉิมลิขิต	๑๐๔

คนบ้า

ที่โลกต้องการ

เวลาที่รถติดมากๆ โดยเฉพาะบนถนนกว้างๆ เคยรู้สึกไหมครับว่าข้ามยาก คุณจะไม่มีช่องว่างให้ข้ามไปสักเท่าไร แต่เมื่อเดินเข้าไปใกล้ เราก็จะพบความจริงว่า ที่ดูเหมือนเต็ม กลับยังมีช่องว่างเล็กๆ อยู่มากมาย ขนาดรถมอเตอร์ไซค์ยังแล่นหลบไปหลบมาได้

ครับ ความรู้สึกกับความจริง บางทีก็ขัดแย้งกัน นี้อย่างไรครับ เขาถึงต้องมีมุมมองหลายๆ มุม

มองหลายมุมโอกาสผิดพลาด ก็น้อยลง อย่างเช่นปัญหาระดับ ประเทศ ถ้าแก้ไขกันอยู่แค่ความ คิดคนสองคนอย่างทุกวันนี้จึง ลำบากมาก

แก้ไม่สำเร็จ นายกะไม่ผิด แต่ผิดที่ รมต.คลัง อะไรแบบนี้ ก็ ว่างเวงนะครับ

มุมมองในหลายๆ มุมนั้น ก็มี อีกมุมที่น่าสนใจคือมองจาก“ข้างบน” มองแบบนี้จะเห็นรายละเอียด ขององค์กรรวมได้ชัดเจนแจ่มใส

หลายๆ อย่างที่เราพัวพันอยู่ใน วัจวน ท่านว่าลองถอยออกมา พิจารณาก็อาจจะแจ่มกระจ่าง

ไม่มีส่วนได้เสีย ไม่มีผลประโยชน์ ไม่ได้รักชอบ ไม่ได้เกลียดชัง มองด้วยความเป็นกลาง

จริง มุมนี้เขาเรียก “มุมมองตระ” ก็ได้นะครับ

ภาพไทยโบราณ ท่านมักจะวาด แบบมองจากข้างบนเป็นส่วนใหญ่ เป็นการมองแบบเห็นทุกอย่าง ประจักษ์แจ้ง เห็นรายละเอียดของ ทุกสถานที่ ทุกตัวคน !

ข้อสำคัญทำให้เห็นบรรยากาศ เห็นชัดในสถานการณ์ขณะนั้นว่า กำลังเกิดอะไรขึ้น

อิทธิพลของ“โลกุตรธรรม” พลอยโยงมาถึงศิลปะการวาดโดย ธรรมชาติของตัวมันเอง

เป็นการมองแบบมี“มิติ” มี ระดับความลึก ผิดกับการมองแบบ ชาวบ้านทั่วไปที่ชอบมองในระดับ “ราบ” หรือ “ระนาบ” หรือ “แบนราบ”

มองแบบนี้ก็ต้อง“ขายเสียง” ถูกเดียวครับ เพราะมีเงินใช้ไป หลายวัน

คนในสังคมไทยทะเลาะกัน ด้วยมุมมองที่ต่างกัน ฆ่ากันตายก็ เพราะทนไม่ได้ วิธีอย่างแก้ไขไม่ได้ วิธีของจีนนี่แหละเหมาะ ถูกต้อง ที่สุด

คนรวย คนมีอำนาจก็มองอีก แบบ

คนจน เขาก็มีมุมมองอีกแบบ หลายๆ ประเทศ ที่กำลัง พัฒนา ก็เกิดเหตุการณ์เหล่านี้ จน เลือดนองแผ่นดินมานานแล้ว

๑๔ ตุลาฯ ๖ ตุลาฯ พฤษภาทมิฬ ก็ล้วนเป็นมุมมองที่ต่างกันของฝ่าย ถูกกดขี่ ฝ่ายไม่มีอำนาจกับฝ่ายที่มี อำนาจ

หลายสิบปีก่อน รัฐบาลปลุก ระดมความเลวร้ายของคอมมิวนิสต์ จนเหมือนเป็นปีศาจร้ายที่ทะยาน ขึ้นมาจากขุมนรก

มีหนังสือ วารสารหลายฉบับ ที่อเมริกาเป็นสปอนเซอร์ ปลุก

ระดมให้คนไทยเกลียดคอมมิวนิสต์
กลัวเข้าไปถึงกระดูก

บ้านเมืองวุ่นวาย ประชาชน
ถูกลอบฆ่า ถูกฆ่าตรงๆ ยัดเผาใส่
ถังแดง ถูกข้าราชการกลั่นแกล้ง
จนต้องเข้าป่า เหมือนสายน้ำไม่
ขาดสาย

มาวันนี้ เราเพิ่งรู้ แท้จริงเป็น
นโยบายของประเทศมหาอำนาจที่
อยากจะเลี้ยงต้อย มีบริวารไว้คอย
รับใช้เป็นแหล่งหาผลประโยชน์...
ก็แค่นั้น **แต่คนไทยมากมาย
มหาศาลลงทุนด้วยชีวิต**

เงินแดงก็คือเงินแดง ก็แค่นั้น
ออกจะเป็นญาติกับคนไทยมากกว่า
เชื้อชาติอื่นเสียด้วยซ้ำ สังเกตมั๊ยครับ
เราเป็นประเทศเดียวที่คนจีนกับ
คนไทยอยู่กันอย่างกลมเกลียว
มากกว่าประเทศอื่นๆ

ประเทศอย่างเรา ก็สุดแต่
จะถูกใครจูงจุมูก และสุดแต่ผู้นำ

ยุคนั้นชอบพอกับประเทศใด

ไม่มีสัจจะความจริง มีแต่
ลูกเล่นทางการเมือง การแสวงหา
ประโยชน์ หาพรรคหาพวก และ
หลอกล่อใช้!

ขบวนการต่อสู้กับอำนาจรัฐ
จึงอุบัติขึ้นไม่ขาดสาย

นักสู้ผู้กล้าถูกสอยหล่น ตาย
ทับถมจนแล้วคนเล่า แม้ยุคที่ไม่มี
ใครกลัวคอมมิวนิสต์อีกต่อไป
เหล่านักสู้ก็ไร้จะพันกรงเล็บ
อำนาจรัฐก็ยังคงใช้ระบบเดิมๆ

มาจัดการ-เก็บ-เพื่อให้หมดบทบาท
แม่ ณ ปี พ.ศ. นี้ก็ตาม !

เลิกใช้คำอื้อว่า“พวกคอมมิวนิสต์”
“พวกซ้าย” แต่มาเป็นพวกรับจ้าง
บ้าง รับเงินจากต่างชาติบ้าง ไม่
หวังดีกับชาติบ้านเมืองบ้าง

ดูๆ ไปแล้ว คงมีรัฐบาล
เท่านั้นที่จริงจัง
กับประชาชน !
ชมตัวเองไม่พอ
ยังดูหมิ่นเหยียด-
หยามคนอื่นเสีย
อีก

ในหลายๆ
ประเทศก็เป็น
แบบนี้ !

นั่นก็คือความเคลื่อนไหว
ระดับการเมือง เป็นการต่อสู้กับ
อำนาจรัฐโดยเฉพาะ

และนี่ก็เป็นเครื่องยืนยันได้
อย่างหนึ่งว่า ทุกสังคมต่างก็ยังมี

นักสู้ผู้กล้า มีอุดมการณ์ มีอุดมคติ และบากบั่นฟันฝ่าไปถึงจุดหมาย แม้ส่วนใหญ่จะนอนเรียงรายทับถมบนผืนแผ่นดิน !

สิ่งใดหนอ ทำให้เขาเหล่านั้น เสียสละ ยอมมีชีวิตยากลำบาก และยืนหยัด ไม่เปลี่ยนแปลง

ครับ **เป็นคนบ้าที่สังคมต้องการ** เพื่อแก้ไขกลไกของรัฐที่ กดขี่ข่มเหง เอารัดเอาเปรียบ ประชาชน

ก่อนหินก้อนแรกที่โยนลง บ่อน้ำ แม้ไม่มีผล แต่หลายๆ ก้อนที่ทับถม จนวันนี้ก็นับว่าประสบความสำเร็จได้ระดับหนึ่งทีเดียว

“คนบ้า” แบบนี้มีน้อยครับ พันคนหมื่นคน ก็จะมีผู้นำสักคน ไซ้จะเป็นกันได้ง่ายๆ

แต่แม้จะบรรลุเป้าหมาย บางทีคนเหล่านั้นพอได้เป็น “ผู้ปกครอง” ได้เป็นใหญ่เป็นโต มีอำนาจจึงเป็น

ชีวิตได้ก็กลับย้อนรอยประวัติศาสตร์ หน้าเดิม กลายเป็น “นักกดขี่รุ่นใหม่” เนื่องจากความมัวเมาในลาภยศ สรรเสริญนั่นเอง

พวกเพียรแทบตาย เสียเลือด เสียเนื้อ เลือดนองแผ่นดิน ใช้ชีวิต ผู้คนมาต่อความหวัง ผู้รู้บางคน ประเมินแล้ว ท่านก็บอกไม่คุ้ม ก็นานาจิตตังนะครับ

แต่ก็มี “คนบ้า” อีกประเภท ที่ไม่หิวหาว ไม่โง่โง่ง แต่ก็เป็น อำนาจแฝงที่อยู่เบื้องหลัง การเปลี่ยนแปลงสังคม ถ้ามวลไม่มากพอ จะปฏิวัติ จะปฏิรูป ก็เท่านั้น เหมือนจอกแหยที่แหวกกระจาย ชั่วครู่ แล้วก็รวมตัวเกาะกลุ่มแบบเก่าๆ ไม่ไปไหน

คนบ้าพวกนี้ไม่ต้องเก่ง ไม่ต้องปลุกกระดมประชาชน แต่พัฒนาที่ตัวเองครับ ฝึกเสียสละ ฝึกใช้ชีวิตเรียบง่าย ฝึกใช้ชีวิต

ไม่ฟุ้งเฟ้อฟุ่มเฟือย ฝึกมีข้อห้าม กำกับชีวิต ไม่ละเมิด ไม่เปียดเบียนผู้อื่น(ศีล)

กล่าวกันว่าแผนพัฒนาประเทศ มี คำขวัญว่า

“จะปลูกพืชต้องเตรียมดิน
จะกินต้องเตรียมอาหาร
จะพัฒนาการต้องเตรียมประชาชน
จะพัฒนาคนต้องเริ่มที่ใจ
จะพัฒนาใครต้องเริ่มที่ตัวเอง !”

ครับ การพัฒนาตัวเองไม่ใช่แค่ ความคิดความอ่าน หรือรู้แค่ทฤษฎี แต่หมายถึงการดำรงชีวิตที่ถูกต้อง พร้อมจะเป็นแบบอย่างแก่ผู้อื่น

ขอบคุณเหลือเกินครับที่ ประเทศไทยในยุค IMF ทำให้ อาเสี้ยนน้อยใหญ่ทั้งหลายกลายเป็น คนยากจนฉับพลัน เริ่มตระหนักว่าการใช้ชีวิต กินสุบดื่มเสพเป็นความ เปลืองเปล่าไร้สาระ และหันมาค้นหาคคุณค่าชีวิตที่แท้ว่าคืออะไรกันแน่ !

ปรัชญาชีวิตที่เน้นเกิดมาต้องเสพสุขให้มากเข้าไว้กับปรัชญาชีวิตที่อยู่ฝั่งตรงข้ามความสุขไม่ใช่สิ่งที่ต้องมัวเมาแต่การเกิดมามีน้ำใจต่อกันช่วยเหลือกัน ดำรงชีวิตแบบคนประหยัต์มัธยัสต์ต่างหากคือสิ่งทรงคุณค่า !

เขียนจบไป ๑ ย่อหน้า บางคนยังทำใจไม่ได้ หลายคนก็ยังไม่เข้าใจ!

มองแบบระนาบ หรือแบนราบ โครๆ ในโลกเขาก็มองแบบนี้ สมัยพุทธกาลเมื่อพระสารีบุตร พระโมคคัลลานะ ยังเป็นหนุ่มสาวองเพลิดเพลินอยู่ในภพแห่งความสุขท่านก็ยังได้คิด... นี่หรือคือแก่นแท้ของชีวิต ?

ลูกเศรษฐีสัมัยพุทธกาลอีกนับพันนับหมื่นคนที่ลูกใจได้คิด หันมาฝึกฝน ดำรงชีวิตที่ไม่เหมือนชาวบ้านทุกๆ ไป

นี่แหละครับ การมองชีวิตแบบมีมิติ มองแบบนี้ คือมองแบบโลกุตระ

แต่เป็น“ความคิดบ้าๆ” ในสายตาดูชน !

เศรษฐกิจฟองสบู่แตกทำให้พ้อค้นหาคำตอบได้ แต่ถ้าฟองสบู่ยังไม่แตก ไปอีกหลายสิบปี วันนั้นเราจะพุดถึงคุณธรรม การเสียสละ ความเมตตากรุณา ชีวิตเรียบง่าย สันโดษ สมถะ ฯลฯ ไม่ได้ไปอีกต่อไปนะครับ น่ากลัวมาก !

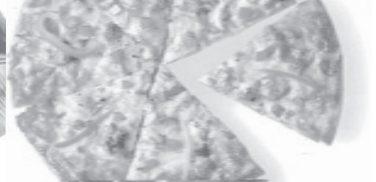
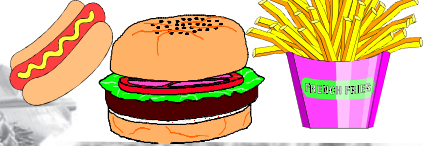
เหมือนเด็กๆ ทุกวันนี้ ไม่ยอมกินขนมชั้น ทองหยิบ ทองหยอด

มะปิ่น ฯลฯ ขนมไทยๆ อีกมากมายที่จะค่อยๆ หายไปจากสังคมไทย

พ่อค้าแม่ขายเจ๊ง ขายไม่ออก เด็กรุ่นใหม่กินไม่เป็น กินได้แต่พิซซ่า แฮมเบอเกอร์ ฮี้อทอด เฟรนด์ฟรายด์ นมเนย ฯลฯ

“ลึน”เปลี่ยนไป วัฒนธรรมแห่งการกินกำลังก้าวเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ คือ ไม่มีเชื้อชาติอีกต่อไป !

ผู้ใหญ่อย่างเราคิดแทบตายเป็นไปได้อย่างไร เด็กๆ รุ่นใหม่ กินขนมไทยไม่เป็น กินแล้วบอกไม่อร่อย

นี่แหละครับ กระบวนการอบรม
สั่งสอน ต้องเริ่มตั้งแต่ตัวเล็กๆ เลย
นะครับ เราเอาฝรั่งมาให้ โตขึ้นก็จะ
กลายเป็นคิดอะไรแบบฝรั่ง ระวังนะครับ
เลือดชาตินิยมจะไม่เหลือสักหยด !

กลไกการสร้าง “คนบ้า” พันธุ์
ใหม่ ก็เป็นเรื่องหนักหนาทีเดียว
แหละครับ เพราะบางคนคิดเท่า
ไหราก็คิดไม่ออก (ไม่มี concept)

หลักศาสนาได้กำหนดแนว
ปฏิบัติเป็นรูปธรรม ชี้นำคุณค่าของ
มนุษย์ไว้เป็นขั้นเป็นตอนชัดเจน

ขั้นต้น ถือศีล ๕ ละอบายมุข

ขั้นต่อไป การรู้เท่าทัน รูป รส
กลิ่น เสียง สัมผัส หรือกามคุณ ๕

ขั้นสูง ละเอียดขึ้น การเรียนรู้
โลกธรรม ๘ ตัว (๔ คู่) ว่าด้วย
ลาภ-ยศ-สรรเสริญ-สุข, เลื่อม
ลาภ-เลื่อมยศ-นินทาและทุกข์

สิ่งนี้ไม่ต้องวิงวาท แต่มันเป็น
เพียงผลพลอยได้เท่านั้น

ขั้นสุดท้าย การเรียนรู้ทำความเข้าใจกับอัตตา ตัวตน ตัวกู ของกู
ก็พอได้

เป็นอารมณ์ของจิต เป็นความ
ยึดมั่นถือมั่น ที่ต้องฝึกปล่อยวาง
เห็นมัชฌิมา ท่านผู้อ่านหลาย
ท่านยังทำทางงวยอยู่เลย มีด้วยหรือ
การกำหนดมาตรฐานของชีวิต ใน
หลักศาสนา มีเบื้องต้น-ท่ามกลาง
และบั้นปลายด้วยหรือ

ครับ ไม่ศึกษาก็ไม่มีวันรู้
รู้แล้วก็ยังต้องอาศัยชั่วโมงบิน
เพื่อฝึกฝนให้เชี่ยวชาญ

ไปสู่ความหลุดพ้น(นิพพาน)

ไปสู่การช่วยสังคมได้ทวีคูณ
เพราะหมดความเห็นแก่ตัวแล้ว

พุทธธรรมกำมือเดียว แต่ได้
บัญญัติเกณฑ์มาตรฐานของชีวิตไว้
อย่างลึกซึ้ง ภายใต้อัตตา

ประโยชน์สูง-ประหยัดสุด

ประโยชน์ตน-ประโยชน์ท่าน

**ไม่เบียดเบียนท่าน-ไม่
เบียดเบียนตน**

ต้องเปิดใจครับ จึงจะเข้าใจ
พยายามอย่าอคติ มองเรื่องของ
ศาสนาอยู่กับคนละมุมกับมนุษย์ !
เหมือนบางคนที่ย่ำคนดี ยุ่ง
กับการเมือง เล่นการเมืองไม่ได้
ใครเล่นถือว่าไม่ใช่คนดี !

สันตือโสภณเคยถูกกล่าวหาว่า
ก่อน พลตรีจำลอง ศรีเมือง เมื่อ
ปฏิบัติธรรมถือนศีล ๘ แต่หันมา

ทำงานการเมือง ก็ยังอุตสาห์มีผู้คน
ต่อต้าน ให้เข้าป่าเข้าถ้ำดีกว่า เพราะ
การเมืองเป็นเรื่องของคนธรรมดาๆ
เรื่องของมนุษย์ปุถุชน คนดีอย่ามา
แปดเปื้อนเลย เป็นเสียอย่างนั้น !

ส่งคนดีเข้าป่า ลงหวด แล้ว
เอาคนชั่วมาบริหารบ้านเมือง วันนี้
เมรุจึงไม่พอเผาผีไล่ละครับ !

ท่านหลวงดาบว์รับบริจาคทอง
ช่วยชาติ นั้นมิใช่การเมืองหรือครับ
ยังเป็นคนดี ก็ยังต้องเข้ามา
ยุ่งกับการเมือง ประเทศชาติจึงจะ
ไปรอด

พระอารีย์เจ้าหลายๆ องค์ ณ
วันนี้ ท่านไม่อุเบกขาแล้วนะครับ
ท่านออกมาช่วยแผ่นดิน
นี่คือปรากฏการณ์ใหม่ของ
สังคมไทย !

ประชาชนก็
เช่นเดียวกัน เรา
อาจไม่เก่งในการ
เป็นผู้นำ แต่เราก็
ต้องเป็น“ผู้ตาม”
เป็น“รีพล”ที่มี
คุณภาพ กองทัพ
จึงจะไปรอดนะครับ

แนวปฏิบัติในศาสนาที่มีขั้นตอน
ให้เลื้อกให้เพียร ระดับต้นๆ ก็มี
ระดับสูงๆ ก็มี สุดแต่ใครจะไขว่คว้า
ไขว่ไปไม่ถึง ก็ดีเรือทั้งไกลน

ความจริงวิธีคิดเรื่องนี้ก็เหมือน
การศึกษา เรามีมัธยม อุดมศึกษา
จนถึงขั้นด็อกเตอร์ ขั้นสุดท้ายไป
ได้สักกี่คน แต่เราก็เปิดทางให้

ประชาชนปฏิบัติ ลดละ ได้
ขนาดไหน ก็อยู่ที่พลະอินทรีย์ของ
เขา กรุณาอย่ามองธรรมะเป็นเรื่อง
ไกลตัว หรือแยกตัวเองออกจาก
สังคมเลยนะครับ มิฉะนั้นจะถูก
กล่าวหาว่าเป็นพวกสังคมนิยม
ทำให้หลักธรรมเพี้ยน !

ครับ ยังมีมุมมองสังคมอีก
หลายมุมมอง ซึ่งเป็นความจริง
เป็นสังคมนิยมของสังคมที่จะต้องทำ
ความเข้าใจอยู่หลายข้อทีเดียว

ข้อแรก สัตว์ฝูงจะต้องมีผู้นำ
โดยธรรมชาติ มันจะเกิดของมันเอง
สังคมมนุษย์ก็ต้องมีผู้นำ เพื่อ
กำหนดทิศทางเป้าหมาย

ขณะเดียวกัน **ผู้นำก็ต้องมี
แบบอย่างชีวิตที่น่าเลื่อมใส
ศรัทธา สามารถเลียนแบบกันได้**

เรื่องนี้สำคัญมากทีเดียวครับ
เพราะผู้นำจะต้องปฏิบัติภารกิจอีก
หลายข้อ อาทิเช่น

ก) เป็นตัวอย่างชีวิตที่ดี ไม่
ฟุ้งเฟ้อ ไม่เห็นแก่ตัว ชีวิตของผู้นำ
จึงทำหน้าที่เป็นแบบอย่างของ
จริยธรรมอีกด้วย

พูดให้ฟังไม่ดังเท่ากับทำให้ดู !
คำสอนคุณธรรมมากมายก็ร้อย
ก็พันเล่ม ก็สู้อิทธิพลการทำตัวเป็น
ตัวอย่างที่ดีของผู้นำไม่ได้หรอกครับ
ผู้นำไหนจะปกครอง ไหนจะ
ต้องเป็นแสงสว่างแห่งการดำรงชีวิต
ให้ดู ประกอบ อีกด้วย... เป็น
ประกาศการของสังคม !

ผู้นำต้องสร้างค่านิยมที่สร้างสรรค์
ผู้นำจะปล่อยค่านิยมให้ไหล
ไปตามกระแสไม่ได้

ข) เป็นเสาหลักให้สังคม
ยืนหยัดยืนย่นสิ่งถูกต้อง ผิดเป็นผิด
ถูกเป็นถูก จำเป็นต้องมีความ
ยุติธรรมในหัวใจ

ครับ กล้าทำ กล้าคิด และกล้า
ตัดสินใจ

ข้อสอง ชีวิตคนเรามีทั้งเมียด
เลือดแดงและเมียดเลือดขาว พวกเรา
ทุกคนก็เหมือนเมียดเลือดใน
ร่างกายของสังคม

เมียดเลือดแดง - ชีวิตปกติ
ดูแลห่วงใยกันและกัน

เมียดเลือดขาว - กล้าแข็งขัน
มีจิตใจเสียสละ มีอุดมคติ

เซลล์มะเร็ง - รังแต่จะทำให้
ชีวิตอ่อนล้า

ทุกวันนี้ สังคมขาดแคลน
เมียดเลือดขาวอย่างรุนแรง !

ข้อสาม โลกของเรามีการรบ
พุ่งกันตลอดเวลา ในแต่ละสังคม
มีทั้งฝ่ายธรรมะและอธรรมที่ปะทะ
กันเสมอๆ บางครั้งแรง บางครั้งก็
อ่อนเร้น

ฝ่ายธรรมะหรือฝ่ายคุณธรรม
ที่ต้องการไพร่พล ฝ่ายอธรรมก็
ต้องการเช่นเดียวกัน

เป็นสงครามรบพุ่งแย่งชิง

ประชาชน เราอาจเรียก “ธรรมา
ธรรมะสงคราม”

ความเข้มข้น ขนาดพุกหน้อย
หายใจไม่ได้ ต้องรบกันพลง แจก
ธรรมกันพลง (ท่านพุทธทาส
เขียนไว้)

วันนี้ มือก็ไกว ดาบก็แกว่ง
อะไรทำนองนี้ แต่หลายคนกลับมี
ชีวิตเรื่อยเปื่อย ไม่เคยเห็นภาพ
เหล่านี้ไม่เคยรู้สึก ไม่รู้ร้อนรู้หนาว!

กรอบแห่งความคิดยังคงแบน
ราบอย่างน่าเวทนา

ข้อสี่ มนุษย์เราประจูดูกวาง
น้อยที่หลบนายพรานอยู่ได้พุ่มไม้
แต่ด้วยความไร้เดียงสา จึง
ค่อยๆ เล็มใบไม้ที่ปกคลุมพรางตัว
จนหมดสิ้น

มนุษย์เราสร้างภัยจากการ
บริโภคน ก่อเกิดการเผาผลาญ
ทรัพยากรมากมายมหาศาล เกิด
ปฏิกิริยามลพิษเต็มแผ่นดิน

ภัยธรรมชาติที่ไม่เคยเกิดก็เกิด ไม่
เคยเห็นก็ได้เห็น

ลัทธิบริโภคนิยม - แสวงหา
ความสุขจากการกินอยู่หลับนอน

ลัทธินายทุน - ทำธุรกิจ
แสวงหากำไรให้มากที่สุด

ทั้ง ๒ ระบบ กระหน่ำโลกจน
ยับเยิน ทำลายทรัพยากรมากมาย

เกินความจำเป็น และทำลาย
เสถียรของลูกหลานรุ่นต่อไป !

หากไม่ฝีกกินน้อยลง ใช้น้อย
ลง เรียบง่ายขึ้น ประหยัดให้มากขึ้น
คุณคนหนึ่งก็คือมาตกรที่ฆ่าแม่
ของตัวเองอย่างเลือดเย็น!

นี่แหละครับ ความจริงของ
สังคม จึงเป็นเหตุผลหนึ่งที่สมาชิก

ในสังคมทุกคนจะต้องตระหนัก
แล้วหันมาเริ่มปรับเปลี่ยน
พฤติกรรมตัวเองกันบ้าง

เริ่มลดการบริการตัวเอง ฝีก
ประหยัด เสียสละ ฝีกมีน้ำใจต่อ
คนรอบข้าง ในบางพฤติกรรมหรือ
บางสิ่งบางอย่างจะไม่เหมือนชาวบ้านก็
มีใช้เรื่องที่น่าตกใจหรือกังวลนะครับ

ชีวิตที่สมณะ ถ้าเห็นว่าแปลก
ประหลาด กับชีวิตที่ฟุ่มเฟือย
มองว่าโก้ เก๋ เท่ ทันสมัย สะดวก
สบาย เราคงต้องตัดสินใจนะครับ
ว่าจะเลือกข้างไหน ?

อยู่อย่างมีคุณค่าหรือไร้ค่า ?

หน้าที่ของพวกเราคือทั้งหมด
ที่กล่าวมา และยังมีหน้าที่
สนับสนุนงานของบางองค์กรที่น่า
จะพูดถึง

องค์กรแรก คือ “รัฐ” นอก
เหนือจากผู้นำต้องมีชีวิตที่พร้อม
เป็นตัวอย่างให้แก่ประชาชนแล้ว

ยังจะต้องดูแล และสร้างสิ่ง
แวดล้อมที่ดีให้แก่ประชาชน

รู้จักใช้สื่อมวลชนเพื่อการ
พัฒนา ไม่ใช่เอามาหาคะแนนเสียง

กฎหมายต้องทันสมัย ทันกาล
ทันเวลา ทันยุค

สิ่งช่วยนวมอมเมาต้องควบคุม
ดูแล ปฏิบัติตามกฎหมายให้
เคร่งครัด

จำเรื่อง “แมคลีลูกหมาป่า”
ได้ไหมครับ เด็กโตขึ้นก็มี

พฤติกรรมตามแม่ของเขาที่เป็น
หมาป่า เด็กๆ คือผ้าขาวนะครับ
รัฐที่ดีต้องรู้จักการจัดการกับสิ่ง
แวดล้อม

นอกจากนั้น รัฐยังจะต้อง
รณรงค์สร้างค่านิยมรักชาติ ตลอด
จนความประหยัด ให้เกิดขึ้นในวิถี
ชีวิตของประชาชน

ต้องรู้จักความจริงของเศรษฐกิจ
เมือง เศรษฐกิจชนบท ที่จะดูแล
อย่างไรให้ไม่อดอยากยากจน

เพราะปัญหาปากท้องทำให้การ
พัฒนาทุกอย่างชะงักงัน

จะโตแบบพึ่งตน หรือโตแบบ
กู้ยืม ?

จะโตแบบอุตสาหกรรม หรือ
แบบเกษตรกรรม ?

วิสัยทัศน์ของผู้นำรัฐ ต้องมี
มิติครบ ไม่อย่างนั้นก็จะกลายเป็น
ผู้สร้างปัญหา เหมือนผู้นำรุ่นก่อนๆ
ตลอดมา

องค์กรที่ ๒ เป็นสถาบันทาง
ศาสนา เน้นการดำรงชีวิตที่เป็นรูป
ธรรมชาตเงิน รณรงค์ค่านิยมทาง
ศาสนาให้แพร่หลาย

พฤติกรรมของภิกษุสงฆ์ต้อง
เป็นธรรมาจริยเอาใจใส่ เพราะท่าน
เหล่านี้เปรียบเสมือนลูกหลานของ
ชาวบ้านนั่นเอง กำกับและดูแล
ให้ใกล้ชิดมากขึ้นครับ

งานชิ้นแรก ประเดิมที่ความ
สะอาดก่อน ที่วัดน่าจะดีนะครับ

วัดก็เหมือนโรงเรียน ถ้าช่วยกัน
เป็นธุระดูแล อะไรๆ ก็ดีขึ้นเองแหละครับ
ครูใหญ่ขยัน ครูน้อยทำงาน
โรงเรียนก็ไปรอด

วันนี้วัดทรุดโทรมกว่าโรงเรียน
ของ สปช.อีกนะครับ บางวัดเดิน
เข้าไปแล้วหนาว !

แนวทางแก้ไขระดับองค์กรก็
พาดพิงไปแล้วนะครับ แนวทาง
ระดับปัจเจกก็วิเคราะห์ไปแล้ว จะ
ได้ดูมีเนื้อหาที่สมบูรณ์

ใครอยู่ส่วนไหน ก็ต้องทำ
หน้าที่ของตัวเองให้สมบูรณ์ที่สุด

เมืองไทยยังโชคดีมาก ที่พระ
อาริยะเจ้า ช่วยเป็นธุระกำกับดูแล
สังคม ไม้ให้ออกนอกกลุ่มนอกรทาง

ช่วยสั่งสอนอบรมให้กุลบุตร
กุลธิดาดำรงชีวิตอย่างมีสัมมาทิฐิ

**เรามีในหลวงที่เพียบพร้อม
ด้วยศัพทปริชาตธรรม มากยิ่งด้วย
ความเสียสละ**

ท่านเหล่านี้เป็นพลังที่ชี้นำการ
ดำรงชีวิตให้คนไทยอยู่ดี ๆ

น่าเสียดายอยู่เรื่องหนึ่ง ที่นัก
การเมืองบางคนที่มีชีวิตตรงสะเป็ค
ดังกล่าวมาตั้งแต่ต้น ท่านคว่นเล็ก
ทำงานการเมืองไปซะก่อน แต่ก็
ต้องยอมรับว่า ช่วงที่ท่านอยู่ ท่าน
ได้สร้างค่านิยมของชีวิตเรียบง่าย
ชีวิตที่เสียสละ ให้เป็นตัวอย่าง

เพื่อดำเนินรอยตามพอสมควร...
ครับ ก็ได้แต่เสียดาย !

คงต้องรอนักรบรุ่นใหม่ต่อไป
นะครับ トラบที่ยังมีลมหายใจ
ตราบนั้นชีวิตย่อมมีความหวัง

**จะมีใครเสียอีกก็ตัวเราเอง
นี่แหละ เริ่มคนแรกเลย !**

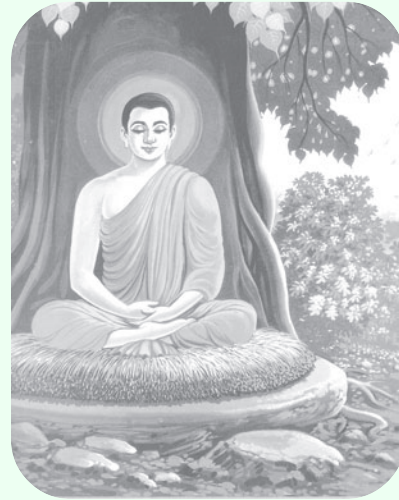

พระพุทธรูป

(ถอดความจากศิลาจารึก
เขมรทวารวดีสมัยสุโขทัย
ประเทศไทย)

สารุ อรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้เป็นพระ
สัมพันธวงศ์แห่งโลก ทั้งในอดีตและอนาคต ทรงมี
เมตตากรุณาแก่สัตว์โลกเป็นล้นพ้น เมื่อครั้ง
พระองค์ดำรงพระชนม์อยู่ ได้ตรัสแก่พระอานนท์ว่า

ดูก่อนอานนท์ เมื่อศาสนาของตถาคตล่วงเลย
ไปถึงถึงพุทธกาล สัตว์โลกทั้งหลายที่เกิดในยุคนั้น
จะพบแต่ความลำบากทุกชาติทุกศาสนา ตาม
ธรรมชาติอันหมุนเวียนของโลก ที่หมุนไปใกล้
ความแตกสลาย แผ่นน้ำจะลุกเป็นไฟ มนุษย์และ
สัตว์จะได้รับภัยพิบัติสารพัดทั่วทิศ คนในสมัยนั้น
จะมีวิสัยโหดดุจกำเนิดจากสัตว์ป่าอำมหิต จะรบรา
ฆ่าฟันกันถึงเลือดนองแผ่นดินแผ่นดินน้ำ ส่วนเวไนยสัตว์ผู้ขวนขวายในกุศลตามวณะของตถาคต

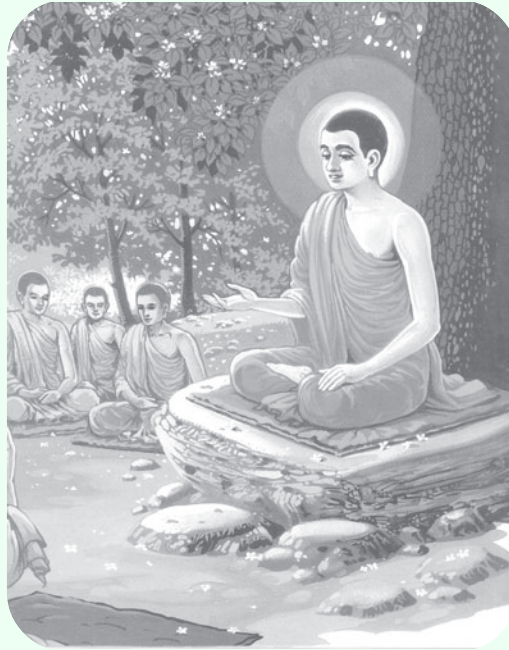

ก็จะระงับร้อนไม่รุนแรง บ้านเมืองใด
มีความเคารพยำเกรงในพระรัตนตรัย
และคุณบิดามารดา เหนือร้ายภัยพิบัติจะ
เบาบาง แต่ก็จะหนีภฏกรรมชาติไม่พ้น

เริ่มแต่พุทธศตลาล่วงเลย
๒,๕๐๐ ปีเป็นต้นไป ไฟจะลุกลามมาทาง
ทิศตะวันออก ไหม้วัดวาอาราม สมณชี-
พรหมณจะอดอยากยากเข็ญ ลูกไฟจะ
ตกจากฟ้าเป็นเพลิงผลาญ

เหล็กกล้าจะทะยานจากน้ำ
มหาสมุทรจะชอกช้ำ สงครามจากทั่วทิศ
จะติดเมือง ข้าวจะขาดแคลนทั่วแคว้น
จะอดอยาก ฝึโจมดป่าจะเข้าเมือง
พระเสื่อเมือง ทรงเมืองจะหนีเข้าไพร

ผู้เป็นใหญ่มีอำนาจจะเรียกแมลงผีเสื้อเหล็กนับแสนตัวมาปล่อยไขเป็นไฟผลาญ ยักษ์หิน
ที่ถูกสาปเป็นเวลานานจะตื่นขึ้นมาอาละวาดโลก ดินฟ้าอากาศจะแปรปรวน ตลิ่งจะพัง
แผ่นดินจะถล่มเป็นทะเล โลกมนุษย์จะถึงสู่ความหายนะ นักปราชญ์จะถูกทำร้ายให้สิ้นสูญ

ในระยษณั้ น ศาสนาของตลาคคตล่ี อมลงมาก เพราะพุทธรบรุษั้ ไม้ ดั่งอยู่ในศีลธรรม เชื้อค้ำของคนโกง กล่าวค้ำเท้จ ไม้ เคารพรัคัธรรมนียม คนประจบสอพลอด้รับความ เชื้อถื้อในสังคัม ผู้ที่ม่ศีลธรรมประพุดติติประพุดติชอบกลับไม่มีใครเคารพยำเกรง

พระธรรมจะเริ่มเปล่งแสงรัศมีน่ายส่องโลกอื่กวาระหนึ่งก็ต่อเมื่อมีธรรมิกราช โปธิญาณบังเกิดขึ้น อยู่ในความอุปถัมภ์ของพระเถระผู้ทรงธรรมฤทธิ้ ทั้ง ๒ พระองค์สถิต ณ เบื้องตะวันออกของมัชฌิมประเทศ จะเสด็จมาเสริมสร้างศาสนาของตลาคคต ให้รุ่งเรือง สืบไปถึง ๕,๐๐๐ พระวัสสา

ดูก่อนอนานท์ เวลานั้นพลโลกเหลือ่น้อย ค้ำทำนวยของตลาคคตนี้ ย่อมยัง เวไนยสัตว์ให้ตั้งอยู่ในความไม่ประมาท ผู้ใคร้รู้แล้วไม่เชื่อนับว่าเป็นกรรมของสัตว์ที่ต้อง สิ้นสุดไปตามกรรมชั่วของตน ผู้ใดปรารถนารอดพ้นจากภัยพิบัติ ให้รักษาศีล ๕ ประการ เจริญเมตตากรุณา ประกอบสัมมาอาชีพ มีใจสันโดษรู้จักพอ ไม้ไปปดคคโกง ไม้หลงมัวเมา อำนาจและลาภยศ ตั้งใจประพุดติตนตามค้ำสอนของตลาคคตให้ม่ั่นคง จึงจะพ้นอันตราย ในยุคกึ่งพุทธรกาล...

ด้วย 'ตุนพิเศษ

(ฉบับที่ ๓๐๗ ก.ย. ๒๕๔๓)

ทนายชิตินเปล่ง

ช ฒม มตกค ขกษม
 ช ใ ม่ รน ท ขกษม
 กค ๑๖ มช จน ๒๔๙๕
 ท จ. มทรปร ก ร ปีนลกช จ
 คน ดงวไนจ นวนพนี้ ๖ ๕ คน มพ ๖
 ๓ คน นี้ ๖ ๑ คน

✽ จากเด็กฝึกงานถึงเจ้าของกิจการ

เป็นเด็กตัวอย่าง เรียนดี ความประพฤติ
 เรียบร้อยมาโดยตลอด อายุ ๑๕ จบ ม.ศ.๓ (เทียบเท่า
 ม.๓ ปัจจุบัน) พ่อซึ่งทำงานในร้านถ่ายรูปที่ จ.สมุทร-
 ปราการก็ส่งเข้ามาฝึกงานที่ร้านถ่ายรูปในกรุงเทพฯ เป็น

ที่รู้กันว่า เด็กที่ผ่านการฝึกงานจากร้านนี้ใช้ได้ อดทน เป็นงาน ร้านไหนๆ ก็อยากรับเข้าทำงานด้วย

ฝึกงานได้เงินเดือนเดือนละหนึ่งร้อยบาท แต่ไม่เคยเบิก ไม่เคยเที่ยวเตร่ ตอนแรกถ้าแก่ที่ฝึกงานให้บอกว่า ต้องฝึกประมาณ ๕ ปี ผมฝึกได้ ๒ ปี ก็ถามถ้าแก่ว่า ผมพอจะเปิดร้านได้แล้วหรือยัง ถ้าแก่บอกว่า โอ๊ย-สบาย เป็นถ้าแก่เองได้แล้ว เดี่ยวจะหาร้านให้ด้วย แล้วเขาก็หาร้านให้แถวลาดกระบัง ตอนนั้นผมมีทุนอยู่ประมาณ ๕ หมื่นบาท ก็กู้เขามาอีก ๕ หมื่น เปิดร้านเมื่ออายุ ๑๗ พ่อก็ลาออกจากร้านที่อยู่เดิมมาช่วย กิจการไปได้ราบรื่น ไม่ขาดทุน ค่อยๆ ทำงานใช้หนี้ไป ปีกว่าก็หมดหนี้ ตอนยังมีหนี้ แม่วิฑู ตู๋เย็น โทรทัศน์ ก็ไม่กล้าซื้อ หมดหนี้แล้วจึงเริ่มซื้ออุปกรณ์ และเครื่องใช้อื่นๆ ที่จำเป็น

✿ เวียนต่อจนจบปริญญาตรี

พอหมดหนี้รายได้ความเป็นอยู่ก็ดีขึ้นเรื่อยๆ พอติดกับตอนนั้นทางเขตลาดกระบังเริ่มเปิดสอนนักศึกษาผู้ใหญ่ พรรคพวกที่มาใช้บริการร้านถ่ายรูปก็ชวนไปเรียน ขณะนั้นผมอายุประมาณ ๑๙-๒๐ พอ

เข้าไปเรียน เขาก็เลือกให้เป็น
ประธานนักเรียน

เรียนไปได้พักหนึ่งเกิด
เหตุการณ์ ๖ ตุลา '๑๙ เกิด
ความรู้สึกเมื่อ ไม่อยากเรียนต่อ
เพราะ ๑. เรียนไปก็ไม่ได้ใช้
ประโยชน์ ๒. นักศึกษาก็ยังมี
เรื่องราวุ่นวาย สู้เราทำงานของ
เราไปเรื่อยๆ ไม่ต้องขัดแย้งกับ
ใคร น่าจะดีกว่า แต่อาจารย์ไม่
ยอม และบอกว่าต้องเรียนให้จบ
ม.ศ.๕ (เทียบเท่า ม.๖ ปัจจุบัน)
ให้ได้ แล้วจากนั้นจะเรียนต่อหรือ

ไม่ก็แล้วแต่ เพื่อนๆ ก็ช่วยผลักดันจนเรียนจบ ต่อมา
มหาวิทยาลัยรามคำแหงเปิดสอน เพื่อนๆ ก็มาชวนอีก
บอกว่าลงเรียนคณะนิติศาสตร์ ไม่ต้องเสียเวลานาน
เพราะไม่ต้องไปมหาวิทยาลัยก็เรียนจบได้ เวลาสอบก็
ไปสอบ ค่าหน่วยกิตก็ถูก เลยพากันไปลงทะเบียน
เรียนราว ๒๐ คน

เรียนปีหนึ่งได้ G หมดเลยนะ ปีสองเป็น
ติวเตอร์ให้เพื่อนๆ พอปีสามเริ่มรักผู้หญิง ไม่สนใจ
การเรียน แต่งานไม่เสีย แล้วก็ทำจะไม่จบ จน

เพื่อนเขาจบกันไปแล้ว เขาก็มาเซ็นอีกว่า ดูซิ คนที่
เรียนแยกว่าเรายังจบได้ เราเรียนดีมาตลอด ทำไม
ไม่เอาให้จบ ต้องใช้ความพยายามจนจบเมื่อปี '๒๘ ใช้
เวลาเรียนรวมรวม ๗ ปี

❖ สมัคดร ส.ข.เพื่อช่วยหาเสียงให้ ผว.กทม.

ปี'๒๘ พลตรีจำลอง ศรีเมือง ลงสมัคร
ผว.กทม. ผมก็คิดว่าต้องคนแบบนี้ถึงจะมี
คุณสมบัติเป็นผู้นำ คนที่กล้าประกาศศิลาขีด คนกิน

มังสวิรัตินี้แหละจึงควรเป็นผู้นำ

ก่อนหน้านี้นี้ ผมก็พยายามจะกินเจให้ตลอดที่บ้านจะกินเจในช่วงเทศกาลกินเจ ๑๐ วัน ผมก็รู้สึกว่าเป็นว่าดี แต่ทำไมกินในช่วงเวลาสั้นนัก ก็ขอแม่ว่า ขอกินทุกวัน แม่บอกว่าไม่ได้ เราคนทำงาน ไม่ได้นั่งอยู่เฉยๆ ไม่ได้อยู่โรงเจ ผมก็ต่อรองว่า จังขอกินตั้งแต่เช้าพรุษาจนถึงเทศกาลกินเจเลยก็แล้วกัน แม่ก็ยอม

ขณะเดียวกับข่าวพลตรีจำลองสมัครผู้ว่าฯ เพื่อนที่เคยเรียนรามาด้วยกันก็มาชวนให้ลงสมัคร ส.ข. พรรคกิจสังคม โดยเขาบอกว่า พรรคกิจสังคมจะสนับสนุนพลตรีจำลอง ผมก็เอาสิ เราไม่ได้ไม่เป็นไร เขาไม่เลือกเราอยู่แล้ว แต่จะลงเพื่อช่วยหาเสียงให้พลตรีจำลอง ทั้งที่ไม่รู้จักท่านเป็นการส่วนตัวนี้แหละ

ตกลงเป็นผู้สมัคร ส.ข.พรรคกิจสังคม แต่เวลาแจกใบปลิวก็แจกใบปลิวหาเสียงให้พลตรีจำลองใบปลิวที่ว่านี้ คือ ใบปลิวที่ทำขึ้นมาเอง โดยตัดข่าวจาก น.ส.พ. แล้วถ่ายเอกสารที่ร้านที่ละเยาะๆ ผมหาเสียงก็มุ่งทางเก่งขาลัน คนเขานึกว่าเด็กแจกใบปลิวเขาไม่รู้หรือกว่านี่คือผู้สมัคร ส.ข. ยกเว้นตอนที่ต้องขึ้นไปแสดงตัวบนเวที

สรุปแล้ว พลตรีจำลองได้เป็น ผ.ว.กทม. และพรรคกิจสังคมไม่ได้ ส.ข.เลยสักคนเดียว

❀ พบหมูกุ่มชาวโคก

ผมอยู่ลาดกระบังประมาณ ๑๐ ปี ก็ย้ายไปเปิดร้านถ่ายรูปที่เขตภาษีเจริญ แล้วก็ได้รู้จักกับคุณวิบูลย์ ซึ่งอยู่ชมรมอาสาพัฒนากรุงเทพ โดยชมรมนี้หาเสียงช่วยพลตรีจำลองมาตลอด ขณะเดียวกันก็บำเพ็ญสาธารณะประโยชน์ไปด้วย

คุณวิบูลย์มาชวนผมให้ไปเป็นนายของชมรมฯ รับผิดชอบคดีความที่ชาวบ้านเดือดร้อนขอให้ช่วย โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เริ่มจากคดีเล็กๆ น้อยๆ แล้วก็กว้างขึ้นๆ ใจจริงแล้วที่ผมมาเข้ากลุ่มก็อยากจะทำอะไรที่พลตรีจำลองกินมังสวิรัตินี้ และไปวัดเป็นประจำ เป็นกลุ่มไหน วัดไหน จนวันหนึ่งก็ได้ความจากญาติธรรมอีกคนว่าเป็นกลุ่ม**สันติโคก** ผมก็เลยเริ่มมาคบคุ้นกับชาวโคกเมื่อปี '๒๙ ด้วยใจที่อยากจะทำอะไรที่พลตรีจำลองเป็นประจำจะทำได้ยังไง

พอมาวัด ได้ฟังเทศน์ พระก็เทศน์ดีอีก ก็เลยซื้อหีบธรรมะไปฟัง งานที่ร้านสามารถทำไปด้วยฟังหีบไปด้วย แล้วก็มาวัดทุกอาทิตย์

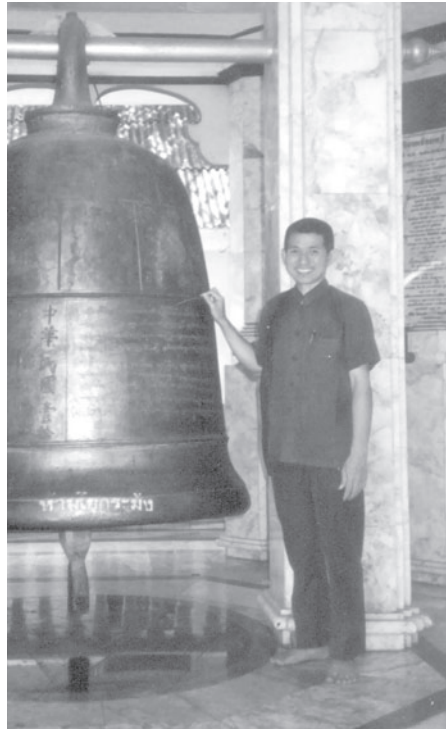
ต่อมามีความคิดจะเลิกร้านถ่ายรูป ซึ่งมีทั้งหมด ๕ แห่งด้วยกัน คือที่ลาดกระบัง ๑ ร้าน บางไผ่และบางหว้าแห่งละ ๑ ร้าน และบางแคอีก ๒ ร้าน โดย

บอกกับทางบ้าน พ่อแม่และพี่สาว ว่า ผมอยากเลิกทำร้านถ่ายรูปไปแล้วนะ เพราะช่วงนั้นเป็นช่วงที่เริ่มมีร้านประเภท PHOTO FAST ถ้าทำต่อไปเราต้องลงทุน ต้องพัฒนาอีกมาก อาจต้องกู้เงิน เขามาอีก ซึ่งผมไม่อยากจะ และคิดว่าล้าหลังเงินที่ได้จากบ้านเช่า จากตึกแถวที่ซื้อไว้ ตอนที่ทำร้านแล้วมีเงินเหลือ ก็คงพอใช้จ่ายได้อย่างประหยัด แต่ถ้าพี่ๆ หรือพ่อแม่จะทำต่อก็แล้วแต่ ส่วนผม ผมขอทำงาน ทนายและปฏิบัติธรรม

สรุปแล้ว ทุกคนก็เห็นด้วยว่าควรเลิกได้แล้ว พ่อแม่ก็แก่แล้ว ก็ทยอยขายร้านให้เพื่อนๆ และ ลูกน้องในราคากันเอง

✿ ทำงานฟรี

ทำงานทนายไม่เคยคิดค่าใช้จ่าย ไม่ว่าคนจน คนรวย ช่วยเหมือนกันหมด กระทั่งเขาให้คำรถยังไม่เอาเลย เพราะคิดว่าอยากช่วยคน และได้ฝึกตัวเอง

ให้ใช้น้อย ไปศาลหรือไปไหนก็นั่งรถเมล์ตลอด มีรถแต่ไม่เคยใช้

✿ ทำไมไม่ใส่รองเท้า

ราวปี '๓๓ เห็นหมอวิวัฒน์ที่วัด เห็นเขาไม่ใส่รองเท้าก็คิดว่า เออ เขาเป็นหมอ เขายังไม่ใส่รองเท้า เรามาวัดยังใส่รองเท้า และในงานปลุกเสกๆ ก็พูดกันว่า ไม่ใส่รองเท้าดี หลายอย่าง ช่วงนั้นจะมีการพูดกันมาก ผมก็คิดว่า เรา

น่าจะถอดได้นะ เคยไว้ผมยาวยังตัดได้ มังสวิรัตก็กินได้ รองเท้ามันง่ายกว่าอีก ก็เลยคิดว่า ไม่ต้องใส่ก็ได้ จากนั้นก็ไม่ใส่รองเท้ามาตลอด

✿ ได้เจออะไรบ้าง ในการเป็นทนายเท้าเปล่า

มีทนายบางคนก็เคยมาพูดว่ามันผิดมารยาท เขาจะร้องเรียนสภาพทนายความว่า ผมไม่มีมารยาท ผมก็บอกว่า เอ๊ะ การถอดรองเท้ามันก็ไม่น่าจะผิด ผู้พิพากษาก็ไม่ว่าอะไร มีบางท่านเหมือนกันที่เรียกไป

ถาม อย่างศาลสมุทรรปการเรียกไปถามเลยว่า พระพุทธเจ้า เคยบอกไหมว่า ไม่ ให้ใส่รองเท้า ผมก็ว่า **พระพุทธเจ้าบอกให้ถอดรองเท้า** ผู้พิพากษาท่านก็ว่า ไปหาหนังสือมาซิ ตรงไหนที่พระพุทธเจ้าว่า ไปหามา ให้ผมดูหน่อย แต่ผมก็ไม่ได้ไปหา และท่านก็ไม่ติดใจอะไร เพียงเรียกไปถามแค่นั้น แล้วก็ไม่ว่าอะไรอีก

มีทนายอยู่รายหนึ่งเคยเจอกันเมื่อหลายปีก่อน สมัยผมเป็นทนายแรกๆ เลย มาเจออีกที่เขาบอกว่า คุณนี่ยังเหมือนเดิมเลยนะ ทำไม่พัฒนาขึ้นมาบ้าง คือเขาคงเห็นว่าจนเหมือนเดิม ไม่รวยขึ้นเลย

❖ **เขาไม่รู้หรือว่าเราไม่คิดเงินจากการเป็นทนาย**

เขารู้ แต่เขาก็อยากให้เราพัฒนาขึ้นมาบ้าง แล้วก็ยังมีอยู่รายหนึ่งบอกว่า จะหาเล็องกางเกงให้ แล้วเขาก็หามาจริง แต่ผมก็ไม่คิดว่าเขาจะถูก เขาก็คงปรารถนาดี รายนี้เจอกันบ่อย

ที่ศาลแปดริ้ว อัยการโจทก์เขาก็ถามว่า เอ๊ะ ก็เห็นชาติๆ ไม่ได้บาดเจ็บอะไร ทำไม่ใส่รองเท้า ผู้พิพากษาท่านก็พูดออกมาเลยว่า “อ้าว คุณไม่รู้หรือ ฉันมองฉันก็รู้อยู่แล้ว เขาปฏิบัติธรรมอยู่สันตติโศก” กลายเป็นผู้พิพากษาตอบแทนผมไป แล้วก็ยังถามผมว่า ทำบุญอย่างไรจึงจะได้บุญสูงสุด คือมาคุยธรรมะด้วย

❖ **ในสายตาของคนทั่วไปจะคะ**

สำหรับลูกความส่วนใหญ่เขาก็รู้อยู่แล้ว ยกเว้นบางรายที่มาจากกรบอกต่อ โดยไม่เคยรู้มาก่อนว่าผมปฏิบัติธรรม มีอยู่รายหนึ่งมาต่อว่าเลยว่า คุณทำตัวอย่างนี้ไม่ได้ ต้องแต่งตัวดีๆ ต้องใส่รองเท้าสวยๆ ให้เขาเชื่อ ศรัทธา ต้องมีมาตนาย คุณไม่มีมาตเลย

ผมก็บอก ผมเป็นทนาย ผมรับทำคดีคนที่เขามีศรัทธา ถ้าไม่ศรัทธาก็ไม่ต้องมา ต่อมาเขาก็ไม่เอาผมเป็นทนาย เขาให้ทำตอนช่วงต้น ต่อจากนั้นก็ให้ทนายคนอื่นทำต่อ คือเขาต้องการแบบนั้น เขาก็เลยไม่เอาแบบนี้ ที่พูดแบบนี้กับผม ก็มีผู้หญิงคนนี้รายเดียว รายอื่นก็อาจจะมิแต่เขาไม่พูด เขามาหาทนายเจอทนายใส่กางเกงขาสั้น เลื่อม่อฮ่อม ไม่ใส่รองเท้า เขาก็หายไปเลย รู้สึกจะมีอยู่ ๓-๔ ราย

ส่วนใหญ่จะศรัทธา แล้วก็ได้ช่วยเขาจริงๆ ผมถือว่าคนที่จะมาหา มาถึงตัวผมนี้มันยากอยู่แล้ว มาเห็นแล้ว ถ้ายังให้ผมทำก็ถือว่าใช้ได้แล้ว

❖ **ตัวคุณเองเห็นอันนี้สงสัยอย่างไร จากการทำตัวแบบนี้**

ผมว่า ยิ่งเราลดลงมาได้ คนเห็นเขาก็ศรัทธามากขึ้น คนดูถูกมีน้อย ที่ต่อว่ามีแค่รายเดียว แล้วก็

คงเพราะหวังดี อยากเห็นเราดูภูมิฐาน ส่วนใหญ่คนที่มาก็บอกว่าศรัทธาตัวทนาย แค่เห็นลักษณะภายนอกเขาก็ไว้ใจแล้ว

❖ เพราะเขาไม่ต้องเสียเงินจ้างเราหรือเปล่า

มันไม่อยู่ตรงนั้นนะ คดีมันหมายถึงติดคุก-ไม่ติดคุก ได้เงินกับเสียเงิน ถ้าเขาไม่แน่ใจว่าทนาย ดึงต้องหรือเปล่า เขาก็ไม่กล้าเสี่ยง ถ้าเขาคิดว่าทนาย ไม่ได้เรื่องมั้ง เขาก็ไม่เอาดีกว่า แต่เขาเห็นแล้วศรัทธา นี่ทำให้ผมไม่ต้องคัดลอกความ การที่เขามาหาผมคือ การได้คัดคนไปในตัว

❖ ช่วยคนมา ๑๐ กว่าปี เปื่อใหม่

ไม่เบื่อ คิดว่าเมื่อรับทำคดีแล้ว ต้องทำเต็มที่ เต็มความสามารถ ก็ได้ผลนะ ผมว่า ลูกความส่วนใหญ่เขาก็ประทับใจ

แม้ตอนนี้ประกาศไปแล้วว่าจะทำงานอีกเพียง ๓ ปี และพยายามไม่รับคดีใหม่ แต่พอเขาเดือดร้อน มาหาจริงๆ ก็ปฏิเสธไม่ลง

อย่างไรก็ตาม ทั้งภรรยาและลูกก็ไปอยู่บ้านราชา(จ.อุบลราชธานี)แล้ว และผมก็อยากปฏิบัติ คีลที่ละเอียดยิ่งขึ้น ก็คิดว่าจะสะสางงานเก่าให้หมด

และรับเฉพาะงานที่จำเป็นจริงๆ ถึงอย่างนั้น ผมก็ยังไม่รู้ว่า ถ้าไปอยู่บ้านราชาแล้ว ผมจะใจแข็งพอที่จะไม่รับงานที่เขามาให้ช่วยที่ จ.อุบลฯ ได้หรือไม่ ก็อาจจะช่วยในเขตอุบลฯ-ศรีสะเกษ ตราบที่ยังไม่บวช

❖ **ดูจนจบแล้ว คุณอ่านมาถึงตรงนี้แล้ว
สรุปได้ไหมว่า นี่คือคนบ้าที่โลกต้องการหรือไม่**

✿ บัญญาเป็นแพะร้องจ๊วนจ้ายสิ่งที่ได้เล่าเรียน.

✿ พระธรรมปิฎก

จากหนังสือ อมฤตพจนานา(พุทธศาสนา)

ซัก

ตุกทาว

(สุชาตชาดก)

* ข้างซ้ายเสียดสี	เงาเงือก	วิกลจริต
ข้างซ้ายหลวทาวผัด	เงาเงือก	ข้าบ
ข้างซ้ายแก้ววิเศษ	เงาเงือก	อึ้งฉริยะ
ข้างซ้ายตุกทาวผี	เงาเงือก	อากิยะ

ณ นครสาวัตถี มีกมุทพี(คนรำรวย)คนหนึ่ง
เมื่อบิดาของเขาตายแล้ว ก็เที่ยวรำพันคร่ำครวญ
ด้วยความเสียใจ ไม่อาจบรรเทาความเศร้าโศกได้

ซึ่งในเวลานั้น พระศาสดาทรงทราบเรื่องแล้ว
จึงทรงพาปัจฉาสมณะ(พระผู้ติดตาม) เสด็จไป
บิณฑบาตในนครสาวัตถี กระทั่งถึงเรือนของกมุทพีนั้น
เขาก็ได้นิมนต์ให้ประทับนั่งบนอาสนะที่ปูลาดไว้ แล้ว
พระศาสดาก็ตรัสกับกมุทพีนั้นว่า

“อุบาสก แม้มบัดนี้ท่านยังเศร้าโศกเสียใจถึง
บิดาอยู่อีกหรือ”

เขาก็หม่นหน้ากราบทูลว่า

“เป็นอย่างนั้น พระเจ้าข้า”

พระพุทธองค์จึงตรัสอนุเคราะห์ว่า

“เคยมีบัณฑิตในสมัยโบราณ แม้เพียงได้ฟัง
ถ้อยคำของบัณฑิตทั้งหลายแล้ว ถึงบิดาจะตายไป ก็
ไม่เศร้าโศกเลย”

กมุทพีรับฟังอย่างนั้นแล้ว จึงทูลอาราธนา(กล่าว
ขอ) พระศาสดาจึงทรงนำเอาเรื่องในอดีตมาตรัสเล่า

ใน อดีตกาล เมื่อพระเจ้าพรหมทัตครอง
ราชสมบัติอยู่ในนครพาราณสี ได้กำเนิดทารกคนหนึ่ง

ในเรือนของกมุทพี ญาติทั้งหลายตั้งชื่อให้ทารกนั้นว่า
สุชาติกุมาร

เมื่อสุชาติกุมารนั้นเจริญวัยขึ้นแล้ว ปู่ได้ถึงแก่
ความตายไป ตั้งแต่นั้นมาบิดาของสุชาติกุมารนั้น ก็
เพียบพูนด้วยความโศกตลอดมา ครั้นกมุทพีเสียใจ
มากเข้า วันหนึ่งจึงตรงไปยังป่าช้า นำกระดูกของบิดา
มาจากป่าช้า สร้างสถูปดินไว้ในสวนของตน แล้ว
บรรจุกระดูกไว้ในสถูปนั้นเอง

วันคืนผ่านไป กมุทพีก็เฝ้าบูชาสถูปด้วยธูป
เทียนและดอกไม้ทั้งหลาย แล้วเดินเวียนรอบเจดีย์
รำไรอยู่ เศร้าโศกมากเข้าก็ปล่อยตัว ไม่อาบน้ำ ไม่
ลูบไล้ ปล่อยปละละเลย ไม่จัดแจงการงานทั้งปวง

สุชาติกุมารเห็นอาการของบิดาเป็นเช่นนั้น จึง
คิดว่า

“พ่อของเรานับตั้งแต่ปู่ตายไปแล้ว ก็ถูก
ความโศกครอบงำอยู่ไม่รู้วาย นอกจากเราแล้ว คนอื่น
คงไม่สามารถจะทำให้ท่านรู้สึกตัวได้ เราจะต้องช่วย
ให้พ่อหมดโศกให้ได้”

จึงได้คิดอุบายอย่างหนึ่งขึ้น โดยไปเอาวัวตาย
มาตัวหนึ่ง วางไว้ที่ภายนอกบ้าน แล้วนำหญ้าและน้ำ
มาวางไว้ข้างหน้ามัน จากนั้นก็จะพูดว่า

“เจ้าวัวตายเอ๋ย จงกินหญ้าเถิด จงกินน้ำเถิด”

ทำเอาพวกคนทั้งหลายที่ผ่านไปผ่านมา พบเห็นอย่างนั้นแล้ว พากันกล่าวว่า

“สุชาติะ เจ้าเป็นบ้าไปแล้วหรือ จึงให้หญิงให้หน้าแก่วัวตายแล้วกิน”

แต่สุชาติกุมารไม่ได้กล่าวตอบโต้อะไรเลย ยังคงทำอยู่อย่างนั้น คนทั้งหลายจึงพากันไปบ้านของภูกุมพี บอกกล่าวแก่เขาว่า

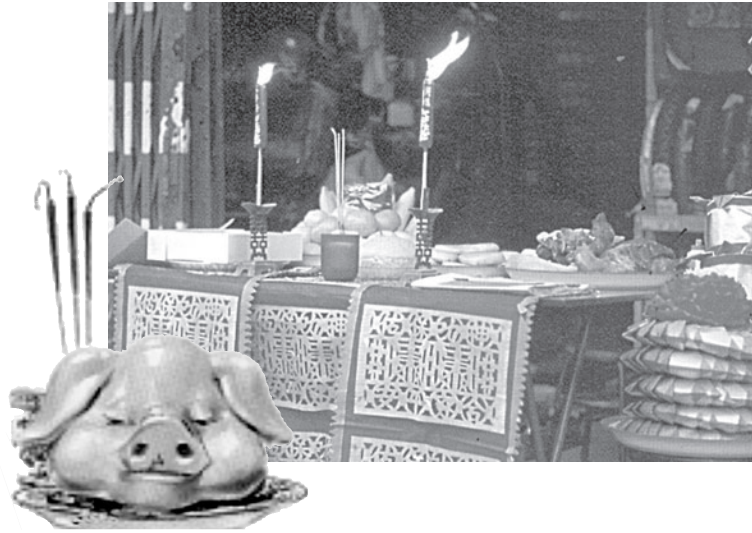
“นี่! ลูกชายของท่านเป็นบ้าไปแล้ว ตอนนี้นำกำลังป้อนหญ้าป้อนน้ำให้วัวตายกินอยู่ ท่านรีบไปดูเถิด”

พอได้ฟังคำของคนมากมายมาเล่าอย่างนั้น ความเศร้าถึงบิดาที่ตายไปแล้วก็จางลงทันที เกิดความวิตกกังวลถึงบุตรชายเข้ามาแทน ภูกุมพีจึงรีบไปยังที่นั้น เมื่อเห็นกับตาตนเองแล้ว จึงถามว่า

“ลูกสุชาติะ เจ้าเป็นเด็กฉลาด เป็นบัณฑิต มีไหวหรือทำไมถึงได้ไปตักน้ำแล้วก็เอามาเชียวสดมาบ่นเพื่อคร่ำครวญถึงวัวตัวนี้ว่า จงเคี้ยวกินเถิด จงดื่มเถิดเจ้าวัวตายเอ๋ย **ก็วัวแก่ตัวนี้ตายไปแล้ว จะลุกขึ้นมากินหญ้ากินน้ำของเจ้าได้อย่างไร เจ้าบ่นเพื่อไปเปล่าๆ ช่างไร้ความคิดเสียจริง”**

สุชาติกุมารได้ฟังบิดาเตือนอย่างนั้น จึงพูดบ้างว่า “หัววัวก็ยังมีอยู่ ทั้งลำตัว เท้า หางและหูวัว ก็ยังตั้งอยู่อย่างเดิม วัวตายตัวนี้น่าจะได้ยินเสียงลูกเรียก

แล้วลุกขึ้นมากินหญ้าและน้ำได้ ก็ที่ทั้งหัวทั้งตัวของปูมองไม่เห็นแล้ว ถูกฝังดินไปหมด แต่พอก็ยังจุดธูปเทียนบูชาด้วยดอกไม้ เผาธูปให้อยู่ที่หลุมฝังศพอย่างนี้มีไร้ความคิดยิ่งไปกว่าหรือครับ”

คำตอบขี้สัจจะนี้เอง ช่วยทำให้ภูกุมพีได้สติ เกิดสว่างจำขึ้นทางปัญญา เข้าถึงความจริงได้ในทันที นั้น จึงคิดว่า

“ลูกของเราเป็นบัณฑิตแท้ การที่ได้กระทำเช่นนี้ เพื่อต้องการให้เราารู้ได้เอง”

อดมิได้ที่จะภูมิใจในบุตรของตน จึงชมเชย

ปัญญาของสุชาตะว่า

“เจ้าราตรดพ่อดีตร้อนใจหนัก ให้หาย ร้อนใจได้ ทำความกระวนกระวายของพ่อให้ดับได้หมดสิ้น เหมือนบุคคลเอาน้ำราตรดไฟที่ติดเปรี๊ยะ ให้ดับไปได้ฉะนั้น เจ้ามาถอนลูกศรคือ ความโศก ที่เสียบแน่นอยู่ในใจของพ่อ เอาออกไปได้แล้วหนอ พ่อย่อมปราศจากความเศร้าโศก หมดความมัวหมอง

ลูกรัก! พ่อจะไม่เสียวอกเสียวใจอีกแล้ว จะไม่ร้องไห้ร้องให้ถึงผู้ตายไปแล้ว ไม่ต้องเซ่นไหว้สิ่งของถึงผู้ตายอีก เพราะพ่อได้ฟังคำอ้อนประเสริฐของเจ้า”

พระผู้มีพระภาคครั้นทรงนำชาตกนี้มาแสดงแล้ว จึงตรัสว่า

**“สุชาตกุมารในครั้งนั้นก็ือเราตถาคต
ในบัดนี้เอง”**

แล้วทรงประกาศลัทธิทั้งหลาย ในเวลาจบ ลัทธิจะนั้น กุฎุมพีผู้ตั้งใจรับฟัง ก็ได้ดำรงอยู่ใน โสดาปัตติผลทันที

ถวมพุทธ

พุทธ ๗ พ.ศ.๒๕๕๐

(พระไตรปิฎกเล่ม ๒๗ ข้อ ๗๐๗,
อรรถกถาแปลเล่ม ๕๘ หน้า ๗๑๓)

★ **คิด-พูด-ทำแปลก ๆ
แตกต่างจากคนอื่น ๆ**

เขาอาจคือ“คนวิกลจริต”

เขาอาจคือ“คนบ้า ๆบอ ๆ”

เขาอาจคือ“อัจฉริยบุคคล”

เขาอาจคือ“อาริยบุคคล”

★ **ขวัญกล้า.**

เรื่อง

แบบนี้ก็มีด้วย เมื่อต้นเดือนกรกฎาคมนี้ ชาวพิมายคนหนึ่งสติเฟื่องถึงขนาด แจ้งว่าจะขอซื้อหุ้นโรงพิมพ์ฟ้าอักษร ๑ ล้านบาท ร้องขอให้ผู้จัดการช่วยสงเคราะห์ด้วยเถอะ อยู่ดีๆ บุญตกใส่กลางกระหม่อมแบบนี้ สุดท้ายผู้จัดการโรงพิมพ์จะทำใจวางเฉยได้ ชวนเพื่อนร่วมงานหื้อไปสงเคราะห์ถึงบ้านทันควัน หาบ้านไม่ยาก คนเมืองพิมายรู้จักกันทั่ว ก็เพราะมีอะไรเพื่องๆ นี่แหละ

ถ้าซื้อหุ้นที่อื่นก็ธรรมดาโลกว่าลงทุนหวังกินกำไร แต่นี่สติสตั้งเป็นไงไปนะ จึงหลวมตัวมาซื้อหุ้นโรงพิมพ์นี้ โธ่เอ๋ย **จดทะเบียนไว้ ๑๐ ล้าน ตั้งมาเกือบ ๑๐ ปีไม่เคยปันผลกำไรให้ผู้ถือหุ้นซักบาท** เพื่อนใหม่ล่ะครับ

พบหน้าค่าตา หลังพูดจากันเป็นมันเหมาะแล้ว ก็จัดการให้

เสร็จสิ้นสมเจตนากรรมทั้งสองฝ่าย แทนที่จะลงเอยแค่นั้นกลับมีปัญหาคงได้ ไม่สบอารมณ์โก้ ไหนๆ ก็ซื้อหุ้นตั้งล้านแล้ว ขออะไรสักอย่างเหอะ **จะขอบริจาคอีก ๒ ล้านบาท** เพราะได้ข่าวว่า โรงพิมพ์จะ

ต้องซื้อที่ดินข้างๆ เพิ่มเพื่อขยายอาคาร

สุดท้ายจะยับยั้งได้ ในที่สุดจึงพากันไปโอนเงินที่ธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาพิมาย เป็นอันว่าโรงพิมพ์ได้รับเงินเข้าบัญชี ๓

ล้านบาท เหมือนฝันกลางแดด
ยังไฉยงั้นเลยเชียวยละครับ

คนจะควักกระเป๋าบริจาค
ได้ที่ละนับล้านแบบนี้ ต้องยังมี
เหลืออีกหลายเชียวยละ เห็นพวก
ผู้ดีมีหน้ามีตามีเงินเป็นร้อยๆ ล้าน
ในเมืองหลวง จัดงานหาทุนบำรุง
การกุศลตามโรงแรมหรูๆ ยังรวม
กองทุนกันได้เป็นเรือนแสน
เท่านั้นเอง เสียค่าใช้จ่ายจิ๊บจ๊วย
ไปซะครึ่งต่อครึ่ง

เป็นภาพข่าวในหน้า
หนังสือพิมพ์อยู่บ่อยๆ จนบางที
ยังกะงานประกวดแพชชั่นเสื้อผ้า
และเครื่องประดับประดาเพชรนิล
จินดาเงินแหลละ

ชาวพินาศดีเพื่อองหลุดโลก
...หลุดพ้นโลกธรรมคนนี้ ใคร
กันหนอ

ไม่อยากเปิดเผยเลย เจ้าตัวเอง
ก็ไม่อยากทำให้ใครล่วงรู้ อาจจะ
เกรงว่าพวกที่มีเป็นร้อยเป็นพัน

เป็นหมื่นเป็นแสนเป็นล้านล้าน...

จะเงินหรือไร นี่ผมคิดเองนะครับ

เป็นไงเป็นกัน ขอذنพุดัง
ละเมียดสิทธิ์ของคนหลุดโลกละ
ขอภัยนะครับที่ล่วงเกิน

ลุงทองสุข สุ่มมาตย์ ชาว
บ้านธรรมดาๆ อายุ ๘๔ ปี อยู่
กับคู่ชีวิต ชื่อ**บ้าน้อย** และ**รจนา**
หลานสาวในเมืองพินาศ
บ้านช่องห้องหอก็แค่มั้วพักพิง
อาศัยคุ้มแดดคุ้มลมฝน มีชีวิต
แสนสุดจะเรียบง่ายใส่เสื้อผ้าเก่าๆ
ขนาดรองเท้าแตะยางพองน้ำก็
เก่าจนพื้นรองเท้าบางเฉียบแถม
ข้างละสีเพราะไม่ใช่คู่เดียวกัน มี
กะลาคู่ชีพไว้ใส่ข้าวกินและทำงาน
บ้านไปวันๆ ไม่เดือดเนื้อร้อนใจ
อะไร เงินทองจากสัมมาอาชีพที่
เก็บออมไว้ยังมีเหลืออยู่อีก...
ใช้สอยไปจนตายก็ไม่หมด

อ๊ะ งั้นก็ผ้าซั้วห่อทองนะซี
แบบนี้ละ

ใช้ครับ

เหลืออีกตั้ง ๗๙,๓๐๙.๒๔
บาท เจ็ดหมื่นเก้าพันสามร้อย
เก้าบาทยี่สิบสี่สตางค์เนาะ

แก่นธรรมครับทำให้ลุงทองสุข
หลุดโลก แก่นธรรมที่พุทธสาวก
จริงๆ เอาพุทธธรรมแท้ๆ ไป
เผยแผ่แก่มวลมนุษยชาติ และ
ลุงทองสุขกับครอบครัวก็ได้รับ
อานิสงส์ส่วนนี้ด้วย

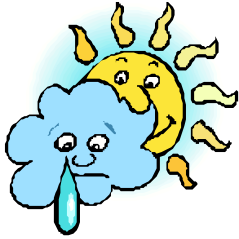
แผ่นดินธรรมแผ่นดินทอง
นะ ถ้าไม่เริ่มกันที่กายยาววา
หนาศึบกว้างศอก ซึ่งมีใจถึง
แก่นธรรม เห็นที่แผ่นดินนี้จะ
มีก็แต่ข้อฟ้าใบระกาทางหงส์
ยอดเจดีย์เสียดฟ้าจรรกฟ้า
เท่านั้นแหละขอรับ

(จากนสพ.เราคิดอะไร คอลัมน์คุณุณิต
คิดหน้อย ฉบับ๑๒๒ ก.ย.๔๓)

คนบ้า แห่งศตวรรษที่ ๒๑

ยุคแห่งความรุ่งเรือง
สว่างไสวของมนุษย์
กำลังจะตายลงแล้ว
อำนาจของมนุษย์
ที่มีเหนือธรรมชาติ
กำลังจะสิ้นสุดลงแล้ว
ใครเห็นความตายของมันบ้าง
พวกเรากำลังช่วยกันฟังมัน

เมื่อชายคนบ้าแห่งศตวรรษที่ ๑๘ ของนิชเซ่
ถือตะเกียงเดินไปตามถนนช่วงกลางวันแสดๆ พร้อมกับร้องตะโกนว่า “พระเจ้าตายแล้ว พระเจ้าตายแล้ว
ใครเห็นพระองค์บ้าง พวกเราเพิ่งช่วยกันฝังศพของ
พระองค์”

ชาวเมืองที่ถูกสะกดครอบงำให้ตกอยู่ภายใต้
“ศีลธรรมแห่งความเป็นทาส” ของอำนาจศาสนจักร
ยุคนั้น ก็คงมองชายคนบ้านี้ด้วยความสมเพชเวทนา

ในทำนองเดียวกัน ท่ามกลางแสงสว่างแห่ง
ความเจริญรุ่งเรืองของอารยธรรมทางวัตถุช่วงต้น
ศตวรรษที่ ๒๑ นี้

ท่ามกลางแสงสว่างแห่งความภาคภูมิใจของ
สัตว์โลกสายพันธุ์หนึ่ง ซึ่งมีชื่อเรียกว่า “มนุษย์” ที่มี
ชัยชนะในการแข่งขันเหนือสัตว์โลกสายพันธุ์อื่นๆ
ตามกฎวิวัฒนาการและการคัดเลือกของธรรมชาติ

ตลอดจนท่ามกลางแสงสว่างแห่งอำนาจทาง
ภูมิปัญญาของมนุษย์ ที่ได้สะสมพัฒนาองค์ความรู้มา
ยาวนาน จนสามารถเอาชนะธรรมชาติ ครอบงำธรรมชาติ
และตัดวงผลประโยชน์ทุกอย่างจากธรรมชาติ เพื่อนำ
มาบำรุงบำเรอตัวเอง

หากจะมีคนถือตะเกียงเดินไปบนถนนช่วง

กลางวันแสดๆ พร้อมกับร้องตะโกนว่า “ยุคแห่งความ
รุ่งเรืองสว่างไสวของมนุษย์กำลังจะตายลงแล้ว
อำนาจของมนุษย์ที่มีเหนือธรรมชาติกำลังจะสิ้นสุด
ลงแล้ว ใครเห็นความตายของมันบ้าง พวกเรา
กำลังช่วยกันฝังมัน”

ผู้คนในยุคต้นศตวรรษที่ ๒๑ ที่ถูกสะกด
ครอบงำให้ตกอยู่ภายใต้ “จริยธรรมแห่งความเป็นทาส
ของอารยธรรมทางวัตถุ” และอำนาจของพระเจ้าองค์

ใหม่อันคือเทคโนโลยีแห่งศตวรรษนี้ ก็คงจะมองชายคนบ้าดังกล่าวด้วยความสมเพชเวทนาเช่นกัน

ขณะที่ผู้คนแห่งยุคศตวรรษที่ ๑๘ เชื่อว่าพระเจ้าคือผู้สร้างโลกที่มีอำนาจมากที่สุดในจักรวาลแล้วพระองค์จะมีวันตายได้อย่างไร

ผู้คนในต้นศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งได้ประจักษ์ถึงอำนาจของเทคโนโลยีอันเป็นพระเจ้าองค์ใหม่ ที่สามารถเนรมิตให้เกิดปาฏิหาริย์ต่างๆ มากมาย

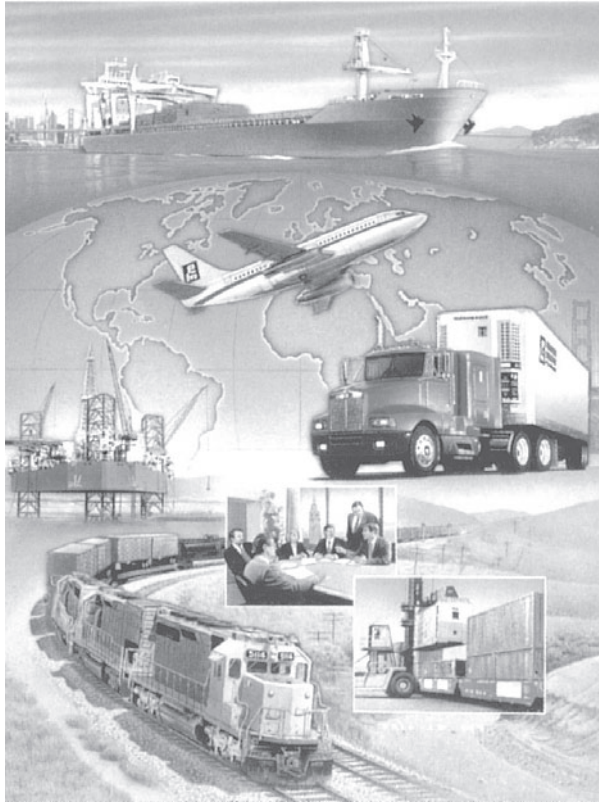
สามารถช่วยให้คนที่ป่วยหนักกลับฟื้นคืนชีวิต สามารถเปลี่ยนหัวใจของผู้คน สามารถช่วยให้มนุษย์เหาะเหินเดินอากาศได้เหมือนนก ดำอยู่ใต้มหาสมุทรเป็นเวลานานๆ ได้เหมือนปลา พุดคุยติดต่อกันได้ทุกเวลาแม้ยู่คนละซีกโลก ตลอดจนมีอำนาจที่จะทำลายล้างสิ่งมีชีวิตต่างๆ บนโลกนี้ ให้สูญสิ้นเผ่าพันธุ์ไปได้ในชั่วพริบตา ฯลฯ

พระเจ้าองค์ใหม่ที่สามารถแสดงอิทธิปาฏิหาริย์ได้มากมายยิ่งกว่าพระเจ้าองค์เดิมนี้อาจมีวันตาย หรือมีวันเสื่อมถอยอำนาจได้อย่างไร

ถึงแม้จะมีสัญญาณบางอย่างบ่งชี้ให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมของโลกกำลังถูกคุกคาม ทรัพยากรธรรมชาติหลายอย่างเริ่มร่อยหรอลง แหล่งน้ำมันดิบกำลังจะหมดไปจากโลก ชั้นโอโซนในบรรยากาศถูกทำลาย ปฏิกริยาเรือนกระจกกำลังทำให้อุณหภูมิของโลกร้อนระอุมากขึ้นๆ ฯลฯ

แต่มนุษย์ในต้นศตวรรษที่ ๒๑ นี้ ก็ยังคงมีความเชื่อมั่นว่า พระเจ้าแห่งเทคโนโลยี จะสามารถช่วยคุ้มครองให้ฝ่าฟันคัมภีร์เอาชนะอุปสรรคปัญหาต่างๆ ดังกล่าวได้แน่นอน

และแม้แต่วันหนึ่งข้างหน้า ดาวเคราะห์สีน้ำเงินดวงนี้จะปนเปื้อนไปด้วยมลพิษที่มนุษย์สร้างขึ้น จนไม่เหมาะสมสำหรับการอยู่อาศัยของสิ่งมีชีวิตก็ตาม มนุษย์ก็ยังคงมีความศรัทธาเชื่อมั่นว่า พระเจ้าแห่งเทคโนโลยีจะประทานผืนแผ่นดินใหม่ เพื่อนำพาฝ่าฟันคัมภีร์ไปสู่การสร้างอาณาจักรบนดาวเคราะห์ดวงอื่น ที่ยังมีอยู่อีกมากมายในกาแล็กซีทางช้างเผือกแห่งนี้

ท่ามกลางช่วงเวลากลางวันแสดๆ ของ “แสงสว่างสีดําแห่งอวิชชา” ในระบบทุนนิยมบริโภคนิยมที่ครอบงำโลก จะมีใครสักคนบ้างไหม ที่บ้าพอที่จะจุดตะเกียงขึ้น เพื่อเป็นนิมิตเตือนให้มนุษย์ได้ประจักษ์ถึง “ความมืดของแสงสว่างสีดํา” ดังกล่าว ที่กำลังแผ่รังสีปกคลุมมนุษยชาติ ผ่านทางความศรัทธาเชื่อมั่นในอำนาจของพระเจ้าองค์ใหม่นี้

แน่นอนว่าคงไม่มีใครสามารถปฏิเสธสิ่งที่เป็น “ตัวปรากฏการณ์” ของปาฏิหาริย์แห่งเทคโนโลยี ที่สามารถบันดาลให้เกิดสิ่งแปลกประหลาดต่างๆ มากมาย เห็นอุปการณณ์ปรกติในธรรมชาติ แต่ระบบความเชื่อที่แฝงอยู่เบื้องหลังปรากฏการณ์ดังกล่าว ที่ทำให้มนุษย์มองไม่เห็นขอบเขตข้อจำกัดของเทคโนโลยี นั่นคืออวิชชาที่ครอบงำมนุษย์ และเป็นอันตรายต่อมนุษย์

เปรียบเสมือนนักเล่นกลที่สามารถบันดาลให้
เกิดปรากฏการณ์เหนือธรรมชาติปรกติบางอย่าง แต่ถ้าว
คนดูตระหนักถึงความจริงที่แฝงอยู่เบื้องหลัง
ปรากฏการณ์ดังกล่าวนั้นๆ ว่านั่นเป็นเพียงมายากล
อย่างหนึ่ง ก็จะไม่มีปัญหาอะไร

ตรงข้ามถ้าเกิดคนดูถูกสะกดด้วยบรรยากาศ
ของพิธีกรรม ที่เชื่อมโยงไปสู่คำอธิบายถึงอำนาจของ
เทพเจ้าที่แฝงอยู่เบื้องหลังปรากฏการณ์ (แห่งมายากล)
นั้นๆ แล้วเกิดเชื่อว่า มี “สิ่ง” ที่เป็น “เทพเจ้า” อันมีอำนาจ
ยิ่งใหญ่ไพศาลที่บันดาลให้เกิดปาฏิหาริย์แห่งมายากล
ดังกล่าว รวมทั้งมีอำนาจที่สามารถจะเป็นที่พึ่งในการ
แก้ปัญหาของมนุษย์ได้ทุกเรื่องด้วย ความเชื่อเช่นนั้น
ก็คืออวิชชา และการฝากความหวังในการแก้ปัญหา
ทุกอย่างไว้กับอำนาจของ “เทพเจ้า” นั่นๆ ก็คืออันตราย
ที่จะนำไปสู่ความหายนะของชีวิต

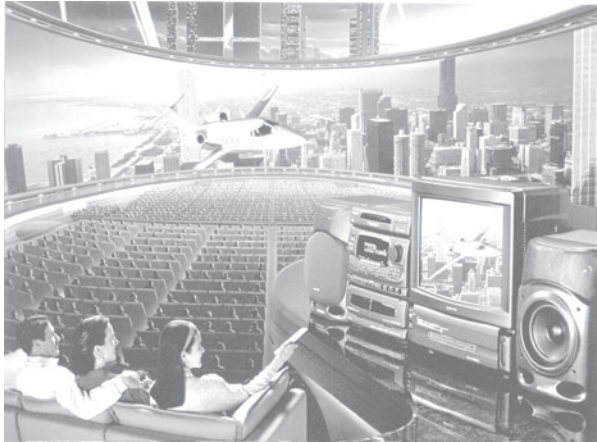
จริงอยู่ อำนาจของเทคโนโลยีอาจจะสามารถแก้ไข
ปัญหาบางส่วนของมนุษย์ ในโลกแห่งกาล-อวกาศ ๔ มิติ
(คือโลกที่มีมิติด้านกว้าง ด้านยาว ด้านลึก ที่แยกแต่ละมิติ
ออกจากกันไม่ได้ และเมื่อรวมเอาเวลาซึ่งเป็นมิติที่ ๔
อีกหนึ่งมิติ ซึ่งไม่สามารถแยกออกจากอวกาศ ๓ มิติ
ก็จะเป็นโครงร่างของโลกแห่งกาล-อวกาศ ๔ มิติ)

แต่นั้นยังไม่เพียงพอที่จะแก้ปัญหาของมนุษย์
ภายใต้โลกแห่งกาล-อวกาศ และการรับรู้ ๕ มิติ (กาล-
อวกาศ ๔ มิติ ไม่อาจแยกออกจากมิติที่ ๕ ของการรับรู้
“ธาตุรู้” จึงส่งผลให้ “เอกภพที่ถูกรับรู้” กลายเป็น
เอกภพ ๕ มิติของกาล-อวกาศ และการรับรู้ตามกฎ
ปฏิบัติสมุปบาทที่พระพุทธเจ้าทรงค้นพบ)

ภาพโดย คุณเกียรติศักดิ์ ชานนารอด

เมื่อเราไม่สามารถแยก “**สิ่งที่ถูกรู้**” (รูป) ของกาล-อวกาศ ๔ มิติ ออกจาก “**การรับรู้**” หรือ “**ธาตุรู้**” (นาม) ในมิติที่ ๕ หากการแก้ปัญหาด้วยเทคโนโลยีของมนุษย์ในกาล-อวกาศ ๔ มิติ ส่งผลกระทบต่อการทำให้ปัญหาของมนุษย์ขยายตัวออกไปในมิติที่ ๕ (ของจิตวิญญาณที่เป็นธาตุรู้) ปัญหาของโลกก็จะขยายตัวเพิ่มมากขึ้นๆ จนถึงจุดวิกฤติได้

ตัวอย่างเช่น การแสวงหาความมั่งคั่งทางวัตถุ และทรัพย์สินเงินทองมากก็เก็บไว้จำนวนมาก แม้จะเป็นหลักประกันการแก้ปัญหาต่างๆ ของชีวิตมนุษย์ในโลกทางกายภาพของกาล-อวกาศ ๔ มิติ

แต่เมื่อความมั่งคั่งทางวัตถุทำให้มนุษย์หลงติดอยู่กับความสะดวกสบายที่ได้รับ มวลของความโลภหรือ “**โลภะมูล**” ในจิตวิญญาณที่สะสมพอกพูนเพิ่มมากขึ้นๆ ก็จะสร้าง “**สนาม**” ของแรงที่ส่งผลให้ “**โลกที่ถูกรับรู้**” (ในกาล-อวกาศและการรับรู้ ๕ มิติดังกล่าว) เกิดการบิดตัวไปจากเดิม จนกลายเป็น “**โลภ**” ที่มีแรงกดดันบีบคั้นให้บุคคลผู้นั้นต้องดิ้นรนแสวงหาความมั่งคั่งทางวัตถุสะสมให้มากยิ่งขึ้นๆ ขึ้นต่อไปไม่รู้จบ

แล้วสุดท้าย การแย่งชิง เบียดเบียน ที่เกิดขึ้นในสังคม ก็จะส่งผลทำให้เกิดความขาดแคลนในโลกทางกายภาพของกาล-อวกาศ ๔ มิติติดตามมาด้วย อันเป็นอิทธิพลจากสนามของแรงที่เกิดขึ้นในมิติที่ ๕ นั้น

คนที่มองเห็น “**แสงสว่างสีดำ**” จากใน “**มิติที่ ๕**” ของเอกภพ อาจจะเป็นคนบ้าในสายตาของผู้คนทั่วไปแห่งยุคต้นศตวรรษที่ ๒๑ แต่อาจจะไม่ถึงสิ้นศตวรรษนี้ เมื่อความมืดมิดของหายนะภัยจากระบบทุนนิยมบริโภคนิยมแผ่ปกคลุมมนุษยชาติโดยทั่ว มนุษย์ก็อาจเริ่มประจักษ์ถึงคุณค่าของความจริงบางอย่างที่เคยมองอย่างเหยียดหยามว่านั่นเป็นพฤติกรรมของคนบ้าก็ได้

เรื่องสั้นรับเชิญ

สำนึกลูกชาวนา

ฉันเป็นลูกชาวนาคนหนึ่ง ซึ่งคนทั่วไปพูดถึงแล้วคงไม่ภาคภูมิใจ อย่าย้ำจะบอกใครว่าเป็นลูกชาวนา ฉันก็เช่นกันไม่ว่าก่อนมาอยู่“ศิระระอโคก”

หรือแม้ทุกวันนี้ ฉันก็ไม่ภาคภูมิใจเลย **ทั้งๆที่**โรงเรียนแห่งนี้พยายามสอนให้ฉันเป็นลูกชาวนา ฉันก็ยังบอกตัวเองเสมอว่า ฉันต้องไม่เป็นชาวนาเหมือน

พ่อแม่ และแม่ของฉันก็ย้ำเสมอว่า ให้ลูกมาเรียนเพราะต้องการให้ลูกมีความรู้สูงๆ จะได้ไม่ทำงานหนักเหมือนพ่อเหมือนแม่ ดังนั้นฉันจึงพยายามดิ้นรนทุกวิธีการที่จะทำให้ตัวเองสูงขึ้นให้ได้

พวกเพื่อนๆ มักล้อฉันเสมอว่า“**เป็นคุณหญิงแหล**” ฉัน

พยายามให้เวลากับความฟิสิกซ์กับร่างกาย จนกลายเป็นคนอวบอ้วนหนาหนักและเลอะ กล้ามือด้านและสกปรก จึงมักถูกอาและเพื่อนๆ ต่อกว่าเรื่องผมยาวอยู่เรื่อยๆ แต่ฉันก็ยังคงอ้วนอยู่ดี ก็เหมือนกับเพื่อนๆ ของฉันนั่นแหละที่ยังควบคุมการกินไม่ได้ทั้งที่อาหารก็ไม่มีอะไรพิเศษก็ยังอ้วนขึ้นทุกวัน

ฉันเป็นคนที่มีความรู้พอเพียงที่จะทำให้ตนเองทำงานต่างๆ โดยไม่ถูกใครตำหนิได้ ไม่ทำให้ตนเองเป็นคนสำคัญจนคนอื่นมองเห็น และจัดตัวเองอยู่ในพวก“**ความชั่วไม่มี ความดีไม่ปรากฏ**” อยู่ที่นี่อย่างสบายมาแล้วหลายปี ฉันไม่เคยคิดว่าชีวิตของฉันจะเปลี่ยนแปลงได้ เพราะฉันมีความสุขกับมันและชอบหัวเราะเสียงดังจนใครต่อใครบอกว่า

เรียกร้องความสนใจ ฉันก็ไม่รู้เหมือนกัน แต่อาจจะใช้ก็ได้นะ เพราะฉันมีดีที่หัวเราะ แล้วทำให้ใครต่อใครมอง

และวันนี้ ก็มีคนมองฉัน มองฉันด้วยสายตาแปลกๆหลายคน โดยเฉพาะพวกผู้ชายแล้วเขาก็แอบขำกัน จนฉันต้องถามเพื่อนผู้หญิงว่า“**พวกนั้นมันทำอะไรกัน**” เธอตอบเสียงเรียบๆเหมือนไม่มีอะไร “**แต่งตัวไปดำเนินยังกะไปออกรบ**” พูดแล้วเธอก็หันไปคุยกับคนอื่นต่อ ฉันจึงได้มองตนเอง ผ้าเชมรพันคอต่อหัวมิดชิด ใส่หมวกใบใหญ่ปิดหน้า ใส่เสื้อแขนยาวซ้อน ๒ ตัว ตัวนอกกลับด้านในออกนอก นุ่งกางเกงแล้วนุ่งผ้าถุงทับอีกที โดยเห็นกางเกงเลยชายผ้าถุงลงไปหนึ่งคืบ ในกระเป๋าลือมียางเอาไว้รัดขาทางเกงอยู่

๑๐ เส้น เพราะข้อมูลไม่ชัดเจนว่ามีปลิงหรือเปล่า ถ้าใส่รองเท้าได้ฉันคงยิ้มรอตักน้ำจากที่มโรงครวไปด้วยแล้ว ฉันก็ใจในใจ ก็ฉันกำลังอกรบกับสิ่งที่ฉันไม่ชอบ ฉันเลี้ยงงานนี้มาตลอดเวลา ฉันจึงเลือกงานที่ไม่ต้องไปไหนไปนาในวันพุธ วันพฤหัสบดี

แต่วันนี้ฉันหมดข้ออ้างใดๆ **เพราะต้องไปทั้งชั้นเรียน เป็นกระบวนกรกลุ่มปิดเรียนไปดำเนิน** พอดีฉันก็เอาหมวกปิดหน้า เริ่มหลับตา เช่นเดียวกับเพื่อนๆหลายคนที่ชอบสะสมการนอนเวลาขึ้นรถ ฉันรู้สึกรำคาญกับพวกผู้ชายที่ชอบร้องเพลงรักต่างๆของโลโซ ให้หนวกหูคนจะหลับ

และดูเขาจะมีความสุขเมื่อรู้ว่ามีคนรำคาญ โดยเฉพาะฉัน ฉันจึงมักบอกพวกเขาให้เสียบๆหน่อย และทุกครั้งที่ยกพวกเขา ก็จะร้องเสียงดังมากยิ่งขึ้น จนฉันรู้สึกเบื่อแล้วก็หลับไป

ฉันสะดุ้งตื่น เมื่อมีเสียงดัง “ปัง” ฉันมองเห็นเพื่อนผู้ชายถือถังใส่ น้ำ ฉันคิดว่าเขาคงแกล้งฉันเล่น เพราะเขายังคงร้องเพลงอยู่เลย ฉันจึงปิดหมวกแล้วหลับต่อ เขากลับพูดขึ้นว่า **“ถึงนาแล้ว นอนอยู่ได้ อยากนอน ไปเป็นคนป่วยนอนอยู่ศาลาโรครยาไป”** พูดจบเขาก็กระโดดลงมาแยกถังใส่ น้ำไป แล้วร้องเพลงตามพวกเพื่อนๆ ฉันมองตามเขาด้วยความฉุนเฉียว แล้วลุกขึ้นปีนลงจากรถ พวกเขาพากันร้องเพลงไปที่นั่นกันสนุกสนาน ทุกคนเดินลงแปลงนาแล้ว ฉันยังรู้สึกว่าตัวเองยังต้องการพักผ่อนอยู่เลย ไม่น่าถึงที่นาเร็วเลย พานโมโหพวกผู้ชายที่ทำให้ฉันได้หลับซ้าด้วย ฉันจึงเดินลงนาอย่างคนไม่มีอารมณ์ยกกำลังสาม

วันนี้เป็นวันที่โชคร้าย เพราะอ้ออ้อยมาหาด้วย ฉันเลยถูกอ้ออ้อยต่อว่าเรื่องลงนาซ้า และถูกเรียกให้ไปดำเนินข้างๆ แล้วอ้ออ้อยก็เริ่มบ่นว่าฉัน ฉันจำไม่ได้ แต่วานานพอดู คำพูดสุดท้ายที่

ฉันได้ยิน “อยู่มาหลายปียังทำตัวอย่างนี้เป็นตัวอย่างที่ไม่ดีแก่น้องๆ ดินะน้องไม่มาด้วย” ฉันพูดว่า “บ่ียด๊ะ” แล้วฉันก็งยหน้าขึ้น ก้าวขาเดินจากอ้ออไป ได้ยินอ้ออพูดตามหลังว่า “เวลาสอนไม่ฟัง จะเป็นพี่ที่ดีได้อย่างไร” ฉันเพียงต้องการไปให้พ้นเสียงอ้ออเท่านั้น ฉันรู้ว่าอ้ออไม่โกรธ เพราะพวกเราทำกับอ้ออเป็นประจำ ฉันตั้งใจจะไปตำนาคนเดียว

“มาตำข้างอ” อาเขมรเรียก “หนูจะไปตำมุนั้น” ฉันพูด อาเขมรลุกขึ้นจากการตำนามองดูฉันแล้วพูดเสียงปกติ แต่ตาจ้องฉันไม่กะพริบ “ตำข้างอานี้แหละ” “ค่ะ” ฉันพูด ฉันไม่รู้อาเขมรคิดอะไร เพื่อป้องกันตนเองจากปากอาเขมร เพราะใครเจอเป็นเจ็บไปนาน แต่ก็ไม่ค่อยจะเจอง่ายๆ แต่ฉันเผื่อไว้ก่อน ฉันจึงแกล้งตำนาเหมือนคนไม่มีอะไร ฉันตำนาคด้วยความรู้สึกสบายๆ มองดูเพื่อนๆ ก็เช่นกัน โดยเฉพาะพวกผู้ชายเล่นกันสนุกเลย ฉันยังคงตำนาไปเรื่อยๆ เหลือบมองดูอาเขมรอีกทีก็ตำนา

ไปไกลจากฉันแล้ว ฉันเลยยิ่งสบายใจใหญ่ มีเพื่อนคนหนึ่งตะโกนขึ้น “เวลาตอนนี้ ๔ โมงแล้ว” ทุกคนแสดงความดีใจ โดยเฉพาะฉัน จะมากเป็นพิเศษ เพราะต้องเดินทางไกล ต้องรีบกลับเดี๋ยวอาบน้ำทานข้าวไม่ทัน ใช้เวลาเดินทางครึ่งชั่วโมงพอดี ฉันดีใจมากที่สุดที่จะหมดเวลาแห่งความโหดร้ายสำหรับฉัน ฉันมองไปที่เพื่อนๆ เริ่มแบ่งกลั๊กันให้หมดมือ อ้ออหันมามองดูอาเขมร เหมือนเป็นคำบอกให้อาเขมรบอกเลิกงาน อาเขมรพูดเสียงดังฟังชัด “ไม่หมดเพลงนี้ไม่กลับ” ทุกคนมองหน้ากันแล้วตำนาต่อ เพราะรู้ว่าวันนี้

ไม่มีทางเสร็จแน่ๆ อาจคงพูดเพื่อให้พวกเราเร่งมือ ลักพักเดียวอาจบอกเลิก ฉันคิดว่าอาเขมรคงมามูขี้แห้ง แต่เวลาผ่านไปนานทีเดียวไม่มีวีแววใดๆ พวก เพื่อนๆ เริ่มถามถึงเวลาเท่าไรแล้ว ลักพักหนึ่ง ผู้รับใช้พูดขึ้น **“อาครับ ตอนนี้อยู่กี่โมงแล้วครับ”** ทุกคนมองไปที่อาเขมร อาเขมรยังคงดำนาต่อไป แต่ดูเร่งมือเต็มที่และพูดโดยไม่แยงหน้ามาดูใครเลย **“ไม่เสร็จแปลงนี้ไม่กลับ”** มันเป็นเรื่องพูดของคน เอาจริง ทุกคนมองไปที่อาอ้อย แต่ทำไมตอนนี้อาอ้อยเงียบ เงียบที่สุดเท่าที่ฉันเห็น ยังคงก้มหน้า ดำนาอย่างเต็มที่ ฉันเดาสถานการณ์เลยว่าไม่ดีแน่ หลายคนกระสับกระส่ายแล้วดำนาต่อ ฉันรู้สึก บรรยากาตเปลี่ยนไป เราถูกบีบแล้ว เพราะฉันรู้ว่าอาเขมรมักเลิกงานช้า ถ้าพวกเราช้าเสร็จแน่ๆ โดยเฉพาะฉันแอบน้ำไม่ทัน และที่สำคัญข้าวที่โรงครัว คงไม่เหลือให้คนไปดำนา เมื่อวานน้อง ม.๑ กลับจากทำนาไปกินข้าว ที่มีโรงครัวยกปลาข้าวของอาเขมร มาตั้งให้กิน ทำตาปริบๆเลย ฉันรู้สึกว่าคุณต้องรีบดำนาให้เสร็จ ในใจคิดว่าเร็วสุดคง ๑ ชั่วโมง เพื่อนๆหลายคนคงคิดเหมือนฉัน เห็นทุกคนทำกันอย่างเต็มที่ ไม่เห็นมีใครพูดอะไรเลย จนฉัน รู้สึกว่าในนาแปลงนี้ไม่มีอาอ้อยอาเขมรอยู่ด้วย

มันเป็นครั้งแรกที่ฉันเริ่มมองดูพื้นที่ดำนา หลังจากเวลาผ่านไปประมาณ ๒๐ นาที **ฉัน ตกใจที่เราดำนาได้เกือบครึ่งหนึ่งของทั้งหมดที่เราดำมากันครึ่งวัน**ฉันจึงมองต่อไปดูพื้นที่ที่เหลือ ฉันเชื่อว่า ๕ โมงครึ่งเราทำเสร็จแน่ๆ ฉันแปลกใจ ขณะที่ฉันเดินขึ้นไปดำนาหน้าใหม่ แสงแดดส่อง มาที่ตาของฉัน ฉันจับหมวกให้บังตา แต่หมวก ของฉันหายไปไหน จับผ้าเชมรที่พันคอมาบังแดด ก็ไม่มี ฉันจึงหันกลับมองดูข้างหลัง ฉันวางมันไว้ ที่คันนาตั้งแต่เมื่อไร ฉันคิด(แสงแดดอ่อนๆ ก็ม ลงดำนาก็ไม่เห็นแล้ว)แต่ฉันตัดสินใจเดินไปดำนาต่อ มีคนไปตั้งหน้านาเพื่อดำนาก่อนฉันอยู่พอดี ฉัน ไม่ได้สังเกตเห็นว่าเป็นใคร เพียงแต่ต้องการดำนาให้ สเสร็จเร็ว จะได้กลับบ้าน ฉันดำนาได้ ๒ แถว **“แข่งกันไหม”** เป็นคำพูดแรกที่ฉันได้ยิน หลังจากอาเขมรบอกไม่เสร็จแปลงนี้ไม่กลับ และฉันรู้ เป็นเสียงของอาเขมร ฉันหันไปดูอาเขมร เพราะ น้ำเสียงต่างกันมากฟังเหมือนคนทำทนายอะไรสนุกๆ ฉันยิ้มให้อาเขมรเพราะไม่รู้จะทำอะไร และไม่รู้ว่า จะมาไม่ไหน อาเขมรยิ้มให้ฉันแล้วพูด **“จะแข่ง หรือเปล่า”**

ฉันนึกสนุกขึ้นมาเป็นครั้งแรก ที่อยากจะ

ดำเนินาและต้องแข่งขันด้วย “แล้วจะต่อให้หนูไหมล่ะ” ฉันเริ่มอยากลอง แต่รู้ว่าอาดำเนินาเร็ว “หน้านาของเธอ ๕ ต้นของอา ๗ ต้น” อาเขมรพูด ฉันมองดูก็เท่ากับทุกครั้ง และก็เท่ากับครั้งที่อาเขมรเรียกฉันไปดำเนินาด้วย แต่ฉันก็อยากลอง “**หนูลูกชวานานะ**” ฉันพูดด้วยความภาคภูมิใจในอาชีพของพ่อแม่โดยไม่รู้สีกตัว และมันมาเมื่อไรก็ไม่รู้ และรู้สึกมีพลังอ่อนๆ อยู่ในตัวด้วย “**อา ก็ ลูกชวานา เหมือนกัน ดวลกันหน่อย**”

ทุกคนรู้ว่าอาเขมรภูมิใจที่ได้เกิดเป็นลูกชวานาขนาดไหน ไปไหนเป็นต้องตะโกนบอกคนว่า “ฉันภูมิใจที่ได้เกิดเป็นลูกชวานา” แต่วันนี้ฉันจะไม่แพ้ “เริ่มเลยนะคะ” ฉันเป็นคนพูดเอง ฉันเห็นอาเขมรดำเนินาเร็ว ฉันก็พยายามทำให้เร็วเช่นกัน ฉันไม่รู้เลยว่าความสามารถในการดำเนินาของฉันมาจากไหน คราวที่แล้วอาเขมรทิ้งฉันไปเลย คราวนี้ใครเดินไปหยิบกล้าต้องดำเนินาตามหลัง “**เพิ่งได้ดำเนินากับมืออาชีพนะนี่**” เป็นคำพูดของอาเขมรที่ฉันว่าเป็นคำชม แต่ฉันกลับรู้สึกถึงความมหัสจรรย์ในตัวเอง สิ่งนี้มีในตัวฉันตั้งแต่เมื่อไร มันทำให้ฉัน

ภาคภูมิใจที่สุดเท่าที่ฉันเคยมี ฉันดำเนินาได้เร็วและสวยไม่แพ้ใคร และรู้สึกจะสวยกว่าอาเขมรดำเนินาด้วย ฉันเลยทบทวนว่าฉันเริ่มดำเนินาตั้งแต่เมื่อไร ตอนอยู่ชั้นประถมก็ช่วยแม่บ้าง ซี้เกียจก็ไม่ทำ มาอยู่ที่นี่ก็รู้สึกไปนานน้อยกว่าทุกคนแล้วฉันเก่งได้อย่างไร ฉันสรุปกับตัวเอง มันต้องมากับสายเลือด สายเลือดการเป็นชวานา ฉันเริ่มทำทุกคนที่ฉันกับอาเขมรดำเนินานัน ทุกคนก็รับคำท้าฉัน จากการดูสีหน้าฉันพวกเขาคงคิดว่าจะต้องชนะฉัน ฉันไม่อยากบอกว่าเป็นวันนี้ทุกคนแพ้ฉันหมดแม้กระทั่งอาเขมร

หลังจากนั้นการแข่งขันดำเนินาชิงแชมป์โลกก็เกิดขึ้นทั้งแปดนาฬิกา เนื่องจากหลายคนที่ไม่แพ้ฉัน

เลือกไปหาคู่แข่งคนใหม่ มีลูกชวานาหลายคน โดยเฉพาะผู้ชาย มาขอแข่งกับฉันคราวนี้ฉันถูกประกบรอบข้าง มันเป็นการดำเนินที่สนุกที่สุดในชีวิต ฉันดำเนินมาหมดกล้ำมดแล้วมดเล่า ในใจตอนนี้ฉันไม่คิดเลยว่า ใครจะชนะ นอกจากจะทำให้เร็วที่สุด เพราะทุกคนก็เร็วพอๆกัน ฉันรับรู้บรรยากาศรอบๆตัวก็เป็นเช่นกัน ทุกคนดำเนินจนชนคันทันทีจึงรู้ว่า หมดหน้านา ฉันดูไม่ทันว่าใครเสร็จก่อน ฉันจึงนั่งลงกับคันทนาแล้วพูดว่า “มันจริงๆ”

สักพักได้ยินเสียงตะโกน “เสร็จแล้ว” ฉันจึงลุกขึ้นยืนดูพวกเขาทำกันได้อย่างไร “กำลังสนุกไม่น่าหมดเลยนะ” เพื่อนผู้ชายพูดกัน ฉันคิดว่าเขาคิดเหมือนฉัน “เวลาเท่าไรแล้ว” อาเขมรร้องถามผู้รับใช้ “๕ โมง ๘ นาทีครับ” เสียงตอบกลับมา ฉันเดินไปหาอาเขมร “อาคะต่ออีกแปดเออะ แปลงเล็กๆนี่คะ” ฉันพูดออกไปเพราะคิดว่าเราต้องเสร็จก่อน ๕ โมงครึ่ง “แป็บเดียวก็เสร็จ” ฉันพูดต่อ อาเขมรมองไปที่อาอ้อย อาอ้อยไม่พูดเหมือนให้อาเขมรตัดสินใจ โดยปกติไม่ค่อยมีการต่อเวลาทำงานโดยนักเรียน และที่สำคัญคนขอนั้นกลับเป็นฉันซึ่งก่อนหน้านั้นตอนอาบอกทำงานต่อฉันยังหน้าบูดเลย พอนึกขึ้นได้ว่า คงทำให้เพื่อน

หมั่นไส้แน่ๆ ว่าฉันพูดเอาหน้า ฉันจึงมองทุกคนด้วยยิ้มแหยๆ แต่ทุกคนยิ้มตอบรับฉันว่า เขาก็ต้องการเช่นกัน ฉันรู้สึกที่ทุกคนอยากให้อาตอบว่าลุยต่อ อาอ้อยเริ่มจัดกล้าเข้ากอง เก็บความรู้สึกไว้แล้วมองฉัน “มาต่อวันต่อไป...กลับบ้าน” อาเขมรพูดแบบคนตัดใจ หลายคนกระโดดดีใจที่ได้กลับบ้าน มีปนอนอยู่ ๒-๓ คน ฉันก็หนึ่งในนั้น “น่าจะให้ต่อนะ” แต่ก็ไม่เสียใจอะไร ได้กลับบ้านก็ดี เต็มอิ่มดีกว่า

บรรยากาศบนรถขณะเดินทางกลับ มันต่างจากตอนไปอย่างสิ้นเชิง ทุกคนพูดถึงสิ่งมหัศจรรย์ก่อน ๕ โมงเย็น “เราทำได้” ไม่มีใครหลับสักคน ฉันภูมิใจในตัวเองมากจนไม่รู้จะพูดกับใครได้แต่ดูคนอื่นพูดแล้วก็มีความสุขกับพวกเขา โดยเฉพาะพวกผู้ชายถกแขนเสื้อโชว์กล้ามเนื้อใหญ่เลย

พอรถเลี้ยวขวาเข้าวัดไม่รู้เสียงใคร ๒ คนร้อง “ฉันเป็นลูกชวานา อยู่ชวาบ้านเกิดเมืองนอน.....” เพลงลูกชวานา ฉันร้องรับเพลงนี้ทันที ร้องให้มันดังที่สุดในชีวิต และร้องให้มันดังกว่าเสียงคนอื่น ฉันไม่ได้ยินเสียงใคร นอกจากเสียงตัวเอง มันดังก้องกังวานอยู่ทั้งตัวฉันเลย เมื่อรถเข้ามา

ในหมู่บ้าน น้องๆนกรจะจบบ่วงออก
มาร่วมร้องเพลงข้างรถ น้องผู้หญิงที่
อยู่บนบ้านชะโงกหน้าออกมาดู และ
ปรบมือตามจังหวะเพลง มันเป็น
เสียงปรบมือต้อนรับการกลับมาของ
ชาวนา ฉันรับรู้เช่นนั้น เพลงจบลง
เสียงทุกคนที่อยู่หน้าโรงครัวเรียกกิน
ข้าว ทั่วๆที่พวกเขากินกันหมดทุก
คนแล้ว “จะอาบน้ำก่อนหรือกินข้าว

ก่อน” ผู้รับใช้ร้องถามความคิดเห็นของเพื่อนๆ เสียง
ตอบรับพอกันเสียงหนึ่งพูดขึ้น“ตามสะดวก” แล้ว
เสียงคำว่าตามสะดวกก็ดังมาเป็นระยะๆ

ฉันตัดสินใจจะกินข้าวก่อนเลย จะได้มี
เวลาอาบน้ำและซักผ้านานๆ พอกระโดดลงจาก
รถข้างเผือก เสียงพี่ผู้หญิงคนหนึ่งดังขึ้น “อาบ
โคลนมาเลยนะ” ฉันมองดูตัวเองเบื่อนขนาดนั้น
จริงหรือ ฉันป้องกันหมดแล้วนะ ฉันตั้งใจแต่
แรกว่าจะไม่ให้เบื่อน แต่ไม่เป็นไร ฉันตั้งใจที่มัน
เบื่อน ถ้าไม่เบื่อนฉันจะเสียใจ ฉันคิดเช่นนั้น **ฉันจะ
ต้องกินข้าวกับโคลนนี่แหละ มันเป็นของฉัน ชีวิต
ของฉันต้องเป็นอย่างนี้** ฉันจึงก้าวเท้าเข้าโรงครัว
ตั้งใจว่า วันนี้จะใช้ภาชนะส่วนกลาง ทั่วๆที่เคย

รังเกียจพวกที่ชอบใช้ภาชนะส่วนกลาง พอเท่าฉัน
เหยียบพื้นก้าวแรก “เบื่อนทุกอย่างนี่อย่ามาเหยียบ
ครัวนะ” เป็นคำประกาศิตของเจ้าแม่โรงครัว ใครๆ
ก็ต้องทำตาม ฉันก็เช่นกัน ฉันเลยต้องไปอาบน้ำ
ฉันกลับมาที่โรงครัวพร้อมภาชนะส่วนตัว วันนี้
ฉันอาบน้ำเร็วมาก มีความรู้สึกว่า อยกให้โคลน
ติดตัวตลอดไป

ฉันมาถึงโรงครัว กับข้าวบนโต๊ะมีเพียงผัด
ผักอย่างเดียว มันมากเกินไปกว่าคนที่อาบน้ำก่อน
กินข้าวจะกินหมด ฉันคิดว่ามันน่าจะเกินกว่าทุก
คนที่เป็นคนจะกินหมดด้วยซ้ำ “พวกมาก่อนไม่
กินผัดผักกัน เลยกินอย่างอื่นจนหมด พี่เลยทำ
น้ำพริกให้” เสียงเจ้าแม่โรงครัวผู้มีน้ำใจบริการกระหึ่ม

คนสุดท้าย แม้จะเลยเวลาเลิกงานไปนานแล้ว ฉันและเพื่อนๆมองก็รู้ว่า ผัดผักไม่ได้แบ่งไว้ให้เราหรอก เรารู้รสชาติมันดี จืดสนิท มันเหลือตั้งแต่เมื่อเช้าแล้ว ส่วนน้ำพริกก็ทำจากพริกป่นใส่ซีอิ้ว สูตรอาแป๊ะ มะนาวก็ไม่มี ถ้าเป็นเมื่อก่อนฉันก็จะหากล้วยกินแล้วไปดูวิดีโอหรือไม่ก็ไม้กินเลย ได้โอกาสลดความอ้วนพอดี

แต่วันนี้ฉันรู้สึกอยากจะกิน และ

รู้สึกว่า มันต้องอร่อย ฉันจึงตักข้าวมากเท่ากับเมื่อเช้า ตักผัดผักราดน้ำพริก ฉันก็กินมัน กินมันด้วยความสุข เหมือนกับเพื่อนๆทุกคน มีคำพูดว่า“ทำงานเหนื่อยๆกินข้าวจะอร่อย” แต่สำหรับฉันวันนี้ ฉันกินมันด้วยความรู้สึกมากกว่านั้น มันคือความภูมิใจ ฉันลุกไปตักอาหารอีกรอบตักเท่าเดิมแล้วมานั่งกินต่อ ฉันเริ่มทบทวนตัวเองตั้งแต่บ่ายวันนี้อีกครั้ง

ฉันนึกถึงแม่ แม่ผู้ผลักดันให้ฉันมาอยู่ที่นี้
แม่พูดเสมอให้ฉันอดทน เพราะทุกครั้งที่ปิดเทอมฉันมักจะบอกแม่ว่า อยากลาออก มาวันนี้ฉันมีความสุขกับการอยู่ที่ตรงนี้ ต่อไปแม่ก็ไม่ต้องเป็นห่วงฉันอีกแล้ว ขอขอบคุณแม่ที่ทำให้ลูกได้อดทน

จนได้พบตัวจริงของตัวเอง แม่....ลูกของแม่จะเป็นชาวนา ลูกรู้ว่าแม่ต้องชอบแน่ๆเลย คงต้องภูมิใจในตัวลูกด้วย วันแม่ปีนี้ลูกอยากให้แม่มา หนูอยากจะทำขนมพระคุณแม่ และประกาศให้คนรับรู้ว่า หนูเป็นลูกชาวนา และจะเป็นชาวนาเหมือนแม่คนนี้ไง

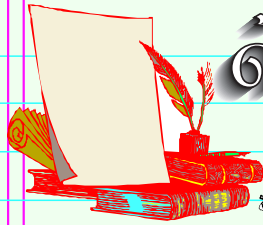
ฉันหวังว่าความกล้าหาญครั้งนี้ จะต้องมีโอกาสเกิดขึ้นอย่างแน่นอน และฉันตั้งใจจะเป็นปราชญ์แห่งท้องทุ่งให้ได้

จันทร์ใจดี

นักเรียนสัปดาห์มาศึกษาศิระระอโศก

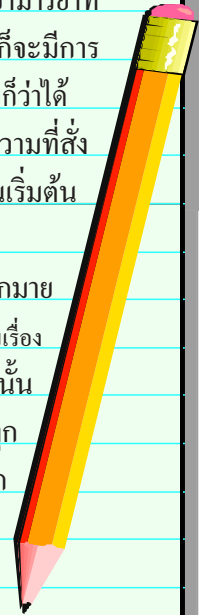
ด้วยความห่วงใย จากใจครู

○ มาลา

รินเป็นเด็กต่างจังหวัด ฐานะยากจน แต่รินเรียนหนังสือเก่ง กิริยามารยาทเรียบร้อย หน้าตาน่าเอ็นดู ครูเห็นรินยิ้มแย้มแจ่มใสเสมอ เมื่อเข้าเรียนก็จะมีครูเตรียมบทเรียนมาตามที่ครูสั่งทุกครั้ง เรียกว่าเป็นนักเรียนชั้นแนวหน้าของครูเลยทีเดียวได้

บ่ายวันหนึ่งในชั่วโมงเรียน ครูให้ทุกคนแสดงความคิดเห็นต่อบทความที่สั่งให้ไปอ่าน นักเรียนแต่ละคนก็ได้พูดในสิ่งที่ตัวเองคิด จนมาถึงริน รินเริ่มต้นประโยคว่า

“หนูเคยคิดอยากให้พ่อเป็นหมอเป็นนักธุรกิจที่มีชื่อเสียงมีเงินทองมากมาย หนูจะได้สบายอย่างคนอื่นเขาบ้าง แต่พ่อกูอ่านบทความนี้จบ (บทความเรื่องความคิดทางสังคม ของอดัม สมิท ลงในนิตยสารสารคดี) หนูรู้สึกเสียใจที่คิดเช่นนั้น โน้ตเขายังไม่อายุที่แม่เขาขายส้มตำแล้วทำไมหนูต้องอายุที่พ่อกูจับรถบรรทุก พ่อทำงานสุจริต เพื่อส่งให้หนูได้เรียนสูงๆ พ่อยอมเสียสละความสะอาดสบายทุกอย่าง เพื่อเก็บเงินให้หนู... รินพูดได้เพียงเท่านี้ น้ำตาก็ไหล.... ไหลไม่หยุดจนกลายเป็นสะอื้น รินพูดต่อไปไม่ได้ด้วยความตื่นตัน และความคิดถึงพ่อในขณะนั้น ครูจึงบอกให้รินหยุดก่อนได้ ครูหันไปบอก

นักเรียนที่เหลื่อว่า นี่คือตัวอย่างที่ดีที่สุดของชั่วโมงเรียนนี้ รินได้ค้นพบความจริงบางอย่าง ได้ตระหนักถึงคุณค่าของบุคคลที่รักและเสียสละเพื่อรินอย่างแท้จริง ครูคิดว่า ถ้าสอน ให้เด็กเพียงคนเดียวคิดได้อย่างริน ครูก็ภูมิใจยิ่งแล้ว จะมีประโยชน์อะไรที่คนเราเรียน หนังสือสูงๆ แล้วถูกพ่อแม่ หรืออาชีพของพ่อแม่ของตน ยิ่งพ่อแม่เสียสละเพื่อเราทำไ้ เรายิ่งต้องนึกถึงพระคุณท่านให้มาก ไม่รู้รู้สึกอายที่พ่อแม่ยากจนหรือมีอาชีพต่ำต้อย มีเด็กวัยรุ่นมากมายที่เป็นเช่นนี้ พยายามปกปิดความจริง ไม่อยากให้เพื่อนไปบ้าน หรือ รู้ว่าพ่อแม่ทำอาชีพอะไร พยายามหลอกเพื่อนไปเรื่อยๆ ถ้าคนเราอายและปิดบัง ซาติกำเนิดของตัวเอง จะมีศักดิ์ศรีอะไรเหลือ เราจะไปไหนไปไม่ได้ นอกจากตัวเรา เราจะมีพ่อแม่อื่นไม่ได้ (แม้เราฝันอยากจะมี) นอกจากพ่อแม่ที่เรามี ดังนั้นการอยู่ กับความจริงและภูมิใจในสิ่งที่เรามีและเราเป็น จึงเป็นเรื่องสำคัญมาก ถ้าเราคิดว่า เราจน เราต่ำต้อย เรามีปมด้อย เราก็จะมีปมด้อยไปตลอด เพราะเราสร้างปมนั้น ขึ้นมาเอง แต่หากเราภูมิใจในครอบครัวของเรา เราก็จะมีศักดิ์ศรีและมีความ ทรชนงในตนเองได้ ที่สำคัญสิ่งนี้ซื้อหาไม่ได้นอกจากต้องสร้างมันขึ้นมาเอง

ครูบอกรินว่า หนูโชคดีนะคะ ที่มีพ่อที่แสนประเสริฐ หนูต้องรักพ่อ และภูมิใจในตัวพ่อให้มากๆ และบอกพ่อหนูด้วยนะคะว่า ครูฝากมาบอกว่า “พ่อหนูเป็นพ่อที่ยิ่งใหญ่จริงๆ”

มองแง่ดี มีคุณจริง

* หมุดตัวเล็ก ๆ

พ.ศ.๒๕๓๖ ประเทศไทยได้รับเงินช่วยเหลือจากประเทศฟินแลนด์ เพื่อจัดทำโครงการแผนแม่บทเพื่อพัฒนาการป่าไม้ โดยมีผู้เชี่ยวชาญด้านการป่าไม้จากประเทศนั้นเป็นผู้จัดสรรเงินทุน และดำเนินการสำหรับโครงการดังกล่าว ฉันได้รับคำบอกกล่าวจากเพื่อนผู้รักชาติว่า นี่คือการเข้ามาทำลายชาติอย่างแยบยล ฉันวางงานอื่น มุ่งมั่นหาข้อมูลอย่างจริงจัง ด้วยเงินสะสมที่มีอยู่ไม่มาก ฉันใช้เป็นค่าเดินทางไปยังจังหวัดต่างๆ ภาคเหนือ ได้ อีสาน ทุกแห่งที่โครงการนี้เขาจัดประชุมกัน และในที่สุดฉันก็ได้สัมผัสภาพณ์ ‘ฝรั่งตัวการใหญ่’

“ฉันเพียงอยากทราบว่า คุณเข้ามาทำลายประเทศฉันอย่างไร”

ฉันพูดกับเขาตรงๆ เขาหัวเราะและแนะนำว่า “ถ้าคุณอยากรู้จักควรเข้ามาร่วมงาน แล้วคุณจะรู้ว่าแน่นอน” ฉันได้อยู่ในกองบรรณาธิการของหนังสือชุดที่จะต้องนำเสนอรัฐบาล และผู้สาธารณชน ในที่สุดฉันก็รู้ซึ่งว่า ตัวการทำลายชาติที่แท้จริงคือ **ความฉ้อฉล** ของผู้ที่เกี่ยวข้องนั่นเอง ซึ่งไม่จำเป็นต้องจาระไนว่าเป็นใครหรือคนกลุ่มใด แทนที่จะต่อต้านฝรั่งต่อไป ฉันกลับช่วยให้เขาทำงานได้สะดวกขึ้น

เมื่อโครงการในเมืองไทยจบสิ้น ฝรั่งจะย้ายไปเป็นที่ปรึกษารัฐบาลลาว ในเรื่องป่าไม้เช่นเดียวกัน ฝรั่งชักชวนฉันให้ไปสำรวจข้อมูลเบื้องต้นที่แขวงสุวรรณเขต ซึ่งเป็นพื้นที่ที่เขาจะไปร่วมงานกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ที่นั่น

“บริษัทของเราถูกปฏิเสธไปแล้ว แต่ยังไม่ได้เซ็นสัญญากับบริษัทใด ฉันจะพยายาม เรายังมีหวัง” เขายืนยันจะไปพบเจ้าแขวง และผู้เกี่ยวข้อง เพราะรัฐบาลลาวมีนโยบายให้โอกาสผู้ทำงานได้เลือกที่ปรึกษาเอง เรียกว่าเป็นวิธี bottom up

เดือนกรกฎาคม พ.ศ.๒๕๓๓ วันเข้าพรรษา ฉันพาฝรั่งไปงานบุญที่วัดสำคัญแห่งหนึ่งในแขวงสุวรรณเขต ฉันเตรียมเครื่องใส่บาตร และแนะนำให้ฝรั่งได้รู้จักกับเจ้าแขวง ซึ่งเป็นบุตรชายของนายไกรสร พรหมวิหาร อดีตนายกรัฐมนตรีนี่

ฝรั่งทำตัวกลมกลืนกับชาวลาวมากในวันนั้น
“ฉันเห็นทุกคนเป็นเพื่อน ฉันจึงสบายใจในทุก
สถานการณ์” เนื่องจากฉันค่อนข้างมองโลกในแง่ดี
ฉันจึงเชื่อเขา

และแล้วบริษัทของเขาได้รับเลือกให้เป็น
ที่ปรึกษารัฐบาลด้านการป่าไม้ จากข้อเสนอของผู้
เกี่ยวข้องจากแขวงสุวรรณเขต ซึ่งแจ้งแก่ฝ่ายรัฐบาลว่า
“ฝรั่งคนนี้ไม่ดูถูกคนลาว”

* บุญหล่น

ฉันได้รับการทาบทามจากทางฟินแลนด์ให้ร่วมงาน
ในโครงการนี้ ในฐานะผู้เชี่ยวชาญด้านผู้หญิงกับการ
พัฒนา ทำงานที่สุวรรณเขตเป็นเวลา ๕ ปี เงินเดือน
คิดเป็นเงินไทยเดือนละแปดหมื่นบาท ขณะนั้นค่าเงิน
ดอลลาร์ละยี่สิบห้าบาท ทางฟินแลนด์คงจะตอบแทน
ที่ฉันเป็นหมุดตัวเล็กๆ ซึ่งเชื่อมโยงให้คณะของเขาได้
เข้ามาทำงานในประเทศนี้ได้

ฉันเล่าแก่มาลีพร หญิงสาวชาวลาวผู้คล่องแคล่ว
พูดภาษาอังกฤษคล่องปรือ เธอทำงานในองค์กร
สหประชาชาติ มาลีพรทราบความว่าฉันยังไม่ได้เซ็นสัญญา
จึงแนะนำให้นางนี้สมัครแข่งกับฉัน และนางนี้ได้รับ

เลือก โดยฝรั่งที่ฉันช่วยเหลือเขาตลอดเป็นผู้เลือก
ฝรั่งเข้าหน้าฉันไม่ติด ฉันทราบดีว่าเป็นความจำเป็นที่เขา
จะต้องเอาใจทางฝ่ายลาว เงินเดือนมหาศาลเช่นนี้ นางนี้
ไม่มีทางได้ครอบครองแต่ผู้เดียว ต้องแบ่งให้ผู้มีอำนาจ
คนอื่นๆ ด้วย แต่ถ้าเลือกฉันซึ่งเป็นคนไทย พวกเขาจะไม่ได้
ส่วนแบ่ง และฝรั่งคงทำงานกับคนเหล่านี้ไม่สะดวกนัก
“ฉันไม่เคยหวังอะไรในการช่วยเหลือคุณและฉัน
ก็ไม่ได้ลงทุนอะไรนักหนา ขอให้สบายใจที่จะทำงาน
กับนางนี้”

“คุณคือชาวพุทธ” นั่นคือประโยคสั้นๆ ที่เขา
กล่าว เมื่อฉันอธิบายให้เขาเข้าใจ

“เรีวๆ นี่จะเป็นวันเกิดนางนี่ ฉันขอมอบน้ำหอม
ที่คุณให้ฉันเป็นของขวัญวันเกิดของเธอได้ไหม” ฉัน
หมายถึงนำหอมกลิ่นจุนๆ บรรจุในขวดแก้วรูปจมูก
ฉันกำลังหาวิธีกำจัดมันออกไปจากชีวิตฉันอยู่ทีเดียว

นางนี้รับน้ำหอมนั้นอย่างพึงใจ ในอาหารค่ำ
มื้อหนึ่ง เธอไม่ได้ถามฉันว่า ทำไมฉันไม่เป็นทุกข์เป็น
ร้อนที่เธอคิดว่าตำแหน่งอันทรงเกียรติไปจากฉัน

ฝรั่งให้เงินฉันมาแก้รอยบาท โดยแจ้งว่าเป็น
ค่าน้ำหอม ซึ่งเขาถือเป็นงบรับรอง ฉันรับมาแต่โดยดี
เพื่อให้เขาสบายใจ

* นักเรียนทุน

“คุณควรจะเรียนระดับปริญญาโท”

“ฉันไม่มีเงิน”

“ผมยินดีจ่าย”

คำที่พิท คำเล่าเรียน คำเลี้ยงดูพ่อแม่ ฯลฯ ฉัน
ได้รับอนุเคราะห์จากฝรั่งผู้นี้จนกว่าจะจบการศึกษา
โดยไม่มีผู้เงื่อนใจผูกพันใดๆ ทั้งสิ้น เขาไม่ได้อธิบาย
เหตุผลใดๆ และเงินจำนวนนี้เป็นของเขาหรือทาง
บริษัทให้มา ฉันไม่ติดใจซักถาม ฉันเพียงแค่แจ้ง
จำนวนที่ต้องใช้จ่ายจริง และเขาก็ส่งมาให้เท่าที่ขอ
เป็นการตอบแทนอีกรูปแบบหนึ่งหรือไม่ก็เหลือจะเดา

ชีวิตนักศึกษาอย่างเข้าปีที่ห้า ยังไม่มีแนวโน้มว่า
จะเรียนจบ แหล่งเงินทุนก็มีได้ประกาศบ่นแต่ประการใด
“ไม่มีอะไรได้มาฟรีๆ” นี่คือสัจจะที่ฉันค้นพบมานานแล้ว
ดังนั้นหากเราได้รับมากกว่าจ่ายในขณะนี้ ต่อไปเราจะ
เสียดอกเบี้ยยแพงแน่นอน ฉันจึงทำสัญญาเป็นเงินยืม
ในส่วนของการศึกษาปีที่หก ซึ่งเป็นปีสุดท้าย เขาก็
ไม่ว่าอะไร ดูประหนึ่งไม่ใส่ใจในเงื่อนไขสัญญา ซึ่ง
ฉันจะผ่อนชำระเมื่อได้ทำงาน

* เล่าเรื่องส่วนตัวทำไม

แรงบันดาลใจที่เขียนเรื่องของตัวเองในประเด็นนี้
เพื่อเป็นตัวอย่างประกอบคำอธิบายว่า มนุษย์นั้นไม่
จำเป็นต้องตะเกียกตะกายสอดส่ายหาเกียรติยศชื่อเสียง
เงินทอง ทำความดีอย่างจริงจัง ที่สุดก็จะได้อานิสงส์
และแม้สิ่งที่จะได้อยู่แก่เอื้อมกลับหลุดลอยไป หากเห็นว่า
“ของเราก็คือของเรา ไม่ใช่ของเราที่ไม่ใช่ของเรา” มัน
ก็ไม่ทุกข์ และไม่คับแค้นใจ ทั้งยังไม่มียศดร หรือไม่เสีย
มิตร ชีวิตนั้นไม่มีอะไรมากไปกว่าช่วยเหลือตัวเอง
และผู้อื่นตามกำลังอย่างจริงจัง เท่านั้นก็สุขถมไปแล้ว

หายใจ ธรรมชาติคือโคก
๒๒ เมษายน ๒๕๔๓

พ

าสี่ทอง ทอประกายระยับ เบิกอรุณบอฝืนแผ่นดินอันอุดมสมบูรณ์ว่า
ได้เวลาแล้วที่หมู่เด็กน้อยตาใสซื่อผสานความบริสุทธิ์อยู่ภายใน จะได้มีโอกาส
อันแสนวิเศษอีกวาระหนึ่ง ที่จะไปสัมผัสบรรยากาศอันอบอุ่นกลิ่นชนบท
อันเป็นที่รัก ที่ลำห้วยกระเสียวพร้อมกับครูประจำชั้น เสมือนเพื่อนคู่ใจใน
ทุกภาวการณ์ของชีวิต กิจกรรมในวันนี้เป็นส่วนหนึ่งของความหลากหลายของ

๗ ริมห้วยกระเสียว เลี้ยวของปรัชญาชีวิต

ห้อง ป.๓ ร.ร.บ้านดงเชือก ความผูกพันระหว่างครูกับนักเรียนช่างแน่นแฟ้นกลมกลืน ดุจเกลียวของเชือก ซึ่งเป็นที่มาของห้อง “เกลียวทอง” โดยอาศัยชื่อ ดงเชือกมาเป็นแนวคิด ด้วยลักษณะของเชือกเป็นเกลียวๆ เสมือนความสามัคคี

“เขาวัน เขาวัน มาดูอะไรนี่ ปลา ปลา ตัวเบอะเหอะเลย” เด็กน้อยตัวเบิ้มที่ดูเป็นเด็กช่างพูด รับผิดชอบ รักเพื่อน เวลาอยู่ในห้องจะช่วยคนโน้นคนนี้อยู่ตลอดเวลา จากการใช้เป็นเด็กขี้อาย ในช่วง ป.๑-๒ แต่ในปัจจุบัน เจเป็นเด็กกล้าแสดงออก อารมณ์สดชื่นแจ่มใส ผสานรอยยิ้มที่เบิกบานอยู่เป็นนิจ แต่หากจะมีพฤติกรรมที่ผิดพลาดในบางครั้ง ก็ดูเป็นส่วนหนึ่งในธรรมชาติของเด็ก ในระยะนี้เจดูเป็นเด็กช่างซักถามช่างสังเกต ชอบทดลอง “ครูครับ เสียงเกิดจากอะไรครับ” “ครูครับ แหล่งพลังงานที่ใหญ่ที่สุดคือดวงอาทิตย์ใช่ไหมครับ” “ครูครับ ไฟฟ้าเกิดจากอะไรครับ” ส่วนหนึ่งของคำถามที่เจมักจะถามครูอยู่เรื่อยๆ

วันนี้คือหนึ่งในหลายๆ วันที่ครูประจำชั้นต้องการให้เด็กได้เรียนรู้ธรรมชาติในเชิงของการอนุรักษ์ พร้อมกับที่ได้มีโอกาสท่องเที่ยวไปพร้อมๆ กันที่เรียกเป็นภาษาอังกฤษว่า ECO TOUR เขาวัน เจ และ

เพื่อนๆ ออกจะคึกคักเป็นพิเศษ เพราะการได้ออกมาจากห้องสี่เหลี่ยมที่ประดับประดาไปด้วยป้ายนิเทศทุกด้านทุกมุม มาเป็นห้องเรียนธรรมชาติที่สามารถล่องไพรสูดอากาศที่ฟ่องอยู่ในสายลม สัมผัสสายน้ำที่ไหลทอดกายคดเคี้ยวไปตามกิ่งลำห้วยกระเสี้ยว สร้างสรรค์อารมณ์อันละเมียดละไมได้งดงาม ราวศิลปกรรมชิ้นเอกที่ประณีตบรรจง สิ่งที่ธรรมชาติได้มอบไว้ให้มวลมนุษยชาติชื่นชมโดยไม่ต้องแลกเปลี่ยนด้วยการควักกระเป๋าจ่ายเงินแม้แต่บาทเดียว

ก่อนถึงลำห้วย ขบวนนักเรียนที่แบ่งออกเป็นสองแถว ชาย ๑ หญิง ๑ เข้าแถวตอนลึกมุ่งหน้าไปยังพระประธานแห่งวัดดงเชือก ทุกคนนั่งคุกเข่า ชายนั่ง

ท่าเทพบุตร หลิงนั่งท่าเทพธิดา พนมมืออธิษฐานขอพรในสิ่งที่ตั้งงามเป็นสิริมงคลแก่ชีวิต กราบลงแบบเบญจางคประดิษฐ์ด้วยความสุภาพอ่อนโยน วัดคงเขือกคือสถานประกอบพิธีกรรมทางศาสนาในชุมชนขนาดย่อมที่ต้องการการบูรณะปฏิสังขรณ์อีกมาก สภาพแวดล้อมของพระประธานค่อนข้างเสื่อมโทรม เด็กทั้ง ๒๓ ชีวิต กับครูอีกหนึ่ง ช่วยกันเก็บกวาด กำจัดวัชพืชให้โล่งเตียนพอเจริญฤตา ก่อนที่จะสาวเท้ามุ่งหน้าตรงไปสู่ลำห้วยกระเสียว อันเป็นจุดหมายปลายทางในการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ในครั้งนี้

เจ้าปลาตัวโตที่เจเห็น สร้างความตกตะลึงให้เขาวนและเพื่อนๆ ในห้องเป็นอย่างมาก ด้วยขนาดลำตัวที่อ้วนท้วน สมบูรณ์ แหวกว่ายในสายน้ำใสอย่างอิสระ เพื่อหาอาหารให้ร่างกายในช่วงระหว่างวัน “ตัวใหญ่งังเงี้ย แกงสั้มโบบะขาม อร่อยเหาะเลย” เด็กหญิงมะลิวันผู้เฉลียวฉลาด นิสัยแก่นแก้วนิดๆ เอ่ยขึ้นพร้อมรอยยิ้ม และดวงตากกลมโตที่เบิกกว้างด้วยความตื่นเต้นเช่นกัน “ตุ้ม!” เสียงดังจุกสายฟ้าผลาญชีพ อันเนื่องมาจากหินก้อนโตที่เจขว้างลงไปไม่ใช่เป้านิ่ง เพราะมันประจักษ์แก่สายตาทุกคู่ ลักครู่แม่ปลาตัวเบิ้มก็สิ้นระริกด้วยความเจ็บปวด มันสมอง

กระจาย สีเลือดแดงฉานไหลแผ่ผ่านส่วนหัวขยายความเข้มข้นทั่วผิวน้ำอย่างฉับพลัน ช่างเป็นภาพของความโศกเศร้า อาดูร และสูญสิ้น ไล่เลี่ยกัน ลูกปลาตัวเล็กฝูงหนึ่งว่ายเป็นแถวตรงมายังรัศมีเลือดด้วยความอยากรู้อู หรือลางสังหรณ์

อนิจจา! ภาพสลดที่ปรากฏอยู่เบื้องหน้าคือวินาทีที่สายเกินแก้เสียแล้ว ลูกปลาตัวน้อยว่ายเวียนไปมาคล้ายกับจะรับรู้แล้วว่า แม่ของมันได้สิ้นลมหายใจไปเมื่อสักครู่ หากลูกปลามีน้ำตา คงไม่ต้องคาดเดาว่าจะเกิดอะไรขึ้น ครูและนักเรียนซึมซับความรู้สึกอันรันทดนี้โดยไม่ต้องใช้สัญลักษณ์อันใดให้ปรากฏเลย หลัง

จากความเคลื่อนไหวของโศกนาฏกรรมครั้งนี้ได้บังเกิดขึ้น โดยความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ของเด็กชายเจ การเจรจาในคาบเรียนธรรมชาติดี้อุบัติขึ้นด้วยความเคร่งเครียด แต่ให้อภัยในเหตุการณ์นั้น โดยมีความรู้สึกร่วมกันว่าสัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม

หันหลังแสดงการกล่าวลาอย่างอาลัย ต่อร่างที่ไว้วิญญาณในลำห้วยกระเสียวที่ลอยตามกระแสน้ำไปอย่างไม่มีวันกลับ ทุกชีวิตต่างมุ่งหน้ากลับสู่วัด คนกลุ่มหนึ่งเคลื่อนไหวที่ภายในบรรจุศพหญิงกลางคนแม่ของสายชล ชายผู้เป็นพ่อใช้มือกุมใบหน้า น้ำตาไหลนอง ไม่ทันได้สติ เด็กหญิงสายชลวิ่งรี “แม่ตายแล้วลูก” เสียงร้องไห้สะอึกสะอื้น น้ำตาร่วงพรู ปึมว่า จะเป็นสายเลือด สะกดสายตาทุกคู่ให้หยุดเคลื่อนไหวในชั่วครู่

เสร็จภารกิจไหว้ศพแม่ของสายชล ละกายจากกลิ่นโศกของควนธูป ภาวะตระหนักในความรู้สึก ลูกปลาไม่ต่างอะไรกับเด็กหญิงสายชลในขณะนี้ ชีวิตที่ขาดแม่ ลูกจะเป็นเช่นไรในอนาคต ต่อให้ลูกร้องไห้สักเท่าใด นานแค่ไหน แม่ของลูกก็ไม่มีวันมีชีวิตกลับคืนมาได้อีก ไม่ต้องการคำอธิบายอะไรอีกต่อไป ทุกคนรับรู้ความรู้สึกร่วมกัน โดยไม่มีเงื่อนไขใดๆ ให้กังขาอีก

โดยเฉพาะเด็กชายเจผู้คนองชั่วคราว แต่พรากความสัมพันธ์แม่ลูกชั่วกัลปาวสาน

โดยความดีของเด็กหญิงสายชลผู้อภัย และความสามัคคีของ “เกลียวทอง” เพื่อนช่วยเพื่อน ได้ทำให้เด็กหญิงสายชลเรียนจบจนถึงชั้นประถมศึกษาปีที่ ๖ และได้รับทุนเรียนต่อในระดับมัธยมศึกษา.

● ลำห้วยกระเสียว

- ปรัชญาความงามของธรรมชาติ
- ปรัชญาความเสรีไร้พันธ
- ปรัชญาความรักความผูกพันโดยสัญชาตญาณ
- ปรัชญาชีวิต...

● ความรู้ประกอบเรื่องสั้น

- ลำห้วยกระเสียว เป็นลำห้วยที่รับน้ำจากเขื่อนกระเสียว ที่ อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี
- ร.ร.บ้านดงเชือก สปอ.หนองหญ้าไซ สุพรรณบุรี เป็น ร.ร.ที่อยู่ติดกับลำห้วยกระเสียว เพราะอำเภอหนองหญ้าไซ และด่านช้างอยู่ติดกัน

ถึงคราว

ไม่บ่อยนักที่เมื่อตัดสินใจอะไรไปแล้ว ต้องมาทบทวนทีหลัง ทั้งนี้เพราะมีเหตุผลประกอบการตัดสินใจทุกครั้ง คิดแล้วคิดอีกด้วยซ้ำ แน่ใจว่าไม่ได้ตัดสินใจด้วยอารมณ์หรือเพื่อประท้วงใคร เพราะหากเป็นเช่นนั้น คนที่เสียใจมากที่สุดก็คือเราเอง

ประเภท “ตายประชดป่าช้า ป้างปลาประชดแมว” เห็นมาหลายรายแล้วว่าเสียของและตายฟรี เพราะนอกจากป่าช้าจะไม่รู้สึกแล้ว ยังไม่รู้เรื่องอีกด้วย

เคยคิดว่า เมื่อผ่านร้อนผ่านหนาว ผ่านประสบการณ์ชีวิตถึงระดับหนึ่ง เรียกว่าอยู่ตัวแล้ว อิ่มตัวแล้ว ก็คงไม่ต้องปรับตัวอีก แต่ในความเป็นจริง คนเราต้องปรับตัวตลอดเวลา

ปรับตัวรับความเปลี่ยนแปลงทุกช่วงของชีวิต รับความเจริญเติบโตในวัยเด็ก-วัยรุ่น รับความร่วงโรยเมื่อเป็นผู้ใหญ่และเข้าสู่วัยกลางคน ถดถอยในช่วงปลาย จนแตกดับในที่สุด โดยสิ่งที่ต้องระวังมิใช่เหตุปัจจัยภายนอก แต่คืออารมณ์ ความรู้สึกภายในที่แปรปรวน หวั่นไหว ไม่มีมั่นคงของตัวเอง

นี่ยังไม่รวมถึงการปรับตัวปรับใจรับชะตาชีวิตที่พลิกผัน สิ่งที่มีอาจทำความเข้าใจ และไม่ยากให้เกิดขึ้นที่ ณ วันนั้นมีแต่คำถามว่า “ทำไมต้องเป็นอย่างนี้” หากเมื่อผ่านช่วงทุกข์ทรมานนานยาว ผ่านการต่อสู้อย่างทรหดอดทน ผ่านกระบวนการสังเคราะห์ทุกข้ออย่างเข้มข้น วันนี้จึงเข้าใจแล้วว่า “มันต้องเป็นอย่างนี้แหละ”

มือที่ผลักไสให้ไปตาย หากเป็นมือของศัตรูจะไม่เจ็บปวดเท่ามือของมิตรสหาย...ก็ใช่ แต่เมื่อถึงคราวคับขัน ก็ต้องสู้

แม้จะสู้อย่างหวาดหวั่นและเดี๋ยวตาย แต่สุดท้ายก็พบว่า การยืนอยู่บนขาของตัวเอง ไม่ต้องพึ่งพิงใคร ไม่ต้องผูกใจไว้กับสิ่งใดเลยนี้แหละประเสริฐที่สุด และคือการแก้ปัญหาทั้งมวลที่ต้นเหตุ

จิตวิญญาณจะหาญกล้าภายใต้การฝึกหนักและเกี่ยวเข้ม มิใช่ภายใต้เงื่อนไขที่ตนพอใจ สร้างขึ้น และเกาะเกี่ยวมาเป็นทวารรช พวงแพอาจจำเป็นในช่วงเวลาหนึ่ง แต่มิใช่ต้องเกาะเกี่ยวตลอด ถึงคราวสลัดต้องสลัด ถึงคราวหลุดต้องหลุด

แม้จะเสียใจ เสียตาย แต่ใครเล่าจะยึดสิ่งใดไว้ได้ตลอดชีวิต วัตถุข้าวของ สมบัติพัสดุสถาน ผู้คนที่รัก ล้วนผ่านมาแล้วผ่านไป ยิ่งผูกพันยิ่งเจ็บปวด รักมาก-ทุกข์มาก รักน้อย-ทุกข์น้อย ไม่รักเลย-ไม่ทุกข์เลย เพราะฉะนั้น แทนที่จะเสียใจเมื่อถึงคราวต้องปลดปล่อยปลงวาง ควรจะดีใจต่างหากที่หมดหนี้ หมดภาระ ต่อไปนี่ไม่มีอะไรติดค้าง ไม่มีหนี้ต้องทดแทน ไม่มีแก่นต้องชำระ มีแต่อกัยเป็นที่สุด

ใช่เลย...ต้องเป็นมือนี่แหละ จึงมีแรงผลักดันให้ “ไม่ตายก็โต”

ใช่อีก...ที่สุดคือไม่มีใครยอมตาย และเมื่อไม่ยอมตายก็ต้องฮึดสู้ ไม่ใช่กลานลงจากเวทีให้คนดูหัวเราะเยาะ ขอบคุณมิตรสหายที่ทำให้ค้นพบศักยภาพของตัวเอง

และวันนี้ก็เช่นกันที่พบความเปลี่ยนแปลงอย่างใหม่ซึ่งต่างไปจากความคิดความเชื่อเดิมๆ ที่อาจมิใช่แค่นียึดต่อสู้อันเพื่อตัวตน เพื่อให้ดูดี แต่เพื่อส่วนรวมและสิ่งที่ดีกว่าที่จะเกิดแก่สังคมกว้าง

แม้จะเป็นงานที่ไม่สันทัด ไม่ชอบ แต่เมื่อหมูกุ่มเห็นว่าน่าจะเป็นเรา ก็คงถึงคราวต้องทำโดยมิอาจปฏิเสธ ไม่ว่าจะปฏิเสธเพราะ ‘ถนอมตัว’ ว่าไม่ต้องเป็นเรากก็ได้ หรือเพราะ ‘เจียมตัว’ ว่าไร้ความสามารถ ก็ล้วนไม่เกิดประโยชน์โทษผลใดๆ

“แก่เพราะกินข้าว เฒ่าเพราะอยู่นาน” มีชีวิตอยู่ร้อยปี แต่ไม่เคยทำอะไรเพื่อสังคมก็ยังเป็นชีวิตที่ไร้ค่า

ต้องสู้และเสียสละจึงอยู่รอด และอยู่อย่างมีคุณภาพ

โบนี่ มาร์ติน

(เกือบจะ) โจรร้ายที่เกิดมารวย

เขียนโดย

ไมซ์ หลุยส์ โอลิโยโซล่า

แปลโดย

สว่างวัน ไครเจริญวิวัฒน์

พิมพ์ครั้งที่ ๑ : ๒๕๕๒

ราคาเล่มละ ๗๕ บาท (รวมค่าส่ง) สั่งซื้อได้ที่

ธรรมทัศน์สมาคม ๖๗/๕๐ ถ.นวมินทร์

คลองกุ่ม บึงกุ่ม กทม. ๑๐๒๔๐

ส่งจ่าย ปท.คลองกุ่ม

ผลกำไรจะนำไปช่วยเด็กยากจนในชนบท

เริ่มลงในฉบับที่ ๕๑

ตอน ๑

วันที่โบนี่ มาร์ติน^๑ ได้รับสล็อตแมชชีนเป็นของขวัญ เป็นวันที่เขากลายเป็นเด็กที่มีชื่อเสียงโด่งดังที่สุดในโรงเรียน

แม่ของโบนี่ มาร์ติน เป็นคนซื้อของเล่นชิ้นนี้ให้ ฉวยโอกาสขณะที่พ่อของเด็กชายอยู่ระหว่างการเดินทางเช่นทุกครั้ง

คุณพ่อของโบนี่ นายมานูเอล มาร์ติน ต้องเดินทางอยู่เสมอเพราะเขามีธุรกิจทั่วโลก เมื่อกลับจากการเดินทางในแต่ละครั้ง ก็ต้องประหลาดใจเสมอกับของแปลกๆ ประดามี ที่ภรรยาของเขาซื้อมา พ่อแม่ลูกทั้งสามคนอาศัยอยู่ในย่านคนรวยแต่ไม่มีใครในย่านนี้รวยเท่าพ่อของโบนี่

๑ ผู้แปลใช้เครื่องหมาย “^๑” กำกับแทนต้นทมาด เพื่อระบุว่าเป็นคำหลักภาษาสเปนพ้องเสียงออกเสียง

เพราะไม่ว่าเขาจะจับธุรกิจอะไรก็เป็นเงินเป็นทองไปหมด แม้กระทั่งขายลูกเกาลัด อาจะกล่าวได้ว่าตำนานแห่งความร่ำรวยมหาศาลของเขาเริ่มจากการขายลูกเกาลัดโดยแท้ พ่อของโบนี มาร์ติน เกิดที่หมู่บ้านแห่งหนึ่งในซาลามังก้า หมู่บ้านซึ่งอุดมไปด้วยไร่เกาลัดสุดลูกหูลูกตา แทนที่จะขายเพียงเกาลัดดิบ เขาเกิดความคิดดีๆ ขึ้น เขาปรุงแต่งรสให้อร่อยเลิศโดยนำลูกเกาลัดมาอบนมผสมน้ำผึ้ง

มานูเอลเริ่มธุรกิจนี้เมื่ออายุเพียง ๑๔ ปี เขายังขยันเดินทางไปโน่นมานี่ รู้จักคิดรู้จักทำอะไรใหม่ๆ ในไม่ช้าก็เกิดความคิดค้าขายอย่างอื่นอีกมากมาย บางทีก็ซื้อแกะจากตรงนี้ไปขายตรงนั้น หรือเปลี่ยนเป็นซื้อขยาลา จักรยาน รถยนต์มือสอง หรือแม้กระทั่งเศษผ้าเก่าๆ ที่น่าประหลาดใจก็คือ พ่อของโบนีเป็นคนตาบอด คนอื่นจึงเดาใจไม่ถูกว่าเขากำลังมองไปทางไหนกันแน่ แต่ไม่ว่าเขาจะมองไปทางไหนก็มักจะพบแต่สิ่งที่ขายเป็นเงินเป็นทองเสมอ เขาชอบค้าขายมากถึงขนาดที่ว่า ถ้าเพื่อนบ้านบอกว่า

“เลื้อนอกของคุณสวยจัง”

เขาจะตอบว่า

“ผมขายให้เลยครับ”

หลังจากนั้น พ่อของโบนีจะพยายามติดต่อเพื่อนบ้านคนนั้นยอมซื้อเสื้อไป แน่ละ มานูเอลต้องได้กำไรจากการขายเสื้อไม่มากนักน้อย พออายุ ๒๑ ปี เขาก็เลิกขายจักรยานเก่าๆ หันมาขายรถบัสใหม่ๆ แทน จากนั้นก็เริ่มธุรกิจค้าบ้าน ที่ดิน ปลูกสัตว์ รถไฟ ฯลฯ และเมื่อรู้สึกว่าการเกษตรเสี่ยงเกินไปสำหรับเขามานูเอลก็เริ่มทำธุรกิจข้ามชาติ เมื่อต้องเดินทางบ่อยมากขึ้นเรื่อยๆ จึงต้องซื้อเครื่องบินส่วนตัวเพื่อไม่ต้องเสียเวลาที่สนามบิน แต่เครื่องบินที่ใช้ไม่ใช่ลำเดิมๆ หรือกะนะ เพราะหากใครสักคนเผลยปากว่าชอบเครื่องบินของเขา มานูเอลมักจะอดใจไม่ไหวต้องขายเครื่องบินไปทันที หลังจากซื้อๆ ขายๆ เครื่องบิน ในที่สุดเขาก็ตั้งบริษัทขายเครื่องบินเป็นเรื่องเป็นราวไปเลย

บ้านที่พวกเขาอยู่ใหญ่โตกว้างขวาง มีห้องนอนมากมาย เพราะเมื่อแต่งงานกันแล้ว พ่อแม่ของโบนีวางแผนจะมีลูกหลายๆ คน แต่ก็จะมีเพียงคนเดียวเท่านั้นคือ โบนี แม้ว่า อิซาเบล แม่ของโบนีอยากจะมืลูกสักปานใด ก็มีเพียงโบนีคนเดียว

เมื่อโบนียังเล็กๆ เขาบอกพ่อว่า

“พ่อก็ไปที่ปารีสแล้วซื้อเด็กมาซักคนสิครับ

“ไม่เห็นจะยากเลยสักกะหน่อย แค่บินไปบินกลับแป๊บเดียวก็ถึงนะพ่อนะ”

จนกระทั่งวันหนึ่ง คุณครูที่โรงเรียนอธิบายให้ฟังว่าพวกเด็กๆ ไม่ได้มาจากปารีส โบนี่จึงรีบร่ำไห้ คุณครูวิทยาศาสตร์อธิบายอย่างละเอียดทุกชั้นตอนว่าเด็กๆ เกิดมาได้ยังไง จากนั้น เด็กชายก็กลับมาอธิบายให้พ่อของเขาฟัง พ่อหัวเราะขำกลิ้ง ส่วนแม่อายม้วนหน้าแดงก่ำ

แม่ของโบนี่ซึ่งยังสาวและสวย เชื่อว่าคงจะมีลูกได้เพียงคนเดียวเท่านั้น เธอบอกสามีว่า

“อย่างน้อย เราก็จะดูแลโบนี่ให้ดีที่สุด”

“ตกลง” พ่อเห็นด้วย “พ่อจะดูแลไม่ให้เขาขาดอะไรเลย สำหรับแม่ก็ดูแลส่วนที่เหลือนะ”

แม่ของโบนี่อยากจะมีลูกสัก ๖ คน แต่ในเมื่อมีเพียงคนเดียว จึงเริ่มดูแลโบนี่เสมือนหนึ่งดูแลลูก ๖ คน เด็กน้อยจึงเคยชินกับการเป็นเจ้าของสิ่งต่างๆ สำหรับเด็ก ๖ คน คือ มีลูกบอลหนังตามมาตรฐาน ๖ ลูก รองเท้าฟุตบอล ๖ คู่ จักรยาน ๖ คัน โทรทัศน์ ๖ เครื่อง น้ำอัดลม ๖ โหล ตู้เย็น ๖ เครื่อง ห้องนอน ๖ ห้อง และท้ายที่สุดมีครูสอนพิเศษถึง ๖ คน ซึ่งไม่ได้ช่วยให้โบนี่สอบผ่านวิชาใดเลยแม้แต่วิชาเดียว ไม่ว่าจะ

สอนด้วยวิธีใดก็ตาม

ยิ่งไปกว่านั้น แม่ของโบนี่พยายามจะให้เด็กชายกินอาหารสำหรับเด็ก ๖ คน แต่เมื่อทำไม่ได้จึงปล่อยให้โบนี่กินตามใจชอบ ทั้งหมดนี้แสนจะยุ่งเหยิง!

พอโบนี่อายุได้ ๑๑ ขวบ เขาเริ่มหลงใหลการขี่มอเตอร์ไซค์ แม่ของเด็กชายจึงซื้อมอเตอร์ไซค์ชนิดมีที่นั่งพ่วงพร้อมอุปกรณ์ทุกอย่างให้หนึ่งคัน

ทุกๆ เช้าคนขับรถประจำบ้านจะให้โบนี่นั่งในที่นั่งพ่วงแล้วพาไปส่งใกล้ๆ โรงเรียน เมื่อถึงบริเวณที่

“ไม่มีตำรวจ เด็กชายจะขี่มอเตอร์ไซค์ไปถึงปากทางเข้าโรงเรียน เด็กอื่นๆ ที่มากและขอขี่รถเล่นบ้าง ซึ่งโบนี่มักจะอนุญาต ในที่สุดเด็กชายก็มีรถจักรยานยนต์อีกหลายคัน และคุณแม่ยังซื้อรถพ่วงคันใหญ่มากเพื่อจะได้พ่วงรถทุกๆ คันไปโรงเรียนได้ โบนี่ปล่อยให้เด็กอื่นๆ ขี่มอเตอร์ไซค์แข่งกันบริเวณที่ลับตาคุณครู

ทุกครั้งที่พ่อกลับจากการเดินทาง เขาประหลาดใจมากเมื่อเห็นของใหม่ๆ มากมายในบ้าน ไม่ว่าจะเป็นมอเตอร์ไซค์ โทรทัศน์ จานดาวเทียม สำหรับชมรายการจากอเมริกา รถพ่วง รถบรรทุก เครื่องถ่ายวิดีโอ จอหนังขนาดยักษ์ เครื่องเสียงและอื่นๆ แม้ว่าบ้านของเขาจะใหญ่มากก็ยังไม่พอ ต้องต่อเติมบ้านเพื่อจะได้มีที่ทางสำหรับวางข้าวของเหล่านี้

“ทำไมต้องซื้ออะไรมากมายขนาดนี้ด้วย” คุณพ่อของโบนี่ถามอย่างประหลาดใจ

“ก็ซื้อให้โบนี่ ลูกจะได้มีอะไรเล่นเพลินๆ ใจคะ”
แม่ตอบ

“ถ้ายิ่งงั้นก็ไม่ใช่ไร” พ่อยอมจำนน “เรายังมีเวลาที่จะขายของพวกนี้”

เหตุที่เขาพูดเช่นนี้ก็เพราะว่าอะไรที่ขายได้ไม่รกรุกตาเขาเลยแม้แต่น้อย

แต่คนที่ทำให้เกิดเรื่องปั่นป่วนไปหมดทั้งโรงเรียนคือ โบนี่ ผู้อำนวยการเชิญพ่อแม่ของเด็กชายไปพบและแจ้งว่า

“จะปล่อยให้มันเป็นแบบนี้ต่อไปไม่ได้อีกแล้ว เด็กคนนี้ก็กำลังกลายเป็นตัวปัญหา ที่โรงอาหาร ไม่มีวิธีไหนเลยที่จะทำให้เกิดกินอาหารเหมือนเด็กอื่นๆ ในกระเป๋ากางเกงของโบนี่มีแต่อาหารขยะที่แก่ทรมานเอง “อาหารขยะหรือคะ” คุณแม่ท้วง “นั่นเป็นอาหารอร่อยมากที่เราเตรียมให้จากบ้าน เพราะอาหารที่โรงเรียนไม่ถูกปากตาหนูคะ”

“งั้นหรือ” ผู้อำนวยการไม่พอใจ
คุณแม่พูดตะกุกตะกักว่า “เออ...คือว่าโบนี่ไม่ค่อยเจริญอาหารคะ ต้องจัดให้แต่ของที่แกชอบเท่านั้น”

“งั้นหรือครับ” ผู้อำนวยการถามย้ำ “ผมอยากจะทำให้คุณนายทราบว่าเด็กคนนี้น้ำหนักเกินไปตั้ง ๑๐ กิโลจากที่ควรนะครับ”

ความจริงก็เป็นเช่นนั้น นอกจากคุณแม่จะชอบให้โบนี่กินมากๆ แล้ว เด็กชายก็ยังไม่ค่อยชอบเดินด้วย จึงทำให้เขาออกจะสมบูรณ์เกินขนาดจริงๆ
ผู้อำนวยการดึงรายการร้องเรียนเกี่ยวกับเรื่อง

ต่างๆ ออกมา เช่น การเรียน การขี่มอเตอร์ไซค์และ
อีกสารพัด เป็นรายการยาวเหยียดไม่สิ้นสุด คุณแม่ของ
โบนี่กลับคิดว่าผู้อำนวยการคนนี้เป็นคนแปลกพิสดารจริง ๆ
จึงเกลี้ยกล่อมให้คุณพ่อย้ายโรงเรียนให้ลูกชาย

โบนี่เข้าโรงเรียนแห่งหนึ่งที่สวยงามมาก
โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตชานเมืองมาดริด แต่เด็กชาย
เรียนที่นั่นเป็นเวลาสั้นมาก ต้นเหตุมาจากการที่เขา
หลงใหลรถจักรยานยนต์นั่นเอง วันหนึ่ง เขานำ
จักรยานยนต์ทุกคัน ทั้งหมด ๗ คันมาโรงเรียน แล้วก็
จัดแข่งขันรถจนเกิดอุบัติเหตุ และเด็กคนหนึ่งได้รับ
บาดเจ็บสาหัสเกือบเสียชีวิต

ผู้อำนวยการโรงเรียนต้องเชิญคุณพ่อคุณแม่มา
พบ และพูดอย่างจริงจังว่า

“ตลอด ๓๐ ปีที่ผมเป็นผู้อำนวยการโรงเรียนมา
ผมไม่เคยเห็นเด็กอายุ ๑๑ ขวบคนไหน มีรถมอเตอร์-
ไซค์ถึง ๗ คัน พวกคุณคิดว่าเป็นเรื่องปกติยั้งนั้น
หรือครับ”

สิ่งเดียวที่คุณแม่ निकออกขณะนั้นก็คือ

“แต่โบนี่ไม่ได้ขี่ทั้ง ๗ คันพร้อมๆ กันนะคะ”

“คุณนายครับ ถ้าโบนี่ขี่มอเตอร์ไซค์ทั้ง ๗ คัน
ได้พร้อมๆ กันละก็เขาก็เป็นเด็กมหัศจรรย์ไปแล้วสิครับ”
ผู้อำนวยการพูดติดตลก เขากล่าวต่อไปว่า “มีหน้าซำ
ขนาดมีครูพิเศษถึง ๖ คน โบนี่ยังสอบไม่ผ่านสักวิชา
เดียว ส่วนเรื่องอาหารการกิน โบนี่ไม่ยอมกินอะไรใน
โรงอาหารเลย”

“แถมเป็นเด็กไม่เจริญอาหารนะค่ะ” คุณแม่แก้ต่าง

“ฮา...ฮา...ฮา...ยั้งนั้นหรือครับ” ผู้อำนวยการ
หัวเราะ

ความจริงก็คือว่า นับวันโบนี่ก็ยิ่งอ้วนท้วน
สมบูรณ์ขึ้นทุกทีเพราะเด็กชายกินแต่ขนมหวานและ
ปลาแอนโชวี นับวันโบนี่ก็ยิ่งเป็นเด็กแปลก
ประหลาดมากขึ้น เพราะสนใจเฉพาะสิ่งที่ไม่

เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต เช่น ในห้องนอนของเด็กชาย มีโทรทัศน์ ๖ เครื่องพร้อมรีโมทคอนโทรล เขาเปิด โทรทัศน์ ๖ เครื่องพร้อมๆ กันโดยไม่ซ้ำช่อง หรือเปิด วิดีโอเครื่องละเรื่อง ในขณะที่เดียวกับที่เล่นเกมกดไปด้วย

คุณพ่อรู้สึกตกใจและเริ่มตระหนักว่าผู้อำนวย- การโรงเรียนพูดถูก เมื่อกลับมาถึงบ้าน เขาทุบโต๊ะปัง ตะโกนว่า

“พอกันที! จบได้แล้ว ไม่ว่าจะเป็นเรื่อง มอเตอร์ไซค์ ๗ คัน โทรทัศน์ ๑๗ เครื่อง เกมกดบ้า ๕๐๐ อัน รวมทั้งไอ้ปลาแอนโชวีนั้นด้วย เรากำลัง ทำให้ลูกกลายเป็นเด็กโง่งงแต่่าตุ่น”

แม้ว่าแม่จะตกใจกับการระเบิดโทสะครั้งนี้ แต่ก็กล้าพอที่จะเถียงว่า

“โบนีเป็นเด็กโง่งงแต่่าตุ่นหรือคะ คุณพูดออกมา ได้ยังไง ลูกเป็นเด็กฉลาดที่สุด...”

“จันหรือ โบนี สองบวกสองเป็นเท่าไร?” พ่อถาม

โบนีไม่เข้าใจว่าทำไมพ่อถึงโกรธนักโกรธหนา เขาดึงเครื่องคิดเลขออกมาแล้วเริ่มกด $2 + 2 = 4$

“แน่นอน” พ่อถามเยาะๆ

“เดี๋ยวจะครบ พ่อ” เด็กชายงงัน “ผมจะ ลองใหม่อีกที” ว่าแล้วก็กดเครื่องอีกครั้ง

ที่นี้พ่อโวยวายใส่แม่

“เห็นไหม ลูกเรารู้จักแต่ใช้เครื่องเท่านั้น”

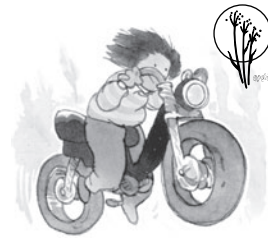
“แต่ก็ใช้เก่งนะคะ” แม่ได้กลับไป คุณแม่ พร้อมจะปกป้องลูกชายสุดสวาทไม่ว่าจะเป็นเรื่องใด แต่ในเรื่องเครื่องยนต์กลไกนั้น คุณนายมาร์ตินพูดถูก เพราะเด็กชายมีความสามารถพิเศษ โดยเฉพาะเกี่ยวกับจักรยานยนต์

แต่นั้นก็ไม่ช่วยให้อะไรดีขึ้น คุณพ่อสั่งให้ ลูกน้องจัดการขายจักรยานยนต์ทั้งหมด

คุณแม่โกรธมากและคิดว่า

“คุณเองไม่ใช่หรือที่พูดว่าคุณจะทำงานหนัก เพื่อให้โบนีไม่ขาดสิ่งใดๆ ในชีวิต

“ไอ้ ไม่ใช่ให้ขาดสิ่งที่จำเป็น แต่ไม่ใช่ให้มีทุกอย่างในโลก!” พ่อตอบ พร้อมกับห้ามแม่ซื้อโทรทัศน์ หรือจักรยานยนต์อีก จากนั้นเขาก็เดินทางไปทำธุรกิจ เหมือนเช่นเคย

(อ่านต่อฉบับหน้า)

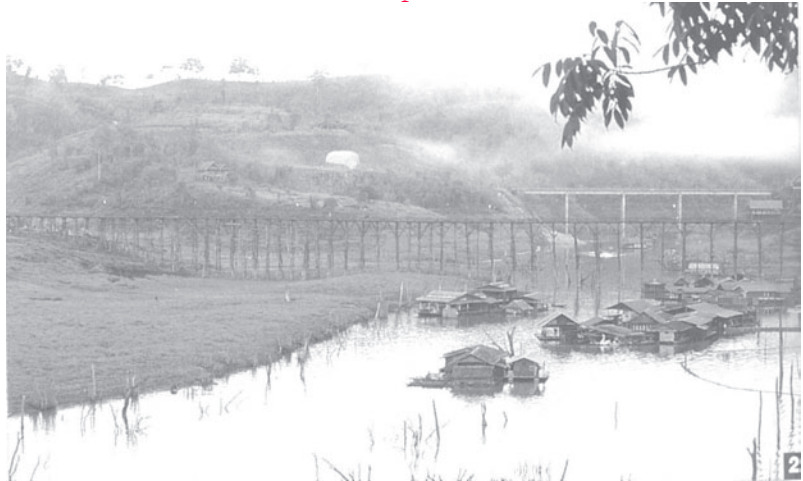

**คุณธรรม ๑๑ ประการ
สำหรับการเป็นผู้นำครอบครัว
และผู้นำชุมชนที่ดี**

บริโภคนิยม คือ พฤติกรรมการบริโภคตามกระแสที่นิยมกันอยู่ในสังคม และดำเนินไปตามอำนาจความใคร่อยากที่ไม่รู้จักพอ มิใช่การบริโภคบนพื้นฐานของความจำเป็น เช่น บางคนมีอาหารกินไปวันหนึ่งๆ ยังรู้สึกไม่พอ อยากรู้อยากไปในภัตตาคารหรูๆ ราคาแพงๆ หรือบางคนนุ่งผ้าถุงแล้วกลัวเพื่อนบ้านจะหาว่าเป็นคนไม่ทันสมัย วัยรุ่นก็กลัวว่าเพื่อนจะล้อ จึงพยายามแต่งตัวให้สวยเด่นเหมือนดารานักร้อง ฯลฯ

ความก้าวหน้าด้านการสื่อสาร ทั้งทางหนังสือพิมพ์ โทรทัศน์ อินเทอร์เน็ต ฯลฯ คือปัจจัยสำคัญในการกระตุ้นและส่งเสริมให้เกิดกระแสบริโภคนิยมแพร่ระบาดไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในเมืองและในชนบท

ปัญหาป่าถูกทำลาย น้ำท่วม ฝนแล้ง แรงงานย้ายถิ่น การจราจรติดขัด อากาศเป็นพิษ ยาเสพติดระบาด อาชญากรรมชุกชุม ประชาชนติดเฮดส์ เด็กก้าพรี๊ เด็กเร่ร่อน คนชราถูกทอดทิ้ง ฯลฯ **ปัญหาทั้งหมดนี้ล้วนเกิดขึ้นบนพื้นฐานเดียวกัน คือ สภาพสังคมที่ผู้คนพากันลุ่มหลงไปตามกระแสนิยม บริโภคทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือย มุ่งไขว่คว้าหาความสุขด้านวัตถุ จนลืมนึก**

พุทธานุภาพที่ว่า สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มี (การดิ้นรนแสวงหาความสุขนั้นเองที่ทำให้ไร้สุข) จึงแทนที่จะดำรงชีวิตเรียบง่ายตามแนวทางพุทธศาสนา **ไม่โลภมากหรือกอบโกยจนเป็นเหตุเบียดเบียนให้ส่วนรวมเกิดความเดือดร้อนขาดแคลนก็กลับทำในทางตรงกันข้าม คือ กินเกิน อยู่เกิน ใช้เกิน** จนเกิดปัญหาสังคมอันสืบเนื่องมาจากการบริโภคเกินพอดีปรากฏให้เห็นดาษดื่นทั่วไป

แต่เนื่องจากคนไทยยังมีนิสัย
ลอกเลียนผู้นำ ดังนั้นแบบอย่าง
การดำรงชีวิตของผู้นำครอบครัวจึง
มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกรรมการดำเนิน
ชีวิตของสมาชิกในครอบครัวเป็น
อย่างมาก และแบบอย่างการดำรง
ชีวิตของผู้นำชุมชนก็มีอิทธิพลต่อ
สมาชิกในชุมชนเช่นกัน

■ **แนวทางที่ผู้นำครอบครัว ควร
ปฏิบัติให้สมาชิกได้เห็นเป็น
แบบอย่าง มีดังนี้**

๑. บริโภคใช้สอยตามหลักการ
ประโยชน์สูง-ประหยัดสุด ไม่กิน
ทิ้งกินขว้าง สิ่งของเครื่องใช้จำเป็น
เมื่อชำรุดต้องซ่อมแซมก่อน หาก
สุดวิสัยจะซ่อมแซมได้แล้วจึงหา
ซื้อใหม่

๒. **เมื่อจะซื้อสินค้า ต้อง
พิจารณาถึงคุณภาพมากกว่าคำ
โฆษณา** เพราะผู้ผลิตจะพยายาม

โฆษณาให้ผู้บริโภคติดใจหลงใหล
เพื่อให้ได้ยอดขายสูง โดยผู้บริโภค
เป็นผู้จ่ายค่าโฆษณาซึ่งบวกอยู่ใน
ตัวสินค้าเรียบร้อยแล้ว (สินค้ายิ่งทุ่มเท
โฆษณามากเท่าไร ก็มักโฆษณาเกินจริง
มากเท่านั้น)

๓. **พ่อแม่ต้องเป็นแบบ
อย่างชีวิตเรียบง่าย อยู่อย่างไทย
กินของไทย ใช้ของไทย** หลีกเลี่ยง
การกินอาหารนอกบ้าน การทำ
อาหารกินเองภายในบ้าน นอกจาก
เป็นการประหยัดแล้ว ควรสอนลูก
ให้รู้จักทำอาหารด้วย ถือเป็นการ
ฝึกลูกให้รู้จักพึ่งตนเองมากขึ้น
และเป็นการสร้างความสัมพันธ์ใน
ครอบครัวให้อบอุ่น

๔. **พ่อแม่ต้องเป็นแบบอย่าง
ในการออกกำลังกายด้วยการทำงาน**
ฝึกลูกให้รู้จักช่วยทำงาน อธิบาย
ให้ลูกเข้าใจว่า การซักผ้า ภูบ้าน
ปลูกผักสวนครัว นอกจากช่วยให้

สุขภาพแข็งแรงสดชื่นแล้ว ยังช่วย
ประหยัดรายจ่ายอีกด้วย

๕. การให้รางวัลเพื่อส่งเสริม
กำลังใจแก่ลูก อย่าให้มากจนเหลือ
เช่น ลูกสอบเข้ามหาวิทยาลัยได้
พ่อแม่บางคนจะซื้อโทรศัพท์มือถือ
ซื้อรถยนต์ให้ กลายเป็นการหนุน
ส่งให้ลูกเสียนาคต และเป็นแบบ
อย่างในทางฟุ้งเพื่อแก่ครอบครัว
อื่นๆ ด้วย

๖. อธิบายให้สมาชิกใน
ครอบครัวได้รู้และตระหนักว่า **มนุษย์
เป็นสัตว์สังคม** ไม่สามารถอยู่อย่าง
โดดเดี่ยวโดยไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่น
ทุกคนต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน
ต้องรู้จักแบ่งปันเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่แก่
ผู้ที่ด้อยโอกาสกว่า เช่น แทนที่จะ
เลี้ยงวันเกิดภายในบ้าน ก็ชวนกัน
ไปเลี้ยงอาหารแก่เด็กกำพร้าหรือ
คนชรา หรือนำสิ่งของเครื่องใช้ไป
บริจาคแก่ผู้เดือดร้อนขาดแคลน ฯลฯ

□ สำหรับผู้นำชุมชน นอกเหนือ
จากการเป็นผู้นำครอบครัวแล้ว
ยังต้องดำรงตนเป็นแบบอย่างที่ดี
แก่สมาชิกในชุมชนด้วย ดังนี้

๗. ผู้นำชุมชนควรมีอุปนิสัย
ประหยัดอดออมให้ลูกบ้านได้
เห็นเป็นแบบอย่างและส่งเสริมให้
มีกลุ่มออมทรัพย์ที่เข้มแข็งในชุมชน
ไม่ต้องพึ่งพาเงินกู้จากภายนอก

นำดอกผลที่ได้ไปเป็นทุนในการ
พัฒนาสิ่งแวดล้อมและส่งเสริม
สมาชิกชุมชน ให้มีความเข้มแข็ง
ในการพึ่งตนเองยิ่งขึ้นไปอีก
เช่น ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมผสม
ผสานตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
ส่งเสริมการปลูกป่าชุมชน การ
รักษาความสะอาดและอนุรักษ์สิ่ง
แวดล้อม ฯลฯ

๘. ผู้นำชุมชนควรเป็นอยู่อย่างเรียบง่าย ไม่อวดฐานะด้วยการสร้างบ้านเรือนใหญ่โตราคาแพงอันเป็นตัวอย่างความฟุ้งเฟ้อแก่ลูกบ้าน เพราะ **คุณสมบัติของผู้นำที่ดีไม่ได้วัดกันด้วยวัตถุ แต่วัดจากน้ำใจที่มีต่อลูกบ้าน**

๙. เมื่อพบลูกบ้านรายใจดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย ฟุ้งตนเองได้ไม่ฟุ้งเฟ้อไม่เห็นแก่ตัว ช่วยเหลือ

ผู้อื่นอยู่เสมอ ผู้นำชุมชนต้องยกย่องและประกาศเกียรติคุณ เพื่อส่งเสริมให้มีลูกบ้านเช่นนี้มากยิ่งขึ้น

๑๐. ผู้นำชุมชนที่ดีต้องอุทิศตนเพื่อประโยชน์สุขส่วนรวมอยู่เสมอ ส่งเสริมความสามัคคีในชุมชน มีความเที่ยงธรรมต่อทุกฝ่าย ไม่เล่นพรรคเล่นพวก ไม่ใช้อำนาจรังแกลูกบ้าน ไม่ทุจริตทรัพย์สินส่วนรวมไปเป็นของตน ฯลฯ

๑๑. ผู้นำชุมชนต้องเป็นแบบอย่าง พื้นฐานของการปกครองท้องถิ่นที่ดี **ต่อต้านการซื้อสิทธิ์ขายเสียง** ก้าวขึ้นสู่ตำแหน่งด้วยความสามารถและคุณงามความดีแท้จริง **มีธรรมะประจำใจ** ยำเกรงบาปบุญคุณโทษ และมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ที่ดีอยู่เสมอ

ชุมชนหรือครอบครัวใดได้ผู้นำซึ่งมีคุณธรรมดั่งกล่าวข้างต้น ชุมชนหรือครอบครัวนั้นย่อมมีความเข้มแข็งเพียงพอที่จะต่อต้านกับกระแสบริโภคนิยม และประสบแต่ความสุขความเจริญยั่งยืนนาน.

(จากการประกวดบทความของศูนย์เพื่อนชีวิต จ.เชียงใหม่)

เศรษฐกิจพอเพียง

พิษขัณฑนา

นักปฏิบัติธรรมหญิงคนหนึ่งเขียนโน้ตตามอาจารย์ ขอวิธีแก้ไข กรณีโดนพิษสงของอึดตามานะเล่านงาน จนแทบจะไม่อยากพบหน้าพูดจากับใครทั้งสิ้น ท้อแท้ไปหมด หมดอารมณ์ที่จะทำการใดๆ โดยเฉพาะแทบจะไม่อยากมองหน้าผู้ที่เป็นตัวโจทย์ ผู้ที่เป็นโจทย์มักทำกับนักปฏิบัติธรรมคนนี้ เหมือนกับว่าเธอเป็นเด็ก ต้องคอยบอกคอยจูง ใดๆ ที่เธอช่วยเหลือตนเองได้ โดยไม่ต้องมีคนมาจู้จี้ ถ้าไม่เข้มแข็งพอควรจะต้องสู้อยู่ใกล้ๆ หรืออยู่ห่างๆ ดี

อาจารย์ไขปัญหาว่า “ในเมื่อกำหนดมาให้ว่า ถ้าไม่เข้มแข็งพอ แบบนี้ก็ต้องอยู่ห่างๆ เพราะถ้าเราอ่อนแอแล้วไปอยู่ใกล้ๆ มันเหมือนน้ำอ้อยถูกฝน ขี้ผึ้งถูกแดด มันละลาย ไม่มีแรง ก็ต้องพราก เหมือนพรากไม้ที่ชุ่มด้วยยางออกจากรู ไม่เช่นนั้นมันมากไปเราทำไม่ไหว แต่ถ้าเชื่อว่าเข้มแข็งพอจะสู้ได้ ก็ขอให้สู้ หรือถ้าผู้ที่เข้มแข็งแล้ว ก็ไม่ต้องหนีเลย เพราะโดยหลักธรรมของพระพุทธเจ้าแล้ว ถ้าเข้มแข็ง เราจะอยู่ท่ามกลางสิ่งนั้นเลย ไม่ต้องหนีไปไหน อยู่เหนือ เป็นการชนะโดยเด็ดขาด”

หัวใจแกร่ง...

ด้วยรักและคำ

เธองงสู้สู้ด้วยใจที่ไฟฝัน
ทุกข์โรมรันเธองงปล่อยให้ลอยหาย
แล้วจะพบความสุขอีกมากมาย
จงพ่อนคลายทุกข์เกิดเกิดผลดี

แม่น้ำตานลงหน้าอย่าพาเศร้า
แม่หยอหยงอ้างว่างไม่สุย
ทำหัวใจให้แกร่งเท่าแรงมี
โลกใบนี้จะสดใสไร้หมอมัว

พาทั้งฝัน

เอาชนะใจตนได้ ประเสริฐสุด

* แม่หน้า ลักขิตะ

ความสำเร็จในชีวิต

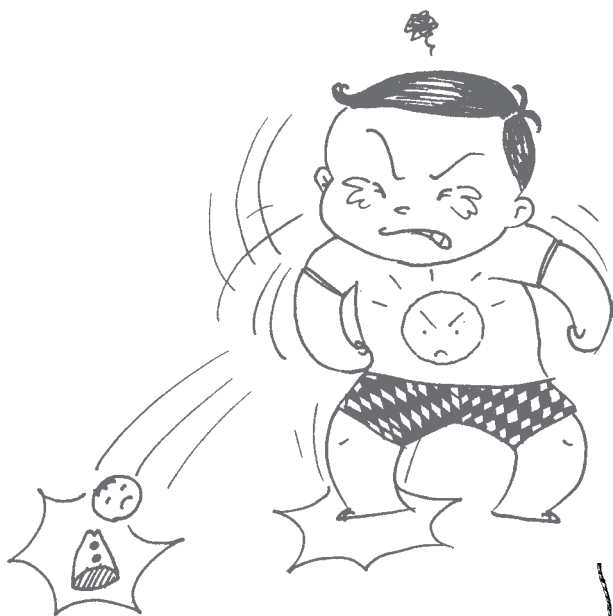
ของคนคนหนึ่ง

มีอาจได้มาด้วยการ

ถ้ามใจตนเอง

ลูกคนมั่งมีมักได้รับการเลี้ยงดูอย่างไรในหิน

ประกบประหงมสารพัด อยากได้อะไรหามาประเคนให้
ทุกอย่าง กินอยู่เสพสุขสบายไม่เคยล้าเค็ญ ไม่เคยถูก
ขัดใจ พ่อแม่โง่จนเสียนิสัย กลายเป็นคนเอาแต่ใจ
ตั้งแต่เล็กจนโต

ลูกอาสาเสียโดยมากจะเสียคน ผลาญสมบัติบิดา
เป็นว่าเล่น กินเที่ยวเสเพลไปวันๆ ความคิดที่จะ
สร้างสรรค์ชีวิตไม่มีในหัว สืบทอดธุรกิจจากพ่อได้

ไม่เท่าไร ล้มละลายในที่สุด...เพราะรู้จักแต่ขอ และ
ได้รับการตามใจมาตลอด ไม่เคยคิดแสวงหาด้วยตัวเอง
เส้นทางชีวิตไม่มีการต่อสู้ ไม่มีวิญญูณแห่งการบาก
บั่นอดทน ชีวิตจึงมีแต่ล้มเหลวมาแต่เกิด

ตามใจตัวเองมากไปทำให้กลายเป็นคนอ่อนแอ
ความอ่อนแอกับความสำเร็จ-ไปด้วยกันยาก

เมื่อต้องการทำอะไรให้ประสบผลสำเร็จ ต้อง
มีใจที่กล้าแกร่งมุ่งมั่น สละความอ่อนแอทิ้งไป ไม่
ตามใจตนเองจนเป็นนิสัย

ไม่มีอะไรจะยิ่งใหญ่เท่ากับการเอาชนะใจตนเอง...
หากเอาชนะใจตนเองได้ความสำเร็จใดก็เป็นไปได้ทั้งนั้น
แน่นอนว่าเราจะรู้สึกเบื่อหน่าย เมื่อต้องขัดใจ
ตัวเอง ต้องฝืน อดทน ข่มก้น...แต่ผลที่ตามมาคุ้ม
ยิ่งกว่าคุ้ม

เราได้อะไรบ้างจากการขัดใจตัวเอง???

ได้ฝึกใจให้อยู่เหนือความอยาก...โลกนี้จะมี
สักกี่คนไม่เป็นทาสความอยาก อยากมีรถ อยากมีบ้าน
อยากรวยพันล้าน อยากมีชื่อเสียง อยากเสพสุขสบาย
จวบวันตาย ฯลฯ สารพัดอยาก ทำให้เราต้องดิ้นรน
แสวงหาไม่จบสิ้น ทุกข์ร้อนจะเป็นจะตายเมื่อไม่ได้
สมอยาก

โลกนี้มีการพลัดพรากเป็นธรรมดา แม้ได้มาสมอยากยังต้องพรากจากสักวัน ไม่วันนี้ก็วันพรุ่ง ที่แน่ๆ คือวันสิ้นใจ

ความอยากเป็นตัณหาพาใจไปสู่ทุกข์ ล้างตัณหาด้วยการขจัดใจตน แล้วเราจะพบสุขสงบอย่างแท้จริง มิใช่สุขอย่างปุถุชนสมใจอยาก หากแต่เป็นสุขอย่างอารยชนจากการได้ล้างกิเลส ได้เป็นไท พ้นทาสความอยาก

ได้ฝึกควบคุมจิต...ปกติจิตคนเราเปรียบเสมือนสายน้ำ ไหลหลังจากที่สูงลงสู่ที่ต่ำ จิตคนเราเฉกกันมันไหลไปหาสิ่งชั่ว กระแสบริโภคนิยมนั้นเชี่ยวชาญ

ย่อมพัดพามวลมนุษย์ไปเหมือนจอกแหวนลอยตามกระแสน้ำฉันทัน

คนที่ไม่เคยฝึกฝนจิตขัดใจตัวเองเลย อ่อนแอเกินวัยทวนกระแสโลกีย์ ทุกข์ร้อนไปอีกนานนับกับกัลป์ **“จิตที่ฝึกดีแล้วนำสุขมาให้”** พระสมณโคดมตรัสไว้เช่นนั้น

เพราะจิตที่ฝึกดีแล้วจะตั้งมั่นแม้ยามเผชิญมรสุมในชีวิต จิตเป็นสมาธิ เย็นได้ สงบได้ วางได้ เบิกบานแจ่มใส

การขัดใจตัวเอง เป็นเหมือนการเรียนรู้ทำใจในยามพลัดพราก...คนเราเมื่อต้องสูญเสียของรักไปยากที่จะทำใจรับได้ สุดเศร้าเหลือแสน แทบเป็นบ้า บ้างฆ่าตัวตายก็มี เพราะไม่เคยเรียนรู้ทำใจปล่อยวาง แต่สำหรับคนที่ฝึกจิตมาบ้างแล้ว ยังพอทำใจได้บ้าง

เราจะได้เรียนรู้วิญญานตนอย่างถ่องแท้ จากการขัดใจตน ศึกษาและพยายามอยู่เหนือมันให้ได้

“จิตวิญญานเป็นประธานสิ่งทั้งปวง” พระสมณโคดมตรัสไว้ ในเมื่อเราอยู่เหนือจิตวิญญานได้ ไม่มีสิ่งใดจะยากเกินความสามารถเร่อีกแล้ว

“ไม่มีความสำเร็จใดยิ่งใหญ่เท่าการชนะใจตน

ไว้ใจดีกับสิ่งของคน รู้ดี...

คนเตือนคนได้ เป็นเรื่องถูกต้อง
คนเตือนคนไม่ได้ ใครจะเตือน...
นับวันจะมีแต่ตกต่ำเสื่อมโทรม
คนอวดดีมีหลายประเภท
สำคัญว่ามีความรู้
สำคัญว่ามีทรัพย์สิน
สำคัญว่าเก่ง-แน่
สำคัญว่าไม่เคยเป็นหนี้บุญคุณใคร

เจียบใจก่อน
เพื่อสอนใจ

แต่ความจริง แม้จะมีโลกธรรมมากมาย ใ้ว่า
ต้องอวดดี ก็แค่มี “เปลือกนอก” มี “กระดอง” อัน
โอ้อ่า

คนไม่เคยเป็นหนี้ใครก็ไม่จริง เพราะตลอดชีวิต
กว่าจะโตมาถึงทุกวันนี้ ชีวิตร่างนี้เป็นหนี้บุญคุณของ
ผู้คนมากมาย ทุกฐานะ ชนชั้น ทุกวงการ !

คนที่ไม่เห็นบุญคุณพ่อแม่ ป่วยการกล่าวไปใย
ที่จะซาบซึ้งในพระคุณของบุคคลอื่น

เพราะเหตุนี้ **พระพุทธองค์ตรัส ต้นข้าวรวงดี
ย่อมค่อมหัวสู่แผ่นดิน มันไม่เคยเขิดหน้า ยโส ไม่
เคยดูแคลน เหยียดหยามผู้อื่น**

มีแต่รัก มีแต่ปรารถนาดี มีแต่อาทร ห่วงใย แม้
ไม่ใช่พี่น้อง แม้ไม่ใช่ญาติโกโหติกา

“โลกทั้งผองเป็นพี่น้องกัน” จึงเป็นเรื่องจริง
เป็นสิ่งมหัศจรรย์ของชีวิต เป็นพฤติกรรมของ “คน
มีบุญ !”

“คนมีกรรม” จึงหมายถึง **คนที่ไม่เคยเห็นใคร
อยู่ในสายตา คบหาก็เพราะมีผลประโยชน์ที่จะ
ตัดดวง** เป็น **“คนไร้ญาติขาดมิตร !”** ที่น่าตกใจ

มด ๑ ตัว ยังมีค่า

คน ๑ คน ก็ยังมีค่ามากกว่านั้น

ถามตัวเอง เคยมีความปรารถนาดีต่อผู้คนรอบ
ข้างขนาดไหน ?

สวดมนต์ไหว้พระ ขอพรจากท่าน เคยอธิษฐาน
ขอผู้อื่นทั้งสิ้นทั้งปวง มีความสุข มีชีวิตไม่ตระก่ำ
ลำบากหรือไม่ ?

สาธุๆ ! ลูกช่างขออธิษฐาน ขอทุกคนจงมี
ความสุขกาย-สุขใจ ส่วนลูกช่างจะเป็นอย่างไร ไม่ขอ
พูดถึง !

บทแผ่เมตตา อ่านดั่งๆ ตรีภตรองทุกคำที่เปล่ง
กล่าว ขอเป็นเช่นนั้น หวังไว้ให้เป็นเช่นนั้น

ตั้งใจเป็นกุศล กล่าววจีเป็นกุศล

ความดีไม่มีขาย อยากได้ต้องทำเอง แต่กิริยา
ของความดีก็จำเป็นต้องรู้จักตัวตน จะได้ไม่เดินผิดพลาด
ความดีในชีวิตประจำวันมีมากมาย

ชวนชวาย แสวงหา ย่อมพบบุญทรัพย์มากมาย
อย่ามัวรอนั่งสมาธิ แม้ขณะทำงานเราก็สามารถสร้าง
เพชรแห่งชีวิตให้เกิดขึ้นได้

กายกรรม วจีกรรม มโนกรรม ที่ควรละเลิก ที่ควร
งดเว้น ที่ควรพากเพียร ที่ควรทำให้มากยิ่งขึ้นอีก ๆ ๆ ๆ

อยู่ในโลกต้องมีปัญญา มีไหวพริบ

รู้เท่าทันความคิด

รู้เท่าทันอารมณ์ความรู้สึก
อ่านเกมไม่ทันก็มีแต่เก็บร้าน แข่งแข่ง ประมูล
ขาย ! หนักหน่อยนะ ชีวิตนี้ !

ไหนจะควบคุมพฤติกรรม

ไหนจะควบคุมอารมณ์

เขียนขนาดนี้ ไซ้ว่าจะให้ไปบวช แต่อยู่ในโลก
แห่งการต่อสู้ ต้องมีอาวุธป้องกันตัว จะได้ไม่พลาดพลั้ง
เสียท่า

ยังทำงาน ยิ่งคบหากับเพื่อนฝูง ยิ่งต้องหนักแน่น
พลาดครั้งเดียวอาจหมายถึงตลอดชีวิตชาตินี้ !
พลาดครั้งเดียว หน้าที่การงานที่กำลังเจริญ
ก้าวหน้าพลันพังครืน !

พลาดอีกที สวรรค์พลันกลายเป็นนรกเดี๋ยวนั้น!
คนบางคน เขาก็ไม่เจตนาให้เราพลาดบ่อยๆ
ชีวิตจริงไม่ใช่พระเอก ไม่ใช่นางเอก ทำผิดจะ
ได้น่ารัก คนดูปรบมือเชียร์ สู้เขาๆ !

ผิดปั๊บ ประหารชีวิตปั๊บ ก็ถ่มไป
ชีวิตอย่าทำตัวมั่งง่าย ตายในเรื่องไม่ควรตาย
แล้วจะเสียตาย !

ตายมาเยอะ เพราะไม่เคยอบรม ไม่เคยฝึกฝน
โจทย์มาที่ไร พังพาบที่นั่น ไซ้ได้ที่ไหน

เป้าหมายคนพวกนี้ คงต้องไปท่องบทกลอน
รำพึงในป่าช้า

“วังเอ๋ย วังเวง หง่างเห่ง ย่ำค่ำ ระฆังฆาน !...”

ผิดเป็นครู คนผิดพลาด มีตัวอย่างให้ดูเยอะ
กับคนรอบข้าง

กับข่าวพาดหัว น.ส.พ. วันแล้ววันเล่า

เราจะได้รอบคอบ ไม่ทำลายชีวิตสวยงามของ
ตัวเอง

“เจียบไว้ก่อน ฟอสสอนไว้” อาการเจียบ หมายถึงปิดปากให้แน่น หุบปากให้สนิท อย่าเพิ่งเถียง !

ไม่ด่วนโต้ตอบ ไม่ด่วนสวนหมัด !

ฟังให้หมดด้วยความ เก็บไว้ในหัวใจสักพัก อย่าด่วนตอบโต้ อย่าด่วนอธิบาย

ฟังอย่างใจเย็น ฟังอย่างสุขุม สงครามชีวิตเรา ย่อมเป็นต่อ

แม้จิตใจจะเร่าร้อน อย่าได้ปล่อยออกมาเป็นวาจา เก็บเอาไว้ ล้อมคอกเอาไว้ อย่าปล่อยออกมาเพ่นพ่าน !

“เจียบไว้ก่อน ฟอสสอนไว้” จะเป็นพ่อที่ไหน ความจริงก็พ่อสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั่นเอง

บทพาทุง ๘ สวดกันทุกบ่อย จนกลายเป็น สักแต่ว่าจารีตฯ แต่ความจริง ความหมายกลับเป็น กลยุทธแสนลึกล้ำ

เป็นสุดยอดแห่งสุดยอดของการต่อสู้ !

ยุทธศาสตร์ของพระพุทธองค์ ให้ความสำคัญสงบสยบ ความเคลื่อนไหว คนนิ่งกว่าย่อมเก็บข้อมูลได้มากกว่า ย่อมเห็นจุดบกพร่องของฝ่ายตรงข้ามได้ชัดเจนกว่า

อย่าเพิ่งเคลื่อนไหว สำรวจสถานการณ์ อยู่ทิส ทางใดมุมไหน ไม่จำเป็นต้องรีบร้อนตอบโต้

เพราะยิ่งรีบร้อน ฝ่ายตรงข้ามก็ยิ่งรุกราน ไม่ฟัง เหตุผล ไม่เอาสาระ

๘ ยุทธศาสตร์อันพิสดาร ล้วนแต่เป็นมุมมอง ยากจะคิดถึง ผู้เต็มด้วย โลภะ โทสะ โมหะ ย่อมยาก จะเข้าใจ

แต่จอมปราชญ์ได้คิดค้น และประทานให้แก่ มนุษยชาติ เอาไว้ต่อสู้ป้องกันตัว เพื่อแก้ปัญหาชีวิต

นางจิญจมาณวิกาใส่ร้ายพระพุทธองค์ว่าทำเซอ ท้อง พระพุทธองค์แย้มสรวลอย่างเยือกเย็น ไม่โกรธา อารมณ์เสียว แถมพูดอย่างอารมณ์ดี มีเชอกับเราเท่านั้น ที่รู้ความจริง !

“เจียบไว้ก่อน ฟอสสอนไว้” วิกฤตก็จะกลายเป็นโอกาส

รุกรานมาก ต้องนั่งตั้งรับ อย่าโวยวาย อย่าด่วน แก้วตัว

ฟังให้หมดสิ้น อยากรจะสอน อยากรจะติ เขา ทั้งหลายต่างมีสิทธิ

ใจเราต้องกว้าง เท่าไหร่ก็เท่ากัน

ปรโตโฆสะจิตใจต้องเป็นนักเลง หมายถึงจิตใจ ต้องกว้าง พร้อมฟังคำตำ ฟังคำวิจารณ์

“เจียบไว้ก่อน ฟอสสอนไว้” บางคนยังหาทาง

ออกไม่ได้ แต่ตอบได้ไวก่อน เพราะกลัวเสียเหลี่ยม
กลัวเสียเชิง เรื่องจึงบานปลาย

อบรมลูกหลาน

หรือในหมู่เพื่อนร่วมงาน

หรือในสมาคม บริษัทสโมสร

“เจียบไวก่อน ฟอสอนไว” เห็นอะไรไม่ถูก-
ต้อง เห็นอะไรไม่ชอบใจ ก็ไม่จำเป็นต้องรีบพูด ปล่อย
ไหนึ่ง นึง นานพอประมาณสักพัก เราจะเริ่มคำนวณ
สถานการณ์ได้แจ่มชัด

คนดีย่อมง่ายกว่าคนทำ...

คนทำย่อมเปิดช่องให้ตีมากมาย

ไม่ยอมให้วิจารณ์ ไม่อยากให้ตี ก็อย่าทำอะไร
ก็หมดเรื่อง !

แท้จริงเป็นสัจธรรมของชีวิต มีกินก็ต้องมีถ่าย
มีลมหายใจก็ต้องมีการเคลื่อนไหว มีนิทาน !

“เจียบไวก่อน ฟอสอนไว” เห็นเด็กๆ ลูกหลาน
ทำไม่ถูกต้อง ไม่จำเป็นต้องรีบพร่ำสอน รอจังหวะ รอ
โอกาสกันชะหน่อย

เพื่อนแนะนำอย่างโน้นอย่างนี้ อย่าด่วนถือสา
มันดูถูกเรา มันหาว่าเราโง่ มัน... ฯลฯ

ในที่ประชุม รับข้อกล่าวหามากมาย ใจเย็นๆ

อย่าด่วนตอบโต้ เพราะบางทีความเร่าร้อนของหัวใจ
พลอยทำให้การอธิบายกลับกลายเป็นการโต้เถียงหัวแข็ง!

ตั้งสติให้ดี แม้ทางโน้นจะอวดดี อวดสอน จะ
ข่มเรา อย่าได้เดินตามเพลง

สงครามชีวิต ผู้ชนะคือผู้หนักแน่น ใจเย็น
คนทำไม่รู้ แต่คนดูเขารู้กันทั้งนั้น เชื้อใหม่ฯ ?
ใครเขาอาจคิดเทอร์โบ แต่เราจะดิ้นรนที่ปาก
สงครามชีวิต เราชนะแล้วครึ่งทาง !

รีบพูดก็ยิ่งพลาด

อ่อนน้อม ถ่อมตน ชีวิตคนเราไม่ก็ปีก็ล้มหาย
ตายจาก มัวถือตัวถือตนเพื่อสิ่งใด

ใครมีจิตไม่ดี มีใจเป็นอกุศล ก็เรื่องของเขา
ทำไหนึ่ง ทำใจให้เจียบสักพักก็จะดี

หากจะรบพุ่ง รอฝุ่นที่ฟุ้งเคลบ ให้เบาบางลงก่อน
เราจะกำหนดการรบได้อย่างมีประสิทธิภาพ

โลกเรานี้ คนไม่อดทนจะไปสู้กับใครเขาได้

อึดให้เก่ง

นิ่งให้เป็น

เราก็จะเป็นผู้ควบคุมเกมชีวิต

รบร้อย ก็ชนะทั้งร้อย !

ยกระดับความตาย

ดมกรรโชก.....

บุปผาโยกกลีบกรายกระจายคว้าง
สูงสุดสวายกลืนรสต้องปลดวง
คืนสู่ทางแทบเท้าของชาวดิน

เวลาเคลื่อน.....

ขับดาวเดือนเลื่อนรุดไม่สุดสิ้น
เดี่ยวชีวิตใหญ่ค่อยทยอยกิน
ชุดสังฆกรรมชำระให้ยินดี

เชอควร.....

แสงตรวนตรึงใจตั้งไฟร่ผี
หรือสืบสานสร้างสรรวันเสาร์
ดมกรรโชกนาที่....ชีวิตแล้ว !

สำนึก

ติสาว... ด้วยรู้เห็นและเป็นห่วง จึง
กลั่นกรวีบหนึ่มาให้ หวังเธออ่านแล้วถามใจ ชีวิตควร
ดำเนินสู่ทิศทางไหน? เหตุจากหลายวันก่อนมีสหาย

ตายไปสอง ซึ่งจริงเราไม่เสียใจเพราะเห็นอยู่
สองสหายได้ชวนขยายเปลื้องบาปที่จะสาปส่ง
ลงนรกแล้ว ทั้งได้สะสมสุจริตกรรม บารมีธรรมต่างๆ

เป็นเสปียงสุปรภาพแล้ว แต่กระนั้นอดเสียดายมิได้ เพราะมีเรื่องควรรู้มากมายที่สงสัยหาญยังมิได้รู้ บารมีธรรมลึกลับซึ่ง มากหลายที่สงสัยหาญยังมิได้กระทำบำเพ็ญที่สำคัญสงสัยหาญยังก้าวเดินไม่สุดสายทางซึ่งใจปรารถนา

มิทราบกว่าสงสัยหาญจะหวนสู่รอยทางพระศาสดาอีกครั้ง ตั้งใจปรารถนาต้องใช้เวลาเนิ่นนานปานไหน? ต้องผ่านเบือนโลกชอกช้ำเพียงใด? และผู้ก้าวนำพร้อมสหายร่วมจรที่รู้ใจในวันนี้ จะพลัดพรากสู่ภพอื่นแล้วหรือยัง?

....นั่นเป็นเหตุ เสียดายต่อผู้ตาย พร้อมเป็นเรื่องชวนหวนคำนึงถึงผู้อยู่

บอกเธอ มัจจุรณเป็นเช่นนั้น!

ถามเธอ ที่ผ่านเป็นศิวิลสหาย ที่จะพบต่อไปเป็นศิวิลใคร?

อาจมิทราบคำตอบตายตัว แต่เธอทราบแน่ มีเราและเธออยู่ด้วย! ก่อนถึงวันจากเราคงยินดียิ่ง หากเห็นมิตรสหายที่เหลือได้ก้าวตามพระศาสดาและตายอยู่ในรอยธรรมอันประเสริฐเยี่ยงสงสัยหาญ เพราะนัยวิถีชีวิตอย่างนี้ ย่อมไม่เสียชาติเกิดโดยแท้

ชีวิตซีดีใกล้ปรวมแดนมรณะทุกขณะแล้ว หากตระหนัก วันคืนที่เหลืออยู่ก็มีค่ายิ่ง

หากไม่! มิเพียงไร้คุณค่า ฟังรู้ไว้ด้วยว่า

แผ่นดินไม่เคยอ้อมเติมด้วยกะโหลก

ผู้ใดตายประชดโลก ความโศกเป็นของผู้นั้น!

กล่าวเรื่องตายมาปานนี้มีไซ้เพื่อตระหนก เพียงอยากชักชวนสู่การยกระดับความตายบ้าง เพราะเห็นชัด มนุษย์เราส่วนใหญ่เหลวไหลด้านชา ทั้งที่โศกเศร้า

หลังน้ำตาเพราะตายเกิดเกิดตายนับชาติมิได้ ถึงเวลาหรือยังที่เราจะจริงจังยกระดับความตาย! เพื่อพ้นความหมายตายเวอร์ชั่นเดิมๆกันเสียที ที่สำคัญจะได้สุขเย็น พร้อมเป็นประโยชน์ต่อเพื่อนมนุษย์อย่างยั่งยืนยามเป็นอยู่.....

ตายทั้งเป็น

ชีวิตยังมีภารกิจรอคอยกระทำไม่จำเป็นต้องผลาญเวลาไปกับความบอบช้ำ แม้เพียงเสียความรู้สึก เคยเห็นมัยใครบางคนแม้ดำรงตนอยู่ แต่ดูไม่ต่างซากศพที่รอวันส่งกลิ่น หาความคึกคักเข้มแข็ง สดชื่นรื่นรมย์มิได้ เป็นพวกดิ่งดำคร่ำคร่าล้าสมัยอยู่ในโลกแห่งความคิดปิดขังตนเอง คนพรรคนี้กล่าวได้ว่า.....ตายแล้วตายทั้งเป็น การตายเยี่ยงนี้เป็นการตายที่โหดโหดที่สุด

สาว...เธอควรรู้ ในการดำรงชีวิต ความผิดเป็นเรื่องยากจะหลีกเลี่ยง เพียงผลไปนิด....ก็ผิดแล้ว แต่ความผิดมิได้มีไว้เพื่อถิษผู้ทำให้ตกต่ำยิ่งขึ้น หากมิไว้ทำหายนสติปัญญาสามารถในการแก้ไขเพื่อไม่ผิดพลาดตกพร่องสืบต่อไป ...เราเชื่อว่าขอเพียงตั้งใจทำให้ดีที่สุด ความผิดพลาดตกพร่องย่อมน้อยลง และวันพรุ่งนี้ย่อมมีเพื่อการแก้ไขสำหรับเราเสมอ แม้เหตุการณ์บางอย่างเหมือนสายไปแล้ว แต่ในการแก้ไข

จริตนิสัยที่เรียกร้องมาซึ่งความผิดพลาด ไม่เคยสายไปเลย

สาว...เธอควรรู้ในความเป็นชีวิตไม่มีใครได้สนใจไปทุกเรื่อง ทั้งในเรื่องครอบครัว เรื่องส่วนตัว เรื่องหน้าที่การงาน มันเป็นธรรมชาติแห่งกรรม หรือการกระทำของเราส่งผลทั้งสิ้น หากต้องการให้ชีวิตประสบสิ่งดีงาม พึงตรวจกรรมแล้วทำการแก้ไข หากไม่ไหวปลุกปลอบใจไปเถอะ มันเป็นเรื่องธรรมดา ซึ่งหากไร้เรื่องเช่นนี้โลกก็ไร้สีสัน วรรณกรรมก็ไร้รสชาติ ข้าพราชมัยศาสตร์หลายองค์คงตงงาน ตกยุคสมัยไปหมดสิ้น

และบางสิ่งบางอย่างที่เราประสงค์แล้วไม่ได้ คนบางคนเขาอาจไม่มีแม้เพียงความประสงค์ ไม่กล้าแม้กระทั่งคิดเพื่อได้มันมา อย่างน้อยเธอได้กล้ากว่าเขาแล้ว และหากแขนขาเธออยู่ครบ แม้หัวใจจะทุพพลด้วยความผิดหวังไปบ้าง หากยังเห็นว่า ชีวิตควรได้สนใจในสิ่งประสงค์ จงเพียรดูอีกครั้ง ตั้งใจให้จริง ซึ่งแน่นอนดีกว่าอยู่อย่างตายทั้งเป็น เพราะตายทั้งเป็นให้อารมณ์อย่างไรเธอรู้อึด และคงจำได้ที่เคยกล่าวสู่ฟัง ในความแข็งซึ่งกะตายถดถอยท้อแท้ มีแต่จะเรียกร้องความชวยมาสู่ ฉะนั้นขอให้เธอจำไว้ อุปสรรคยิ่งใหญ่ อยู่ที่ใจไม่สู้ ....การเป็นอยู่อย่างมี

ความหมายต้องไม่ตายทั้งเป็น การเป็นอยู่อย่างมีความหมายต้องมีเรื่องทำหยาให้ลงมือทำ

ตายเพื่อเกิด

ชีวิตสมควรคึกคักเข้มแข็ง เบี่ยมล้นปรารถนา หรือมีความขยันอุตสาหะมุมานะ ดำรงอยู่~ดำเนินไปอย่างมีไฟในชีวิต แต่! ที่ต้องคิดคือ...เพื่อใคร? หากเพียงเพื่อปรนเปรอบำเรอตน เราจะกลายเป็นคนที่ถูกละทิ้งตายด้วยความปรารถนา ไม่รู้ลืมรู้พอในการแสวงหา และเป็นข้าชีวิตไม่รู้แล้วไม่รู้เสร็จ

ข้าความสุขของเราต้องขึ้นตรงต่อสิ่งปรารถนา ไม่ว่าจะเป็นผู้คน ข้าวของ ความเป็น ความมี ซึ่งเหล่านี้ไม่คุ้มเลยกับชาติหนึ่งที่เกิดมา และแม้แสวงหาจนลืมหาย สุดท้ายก็ได้ชื่อว่า ตาย...เพื่อเกิด คือไม่ได้ตายอย่างแท้จริง ทั้งไม่ได้ตายด้วยดี เพราะยามอยู่ที่ทุรนสะหาบ่าเรอตน ใจจึงคุ่นชินแต่จะเอา ยิ่งได้มายิ่งมัวเมาลุ่มหลง ครั้นถึงคราวพลัดพรากตายจาก ย่อมอดมิได้ต่อห่วงกังวล กลัวต่อการสูญเสียดวงลา หวาดระแวงต่อทิศทางไปในเบื้องหน้า ข้าการตายอย่างนี้จะเกิดดีมีพื้นฐานที่เป็นได้ ฟังลิพระศาสดาตรัส.....

เมื่อจิตบุคคลเศร้าหมองแล้วทุกความเป็นอันหวังได้
เมื่อจิตบุคคลไม่เศร้าหมองแล้ว สุขที่เป็นอัน

หวังได้

แล้วอย่างนี้จะเกิดขึ้นได้อย่างไร?

สาว... หากเธอไม่รู้ ชีวิตต้องอาศัยอะไรมากน้อยแค่ไหน ย่อมอดมิได้ต่อการหลงใหลแสวงหาเกินเลย ซึ่งแน่นอนเป็นข้าหน้าย่นทุกน ทั้งผลาญวันวัยในชีวิตไปในกิจไม่คุ้มควร

โดยจริงเพียงเราไม่หลงตนตามปุถุชนเขาแก่งแย่งแสวงหา ย่อมรู้โดยไม่ต้องคิดเลยว่าเพียงมีอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย และยามเวลาป่วยไข้ อย่างพอเหมาะพอควร เท่านั้นชีวิตก็อยู่ดีมีสุขแล้ว หากจะแสวงหาสืบต่อไป หรือจะมีอะไร ก็แสวงหา หรือว่ามีเพื่อผู้อื่น

ทบทวนเถอะ เพียงใจปรารถนาก็ทุกข์แล้ว ขวนขวายให้สมปรารถนาก็ทุกข์อีก ครั้นได้มาแล้วต้องคอยดูแลรักษา คอยระมัดระวังไม่ให้สูญเสีย ใครไม่ทุกข์ และหากสูญเสียไป...ทุกข์อีกหรือไม่? ยิ่งไปปรารถนาที่ไม่ควรปรารถนาทุกข์ยิ่งทวีสี่ห้า.....คุณ

แต่ไม่ควรดับใจปรารถนา เพราะปรารถนาเป็นพลัง ยิ่งเป็นปรารถนาที่เลือกเฟ้นแล้วด้วยปัญญาสัมมาทิฐิรู้กระทั่งรู้ว่า ชีวิตควรพิชิตสิ่งใด ควรเป็นอะไร ควรทำอะไร ควรทำอะไร ปรารถนาเยี่ยงนี้ย่อมเป็นพลังเย็นอย่างยิ่ง

ส่วนผู้ปรารถนาในกาม ความมั่งคั่งร่ำรวย ยิ่งยงยิ่งใหญ่ในยศ หรือหลงใหลให้ผู้คนทั่วไปแซ่ซ้องสรรเสริญ หรือปรารถนาผลิตเพลินโนโลกียรสแน่นอน...วันคืนที่ผ่าน ต้องมากมายแล้วด้วยเรื่องร้อนรุ่มกลุ่มใจตั้งไฟลน และมีใช่เพียงปัจจุบันภาพแล้วจบกัน....มีใช่ เพราะตราบใจยังถูกร้อยรัดด้วยปรารถนาอันงี่เงา การเกิดแล้วเกิดเล่า ตายแล้วตายเล่า ยังต้องมี มีเพื่อร้อนรุ่มกลุ่มใจอีกใหม่ จนกว่าใจจะรู้แจ้งสิ่งที่ชีวิตควรปรารถนา ควรแสวงหา

การตายอย่างนี้แม้ไม่ถึงที่สุดแห่งโลว์คลาส แต่บนเส้นทางภพชาติต้องบาดเจ็บไม่น้อยจริงๆ...ควรมัยหากเราจะยกระดับความตายมาหยุดลงตรงที่ ตายเพื่อเกิด?

ตายก่อนตาย

ว่ากันว่า คนตายร้อนหนาวเกียรติยศอัปยศไม่กระทบกระทบพบแล้ว จริงนะ...แต่ตราบใจยังไม่สิ้นปรารถนาอันงี่เงา ใครเล่าได้ตายอย่างแท้จริง และแม้ตายแล้วไม่ทุกข์ดังนั้น ก็เป็นประโยชน์ใหญ่โตเล่า หากเราพ้นทุกข์หลังตาย เป็นการดีมัยหากเราจะตายก่อนตาย หรือพ้นทุกข์ได้ทั้งที่ชีวิตยังคงดำรงอยู่ คำนี้ท่านเจ้าคุณพุทธทาสเคยนิยามไว้ ซึ่งหมายถึงการ

บรรลอรหัตผลทั้งที่ตนยังไม่ตาย

สาว...ปัญญาภษิตบพหนึ่งกล่าว
ในความเป็นคนหากไม่มีอรหัตผลเป็นที่
หวังแม่นำรักก็ชวนซ้ง เพราะหัวใจช่างไร้
ไฟสูงชะจริง ๆ ซึ่งเธอคงกระจ่าง เมื่อใดที่
หัวใจไม่ไฟสูง ความไม่ต่ำก็จงจำจิตใจแน่
แล้ว และเคราะห์ร้ายเหมือนรอกคอยอยู่ใน
กาลไม่นานนัก

สาว....เพื่อไม่ปวดเจ็บไปกับ
ใจไฟต่ำ ซ้ำอยู่ดีมีสุข สมควรแล้วที่เธอ
ต้องศึกษา ตายก่อนตาย แม้ตายก่อนตาย
มีใช้เรื่องง่าย แต่ตำนานมนุษย์ชาติบงบอก
เป็นไปได้ มีผู้เป็นไปแล้ว มีผู้เป็นไปอยู่
และจะมีผู้เป็นไป ซึ่งท่านเหล่านั้นเริ่มต้นที่
เรียนรู้แล้วปลดปล่อย**ความเป็นใจ**ในพวงเว
เหล่านี้ คือ.....

ความยินดีในสิ่งเสพติดมัวเมา เทียวกลางคืน
เที่ยวดูการละเล่น เล่นการพนัน สั้งสรรคกับคนชั่ว
ปล่อยตัวเกียจคร้าน เรียกกรรมว่าอบายมุข

ความยินดีในรูป รส กลิ่น เสียง สัมผัส ที่
ยั่วชวนชวนใครไหลหลง เรียกกรรมว่ากาม
ความยินดีในลาภ ยศ สรรเสริญ โลกียสุข

เรียกกรรมว่าโลกธรรม

และความยินดีที่จะเชิดชูตัวตน ประคบพม
ตัวตน หลงใหลในตัวตน เรียกกรรมว่าติดยึดอัตตา
อีกนัยคือท่านเรียนรู้ชำระโทษนิสัย ทั้งโทษ
โลภะ ราคะ โมหะ มานะทิฏฐิ มานะอัตตา ด้วยศีล
ซึ่งศีลนี้สำคัญยิ่งขนาดพระบรมปราชญ์พุทธศาสดา

ตรัสว่า.....

การประพาศศีลที่เป็นกุศล ย่อมยังอรหัตผล
ให้บริบูรณ์โดยลำดับ

สาว...เมื่อผู้รู้รูปทางพันทุกข์ อยู่สุขเย็น เป็น
ประโยชน์เหล่านี้ไว้ โฉนเราไม่ควรเดินตาม ซึ่งแม่ไป
ไม่ถึงที่สุด ก็ได้หลีกเลี่ยงสะสมบาป ได้เว้นห่าง
หลงใหลทำกาลละ ชีวิตในยามเป็นอยู่ก็สุขใไลใจสบาย
แม้ตายก็ไม่เร่าร้อนทรมาน ชวนเธอสังเกต.....

บ่อยครั้งเรามักปวดใจ เสียใจ หงุดหงิด
กัลดก ลุ่มคลุ่มคลั่งในใจด้วยเรื่องใดคนใดสิ่งใด

เพราะ...เรามี**ความเป็นใจ**กับเรื่องนั้นคนนั้น
สิ่งนั้น

บ่อยครั้งการตายใจ(หยุดเป็นใจ มีใช่ประมาท)
จากเรื่องราวผู้คนสิ่งของ กลับให้ความรู้ลึกสุขสงัดแก่
ชีวิต

ยิ่งหลายเรื่องหลายผู้คนหลายสิ่งของที่เกี่ยวข้อง
สัมผัสหากเพียงรู้เห็นแล้ว **ไม่ต้องเป็นใจ** ไม่ต้องเป็นห่วง
เป็นแต่บัญญัติใช้เมตตาใช้ปัญญาเข้าพินิจเพื่อวางตัว
วางใจแล้วยื่นมือออกไปกระทำให้เหมาะสมกับเรื่องที่รับรู้
ผู้คนที่พบเจอ ทั้งสิ่งของต้องประสพ ยิ่งให้ความรู้ลึกที่
สุขเกษมเปรมใจยิ่งกว่า ใช่หรือไม่?

สังเกตเถอะ จะเห็นทางตายก่อนตายที่มีคุณค่า

ความหมาย ซึ่งทำทนายเราแล้ว

สาว....**ตายทั้งเป็น**นั้นไม่ควรอย่างยิ่ง แม้
ตายเพื่อเกิดก็เป็นเรื่องของคนเวลาที่ไม่ว่าชีวิตควร
มีอะไรเป็นอะไร แต่การ**ตายก่อนตาย** เป็นกิจอันควร
ของชาวพุทธเรา โดยจริงยังมีตายเพื่อเป็นและตาย
เพื่อตายอีกสองระดับแต่จะไม่ขอกกล่าวถึงในวาระนี้

ที่อยากบอกเป็นสุดท้ายคือชีวิตมนุษย์ส่วนใหญ่
ไม่ต่างอะไรกับนักโทษผู้หลงผิด จิตยินดีในไซ่ตรวน
กรอบกรง และโทษทัณฑ์ ด้วยหลงเห็นเป็นสวรรค์
ฉะนั้นจึงน้อยคนนักจะสนใจโยตีแสวงสุขเสรีที่สร้างสรร
น้อยนักที่จะรู้จักยกระดับความตาย ทางสายนี้จึงไม่ใช่
ถนนที่คนจะมาเจอแจอีกที่กครึกครื้นโครมครามแน่นอน
แต่ในความไม่มากนัก ซึ่งมีเหล่าปัญญาชนมา
ร่วมรวมแสวงหา ใครว่าไม่อ้อมเอมอบอุ่น?

เคยอบอุ่นมาแล้ว ยังอบอุ่นอยู่ และจะเป็น
เส้นทางที่อบอุ่นตลอดไป..... การเดินทางอย่างมี
ความหมาย และตายอย่างวิไลไฮคลาสพึงเกิดมีแต่เธอ
สาว.....

ด้วยปราณชาติ

จาก.....ศ. ร้อยดาว

๒/๖/๔๓

หากจะตาย...

ให้ตายสบาย

กว่านี้ได้ไหม

ศัพท์ สิ่งมีชีวิตทั้งหลายต้องมีการตาย แม้เราจะมีเทคโนโลยีก้าวล้ำไปมากที่อาจจะช่วยให้ตายช้าลง แต่การใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมในบางกรณี กลับทำให้ผู้ป่วยใกล้ตาย ต้องทนทุกข์ทรมานนานขึ้น อีกทั้งยังมีค่าใช้จ่ายที่แพง เป็นภาระหนักแก่ผู้ป่วยและญาติ จึงมีคำถามว่า วิธีการในการดูแลผู้ป่วยใกล้ตาย และการยืดชีวิตที่ใช้อยู่ปัจจุบัน เป็นสิ่งที่ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย ได้พึงปรารถนาหรือไม่

การดูแลผู้ป่วยช่วงปลายทางชีวิต หรือก่อนถึงวาระมรณภาพ เป็นสิ่งที่ได้รับความสนใจอย่างยิ่ง ในประเทศพัฒนา แม้แพทยสมาคมแห่งสหรัฐอเมริกา

(American Medical Association) และองค์กรทางสาธารณสุขหลายแห่ง ทั้งในประเทศแคนาดา และยุโรป ก็ให้ความสำคัญในปัญหานี้ และพยายามกำหนดแนวทางใหม่ที่จะเสริมสร้างคุณภาพในการดูแลผู้ป่วยใกล้ตายให้เหมาะสม

จากรายงานของ Peter A.Singer ตีพิมพ์ในวารสารของแพทยสมาคมแห่งสหรัฐอเมริกา(JAMA) ฉบับวันที่ ๑๓ มกราคม ๑๕๕๕ ในหัวข้อเรื่อง “quality end-of-life care” หรือ “เสริมสร้างคุณภาพในการดูแลผู้ป่วยช่วงปลายทางชีวิต” ได้สรุปหัวข้อในการดูแลผู้ป่วยใกล้ตายจากมุมมองของผู้ป่วยไว้ ๕ ข้อ ที่เห็นสมควรมีการปรับปรุงแก้ไขคือ

๑. รับการบรรเทาอาการเจ็บปวดและอาการทรมานอื่นๆ ได้พอเพียง

๒. หลีกเลี่ยงการยืดชีวิตที่ไม่เหมาะสม

๓. ให้ผู้ป่วยและญาติมีสิทธิรับรู้และเลือกแนวทางการบำบัดในช่วงปลายชีวิต

๔. แบ่งเบาภาระของญาติผู้ป่วยใกล้ตายกับญาติสนิทมิตรสหาย หัวข้อต่างๆ ที่กล่าวมาอาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกันบ้างกับภาวะเศรษฐกิจและขนบธรรมเนียมในบ้านเรา แต่ก็มีข้อมูลที่สามารถนำมาเป็นกรณีศึกษาเพื่อพัฒนาแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นที่บ้านเรา

๑. รับการบรรเทาอาการเจ็บปวดและอาการทรมานอื่นๆ ได้พอเพียง มีสถิติว่าร้อยละ ๔๐ ของผู้ป่วยใกล้ตายมีอาการเจ็บปวดและทรมานอย่างมาก โดยมีได้รับการบำบัดอย่างพอเพียง

สาเหตุสำคัญหนึ่งที่แพทย์ไม่ค่อยจะใช้ยามากหรือแรงพอที่จะบรรเทาอาการเจ็บปวด โดยเฉพาะในผู้ป่วยโรคมะเร็งคือ ยาแก้ปวดที่ได้ผลดี เช่น มอร์ฟีน อาจมีผลข้างเคียง ถ้าผู้ป่วยได้รับยามากหรือถี่เกินไป ก็อาจมีอันตรายถึงชีวิต แพทย์จึงมักจะจ่ายยาให้ผู้ป่วยถือครองในจำนวนจำกัด เพื่อป้องกันผู้ป่วยกินยามากเกินไป

กฎเกณฑ์การควบคุมยาออกฤทธิ์จิตประสาทที่ยู่งยาก ก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ทำให้แพทย์และร้านขายยาไม่ค่อยอยากจะทำขายไว้จำหน่าย และบ่อยครั้งผู้ป่วยอาจขาดยาในยามจำเป็น การพัฒนายาแก้ปวดที่ได้ประสิทธิผลและปลอดภัยกว่าจึงเป็นสิ่งจำเป็นเร่งด่วน อีกทั้งแพทย์ควรมีมุมมองที่เห็นอกเห็นใจผู้ป่วยมากกว่านี้ในการจ่ายยาให้ผู้ป่วย

๒. หลีกเลี่ยงการยึดชีวิตที่ไม่เหมาะสม มีรายงานว่า ผู้ป่วยที่เป็นโรคมะเร็งไม่มีทางรักษา เช่น โรคมะเร็ง หรือสมองพิการ โดยหลักการผู้ป่วยเหล่านี้ควรจะรับการบำบัดแต่ทางอาการเท่านั้น แต่พบว่าเกือบครึ่งของผู้ป่วยแพทย์ยังให้การรักษามากกว่าการรักษาทางอาการ นอกนั้นร้อยละ ๘๐ ของแพทย์และบุคลากรที่ดูแลผู้ป่วยใกล้ตายมีความเห็นว่า การรักษาที่ใช้อายุในปัจจุบันเป็นภาระมากและเกินกว่าความจำเป็น

ในยุคของเทคโนโลยีก้าวหน้า การดูแลผู้ป่วยก่อนตายมักจะเน้นการใช้ยาและ

อุปกรณ์ทางการแพทย์ที่ทันสมัยเพื่อยืดชีวิตผู้ป่วยให้ได้นานเท่าที่จะจัดหาได้ แต่ไม่ค่อยได้คำนึงถึงว่าวิธีการยืดชีวิตนั้น ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยจะได้เสียอะไรบ้าง และเสียไปคุ้มกับที่ได้มาหรือไม่

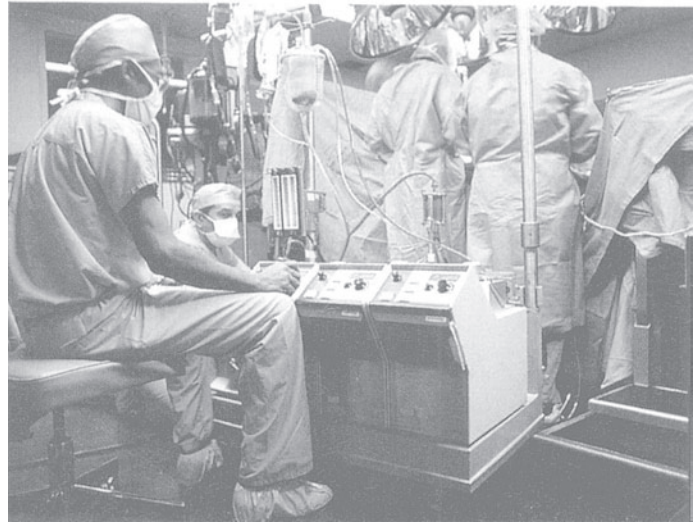
ในบางรายเช่นสมองพิการ สิ่งที่ได้มาอาจจะจะเป็นแก่ผู้ป่วย ยังมีหัวใจที่สามารถส่งคลื่นไฟฟ้า แสดงว่ายังทำงานอยู่ หรือมีลมหายใจภายใต้เครื่องช่วยหายใจ และบ่อยครั้งเมื่อแพทย์ได้ใช้อุปกรณ์ทางการแพทย์เพื่อยืดชีวิต ต่อมาญาติเห็นว่าควรยุติวิธีการยืดชีวิต เพราะมีแต่เพิ่มความทรมานแก่ผู้ป่วยและเป็นภาระหนักแก่ญาติ

ณ จุดนี้ ใครจะเป็นคนถอดสายไฟเพื่อให้อุปกรณ์ที่ช่วยยืดชีวิตนั้นหยุดทำงาน เพราะในกฎหมายปัจจุบันในบ้านเรา การหยุดเครื่องยืดชีวิตนั้นอาจเข้าข่าย “ฆาตกรรม”

๓. ผู้ป่วยและญาติผู้ป่วยควรมีสิทธิที่จะเลือกแนวทางการรักษาในช่วงปลายทางชีวิต ในบ้านเราแพทย์จะเป็นผู้กำหนดแนวทางการรักษาหมด โดยทั่วไปแม้ว่าวิธีการรักษาบำบัดต่างๆ จะได้ข้อรับอนุญาตจากผู้ป่วยหรือญาติผู้ป่วยเป็นรายๆ ไป

แต่บ่อยครั้งก็มักจะอนุญาตไปเพราะความเกรงใจ อีกทั้งผู้ป่วยหรือญาติมักจะไม่ได้รับความกระจ่างว่าวิธีการบำบัดรักษานั้นๆ จะเป็นประโยชน์และไม่เป็นประโยชน์แก่ผู้ป่วยจริงๆ แค่นั้น มีผลข้างเคียงอะไรบ้าง และต้องมีค่าใช้จ่ายมากน้อยเพียงไร และถ้าไม่ทำจะมีผลเสียขนาดไหน

และบางครั้งต่างๆ ที่ผู้ป่วยหรือญาติผู้ป่วยอาจไม่เห็นด้วย กับการบำบัดวิธีการนั้นๆ เช่น ผู้ป่วยโรคมะเร็งระยะสุดท้าย มีบ่อยครั้งที่แพทย์ยังสั่งให้ผู้ป่วยรับเคมีหรือรังสีบำบัด การผ่าตัด หรือการตรวจวินิจฉัยที่มีราคาแพง

หากผู้ป่วยหรือญาติผู้ป่วยทักท้วง ก็อาจได้รับปฏิกริยาที่แสดงความไม่พอใจอย่างยิ่งจากผู้ให้การรักษา

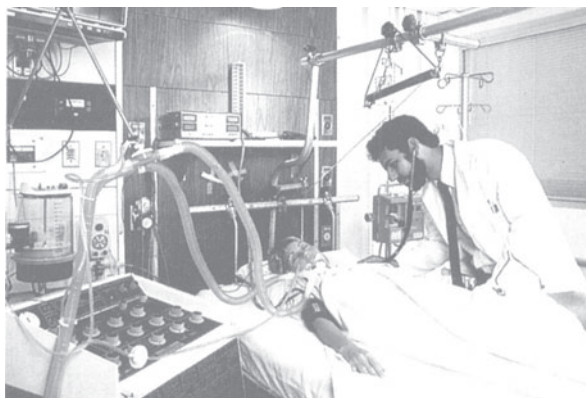
๔. ช่วยแบ่งเบาภาระของญาติผู้ป่วยใกล้ตาย การดูแลผู้ป่วยใกล้ตายเป็นภาระหนักสำหรับญาติผู้ป่วยในปัจจุบัน เราพบว่าแพทย์มักจะสั่งยา การรักษาและการตรวจวินิจฉัยที่มีราคาแพงๆ หรือวิธีการยืดชีวิต (ที่ความจริงก็ไม่ค่อยจะได้ผล) แต่ที่เห็นชัดเจนคือเป็นภาระทางการเงินแก่ญาติผู้ป่วย

ดังจะเห็นบ่อยๆ ว่า ค่ารักษาผู้ป่วยก่อนตาย มักจะตกเป็นเงินหลายแสนหรือถึงหลายล้านบาท และลูกหลานญาติสนิทต้องกู้หนี้ยืมสินมาใช้จ่าย

๕. เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างญาติ
ใกล้ชิดและผู้ป่วยใกล้ตาย ลองดูสภาพที่ผู้ป่วย
ใกล้ตายนอนอยู่ในห้องไอซียู และมีสายยางโย
โย มีท่อส่งออกซิเจนที่ใส่เข้าไปในหลอดลม
เพื่อช่วยการหายใจ (แม้ผู้ป่วยจะเปล่งเสียง
พูดก็ไม่ได้) และกำหนดให้ญาติเข้าเยี่ยมตาม
เวลาที่กำหนดซึ่งคงจะแตกต่างกับบรรยากาศที่
ผู้ป่วยอยู่ที่บ้าน อยู่ในห้องที่คุ้นเคย มีญาติสนิท
มิตรสหายห้อมล้อมให้กำลังใจ

แม้ว่าบางครั้งอาจต้องแลกกับการมีชีวิต
สั้นลงบ้าง แต่สำหรับผู้ป่วยใกล้ตาย หากได้อยู่
ใกล้ชิดและมีโอกาสแลกเปลี่ยนความรู้สึก
กับญาติ อาจทำให้ผู้ป่วยมีกำลังใจ ที่ต้องเผชิญ
กับความตายได้ดีขึ้น

การแพทย์ในแนววัตถุนิยมคำนึงแต่ปริมาณ
แต่ไม่ค่อยจะคำนึงถึงคุณภาพ คำนึงแต่จำนวน
วันเวลาที่ผู้ป่วยยังมีลมหายใจ และหัวใจยังเต้น
อยู่ ซึ่งมักต้องอาศัยอุปกรณ์การแพทย์ที่ทันสมัย
และแพง แต่ไม่ค่อยจะคำนึงถึงความรู้สึกและ
ภาวะจิตใจของผู้ป่วยและญาติ

การแพทย์ในแนววัตถุนิยมนี้ได้รับรอนแม่แต่สิทธิของ
การตายของผู้ป่วยเป็นโรคที่ไม่มีทางรักษาหายอีก ทั้งยัง
ถูกความความสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วยใกล้ตายกับญาติสนิท
มิตรสหาย บวกกับต้องใช้จ่ายเป็นเงินมหาศาล จนหลายคน
ต้องเป็นหนี้เป็นสิน แลกกับการตายที่ช้าลงแต่หาคุณภาพ
จากการมีชีวิตไม่ได้เลย

ถึงเวลาแล้วหรือยังที่เราจะต้องมาคิดกันใหม่ เพื่อให้
ผู้ป่วยและญาติสนิทได้มีสิทธิในการเลือก...

**หากจะเลือกการตายที่สบายกว่านี้ จะไม่ต้อง
ใช้จ่ายมากมายจนต้องเป็นหนี้เป็นสินตามมา**

น.พ.ดร.วิศาล เยาววงศ์ศิริ
หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน

* เด็กชายตุ้ม

ตอนผมเป็นเด็ก ผมไม่รู้่ว่าตัวเองขี้ลืม
มากน้อยแค่ไหน เพราะตอนอยู่ ป.๑ และป.๒
คุณป้าที่ผมอยู่ด้วยเห็นว่า ผมเพิ่งย้ายมาจาก
ต่างจังหวัด ยังเด็กนัก คงจะช่วยตัวเองไม่ค่อยได้
เมื่อกลับมาถึงบ้าน คุณป้าจะคอยถามว่า วันนี้
มีการบ้านอะไรบ้าง และจะคอยเรียกให้รีบทำ
ก่อนเข้านอน คุณป้าก็จะตรวจดูว่า ทำการบ้าน
ครบตามที่ครูสั่งหรือไม่ และช่วยผมจัดตารางสอน

คุณครูสกล

เตรียมสมุดหนังสือสำหรับวันรุ่งขึ้น ถ้าวันไหนคุณป้ามีธุระก็จะให้ลูกของคุณป้าดูแลแทน ทำให้การเรียนในช่วง ป.๑ และ ป.๒ ของผมผ่านไปได้อย่างดี

จนมาถึง ป.๓ ผมย้ายไปอยู่กับคุณป้าอีกคน ซึ่งต้องไปทำงานที่บริษัทในตอนเช้าและกว่าจะกลับก็เย็น จึงไม่ค่อยมีเวลาจะดูแลเรื่องการบ้านกับการจัดตารางสอนให้ผม นัก ปลดปล่อยให้ผมซึ่งตอน ป.๓ ก็ตัวโตขึ้นมากแล้วดูแลตัวเอง

เปิดเทอมวันแรกในชั่วโมงภาษาอังกฤษ ครูอธิบายให้ฟังว่าวิชาภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ทางโรงเรียนถือว่าสำคัญ จึงจัดให้มีเรียนอาทิตย์ละ ๓ วัน และมีหนังสือที่จะต้องใช้ด้วยกันทั้งหมด ๓ เล่ม หนังสือแต่ละเล่มต้องมีสมุดทำการบ้านต่างหาก รวมสมุดและหนังสือสำหรับวิชาภาษาอังกฤษทั้งหมดเป็น

๖ เล่ม ตารางสอนคุณครูจัดไว้ว่า วันจันทร์เรียนหนังสือ OXFORD วันพุธเรียน CLASS WORK และ วันศุกร์เรียน COMPREHENSION

เพื่อว่านักเรียนจะได้ไม่ต้องแบกหนังสือและสมุดทั้ง ๖ เล่มมาทุกครั้ง เพราะมันหนัก แต่ก็มีเพื่อนบางคนที่ถูกทำโทษเพราะลืมจิงขงหนังสือและสมุดของทุกวิชา มาโรงเรียนทุกวัน กระเป๋าของเขาก็จะอ้วนตุ้บและหนักมาก ๆ เวลาเดินตัวก็จะเอียงไปข้างหนึ่ง ที่หูหิ้วกระเป๋าที่จะมีฟองน้ำมาพัน กันเจ็บมือ

ชั่วโมงภาษาอังกฤษครั้งต่อมาผมก็เริ่มมีปัญหา เพราะตอนที่ครูอธิบายในชั่วโมงแรกเรื่องตารางสอน

นั้นผมไม่ยอมจด ใช้จำเอาทีละยืม และจำสลับกับที่ครูสั่ง วันนั้นเป็นวันศุกร์ผมเอา CLASS WORK มาพอครูบอกให้เอา COMPREHENSION ขึ้นมา ผมก็ไม่ม่ี ครูถามว่า ใครลืมเอาหนังสือมาบ้างให้ยกมือขึ้นปรากฏว่ามีคนยกมือ ๖ คน ครูเห็นว่าเป็นครั้งแรกจึงยังไม่ลงโทษและให้คนลืมขอดูหนังสือของเพื่อนข้างๆ แต่ครูก็ให้นักเรียนทุกคนที่ลืมออกมายื่นเข้าแถวหน้าห้องเพื่อเป็นการโชว์ตัว คราวต่อไปจะได้ไม่ลืม

พอถึงชั่วโมงภาษาอังกฤษ วันจันทร์ถัดมา ครูบอกให้หยิบหนังสือ OXFORD ขึ้นมา และถ้ามีนักเรียนคนไหนลืมก็ให้ยกมือขึ้น ผมค้นในกระเป๋าเท่าไรก็ไม่เจอ จึงต้องยกมือขึ้น คราวนี้มีนักเรียนลืมน้อยลง เหลือแค่ ๓ คน ครูทำโทษโดยให้ออกมาคุกเข่าหน้าชั้น ตลอดทั้งชั่วโมง ในจำนวนที่ลืม มีสมศักดิ์กับผมที่ลืมเป็นครั้งที่ ๒ ส่วนพิชญ์เพ็งจะลืมเป็นครั้งแรก โชคดีที่ครูไม่ได้ถามว่า ใครลืมแล้ว ลืมอีก

ชั่วโมงภาษาอังกฤษต่อมาเป็นวันพุธ ครูบอกให้นักเรียนเอาสมุดหนังสือ CLASS WORK ขึ้นมา ใครลืมให้ยกมือขึ้น ผมเปิดกระเป๋าจะหยิบ CLASS WORK ขึ้นมา เพราะจำได้ว่าเมื่อคืนตอนจัดตารางสอน ยังเห็นอยู่แต่ทำไมถึงไม่มีในกระเป๋า ตายล่ะ! ผมลืมอีกแล้วหรือนี่!

ผมกวาดสายตามองไปรอบๆ ห้อง ค่อยๆ ยกมือขึ้น พลังคิดในใจว่าอย่าให้ผมลืมคนเดียวเลย ขณะนั้นผมเห็นมือของเพื่อนคนหนึ่งยกขึ้น พอมองหน้าจึงรู้ว่าเป็นสมศักดิ์

เจ้าเดิม ผมรู้สึกอุ่นใจมาก ดีใจ เพราะจะได้มีเพื่อน อีกทั้งสมศักดิ์ก็เป็นคนเดียวที่ลืมเหมือนผมทุกครั้งที่ติดกัน รวมถึงนี้ด้วย ก็เป็นครั้งที่ ๓ คราวนี้ครูจำผมกับสมศักดิ์ได้ จึงทำโทษหนักขึ้น ให้ออกไปคุกเข่าตรงกลางทางเดินนอกห้องเรียน เพื่อว่าคนที่เดินผ่านไปมาจะได้มองเห็นกันทั่ว ผู้ที่ถูกทำโทษจะได้เกิดความรู้สึกอายและไม่กล้าลืมอีก

ผมกับสมศักดิ์ ออกไปคุกเข่าที่ทางเดิน หันหน้าเข้ามาฟังครูสอน แม้จะอายแต่ก็ไม่มากนัก เพราะอย่างน้อยก็ยัง

มีเพื่อน หมดชั่วโมงครูเรียกเข้ามา และบอกว่าเธอ ๒ คนนี้ชื่อลงท้ายด้วย 'ศักดิ์' ทั้งคู่ ความขี้ลืมของเธออย่าให้มัน 'ลัก' ติดตัวจนลบไม่ออกล่ะ คราวหน้าตั้งใจจัดตารางสอนแล้วอย่าลืมอีกนะ

พอถึงวันศุกร์ ชั่วโมงภาษาอังกฤษ ครูบอกว่า วันนี้จะสอน COMPREHENSION ให้นักเรียนหยิบสมุดและหนังสือขึ้นมา ผมเปิดกระเป๋าด้วยความมั่นใจว่าต้องเอามาแน่ แต่พอค้นดู กลับหาไม่เจอ จึงรู้ว่าตัวเองลืมอีกแล้ว ผมตกใจและกลัวมาก พอครูถามว่าใครลืมเอาสมุดมาให้ยกมือขึ้น ผมจึงจำใจต้องยกและมองไปรอบๆ ห้องหวังว่าในเพื่อน ๕๒ คน คงจะมีใครลืมเป็นเพื่อนผมบ้าง แต่ก็ไม่มีใครเลย แม้แต่สั้มศักดิ์เจ้าเก่าก็เลิกลืม ผมรู้สึกท้อใจเต็มที มือเขียนเท้าเขียน เหงื่อออก หน้าซีด กลัว

จะถูกทำโทษก็กลัว แต่ในใจจะอายเพื่อนๆ เสียมากกว่า เพราะมีผมเพียงคนเดียวเท่านั้น ที่ทำสถิติลืมติดต่อกันถึง ๔ ครั้ง คุณครูเรียกผมออกไปหน้าห้อง และบอกว่าจำหน้าผมได้ เพราะผมลืมครั้งนี้เป็นครั้งที่ ๔ แล้ว ต้องหาวิธีแก้ลืมให้ ว่าแล้วก็ให้ผมยื่นกอดอกตีด้วยไม้เรียวอย่างแรงที่ก้น ๒ ที แล่นด้วยการออกไปคุกเข่าหน้าห้องกลางทางเดิน วันนั้นเนื่องจากผม

เป็นนักเรียนคนเดียวที่ถูกทำโทษ จึงรู้สึกแย่มากๆ ทั้งเจ็บและอายจริงๆ ในใจคิดว่าต่อไปจะไม่ลืมอีก จะต้องจัดตารางสอนให้ดีๆ

จากวันนั้นเป็นต้นมา ผมไม่เคยลืมสมุดหนังสือในชั่วโมงภาษาอังกฤษอีกเลย ผมจะตั้งใจจัดตารางสอน และตรวจทานซ้ำให้แน่ใจว่าไม่ลืมจริงๆ นี่ถ้าไม่เป็นเพราะคุณครูสกลทำโทษผมอย่างแรง ก็คงแก่โรคขี้ลืมของผมไม่หายแน่ ทุกวันนี้เวลาลืมอะไรก็ตาม ผมก็ยังคิดถึงคุณครูสกลทุกครั้งไป.

เก็บมาฝาก
● พงษ์ ตนานนท์

พักผ่อน อย่างมีศิลป์

คนที่มัยิโตม้ฮ้าเป็นถ้องเวเรียนรู้
วิซังขัถความเทวียถ
มีฉะนัันความเทวียถจะท่าสาขเขา

ในภาวะที่มีความกดดันสูง เขาควรที่จะโอ้อ่อนลงบ้าง เปรียบเหมือนต้นไม้ที่ถูไปตามแรงลม แล้วกลับมาตั้งตรงใหม่ เมื่อพายุพัดผ่านไป

สิ่งแรกที่เขาควรทำคือ การผ่อนคลายจิตใจ โดยการคิดถึง ความสงบ ความเงียบ ความเชือกเย็น นึกถึงภาพสระน้ำที่อยู่ท่ามกลางเสียงหวีดหวิวยามสนต้องลม และปรับตนเองให้เข้ากับ

ธรรมชาติที่สงบเย็นนั้น

เขาต้องทำใจให้สงบ เพราะเมื่อมีความวุ่นวายเกิดขึ้น ใจของเขาจะยังมั่นคง เขาต้องเรียนรู้ที่จะเผชิญกับสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เขาควรยอมรับและมีความเชื่อมั่นว่า ในการดำเนินชีวิต ชัยชนะจะอยู่กับความถูกต้องและความดี

เขาต้องพักผ่อนร่างกายโดยเลียนแบบคนขี้เกียจ เหมือนเด็กหนุ่มที่นอนทอดพุงบนม้ายาว...

เหมือนชายที่นั่งตกปลาอยู่บนเรือ และเรียนรู้จากตัวตลกละครสัตว์ ที่บอกว่า ได้ป้องกันตัวเองไม่ให้ได้รับบาดเจ็บจากการแสดง โดยทำตัวเป็นเหมือนตุ๊กตาเก่าๆ ขาดๆ ที่พับไปพับมาได้

เขาออกกำลัง เดิน เขยียด แขนเหยียดขา ทำงานในสวน เล่นกอล์ฟ เขารู้ว่าร่างกายที่เหนื่อยอ่อนนั้น ต้องการพักผ่อนและนอนหลับ

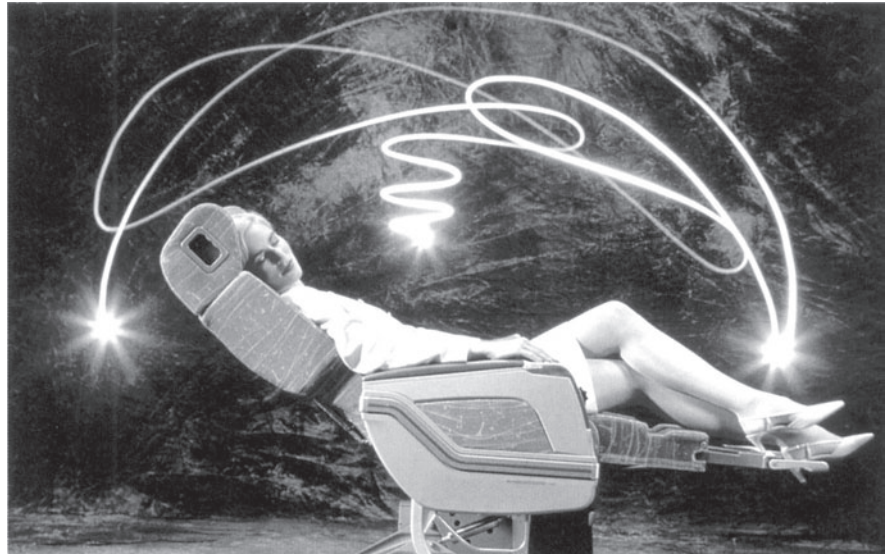

เขารู้ว่า ความยุ่งยาก สับสนเป็นสาเหตุใหญ่ของความเครียด เขาจึงต้องจัดลำดับงานของเขาเสียใหม่ให้ทำสิ่งแรกก่อน (First thing first) ทำงานทีละอย่าง หลีกเลียงความเร่งรีบและพัฒนาตนเองให้เป็นคนใจกว้าง

เขาฟังเพลงบรรเลงที่แสนไพเราะสงบ โสตประสาทของเขา

เขารู้ว่าหน้านิ้วนิ้วขมวดเป็นเครื่องหมายของความเครียด ใบหน้าที่ยิ้มแย้มเป็นหน้าตาของคนที่ผ่อนคลาย อารมณ์ขันจึงเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตของเขา เขาเรียนรู้ที่จะเป็นคนไม่เอาจริงเอาจริงเกินไป และจะหัวเราะเยาะตัวเองบ้างเป็นครั้งคราว

เขาจะมีเวลาทำสมาธิ เขาจะ

ฟังคำแนะนำที่ชาญฉลาดของ Emerson ที่ว่า “จงปล่อยตัวให้ลอยอยู่ระหว่างกระแสของอำนาจและความเฉลียวฉลาด โดยที่ไม่ยึดติดกับอะไรที่ว่ามันเป็นสิ่งที่จำเป็น ความถูกต้อง และเป็นความพึงพอใจ”

เขาจะจำไว้เสมอว่า การดำเนินชีวิตอย่างสบายๆ เป็นทาง

ชีวิต และพยายามกำหนดร่างกาย จิตใจ หัวใจ จิตวิญญาณ ให้ได้ผล เหมือนกับกำหนดงานธุรกิจ

(เรียบเรียง The Art of Relaxation ของ Wilferd A.Peterson จากนิตยสาร LIFE & FAMILY คอลัมน์ Living room)

ข่าวดี! วัตถุประสงค์ประมวลความรู้จากทีมงานเพื่อนช่วยเพื่อน

ในยุควิกฤตเศรษฐกิจ คนที่จะอยู่ได้อย่างดีดร้อนน้อยที่สุด ต้องขยัน ประหยัด และพึ่งตนเองให้มากที่สุด ทั้งปลูกผักกินเอง ปลูกสมุนไพรเป็นยา และทำผลิตภัณฑ์ที่พอทำเองได้มาใช้ในชีวิตประจำวัน

เรามีวีดิทัศน์มากมายให้เลือกชม เช่น

- หมวดความรู้เรื่องสมุนไพร
- ความรู้เรื่องผักพื้นบ้าน
- การปรุงอาหารจากผักพื้นบ้านโดยไม่ใช้ผงชูรส
- การทำน้ำสกัดชีวภาพสารพัดประโยชน์
- การปลูกผักด้วยวิถีธรรมชาติของ อ.อุดม ศรีเชียงสา
- เคล็ดลับการปลูกพืชของคนจีน “ชุมทองของเมืองจีน”
- การควบคุมโรคพืชโดยชีววิธี
- สวนส้มโชกุนที่ลำปาง ของคุณประภัสสร ปัญญาชาติรักษ์
- เรื่องราวของเกษตรกรตัวอย่างที่ประสบความสำเร็จในชีวิต
- การทำนาด้วยพลังธรรมชาติจากร้อยเอ็ด และคำเตื่อง ภาชี
- การทำนาทำสวนแบบธรรมชาติของฟูกุโอะกะ
- ความรู้เรื่องเห็ด โดย คุณสาธิต ไทยทัตกุล
- ความรู้เรื่องสุขภาพ การออกกำลังกาย การนวดแบบโบราณ

สนใจติดต่อ **คุณรัชณี สิทธิพันธ์ุ** ธรรมทัศน์สมาคม โทร.(๐๒) ๓๗๕๔๕๐๖

คุณสุรณรงค์ รอสมีง พุทธสถานปฐมอโศก

โทร.(๐๓๔)๒๕๘-๔๗๐-๑, (๐๑)๘๓๕๖๑๐๘

และ **อ.จันทรพนา สิทธิพันธ์ุ** แหล่งเรียนรู้ชุมชนเพื่อนช่วยเพื่อน

อินทร์บุรี โทร.(๐๓๖)๕๘๑-๗๒๒

คนบ้า บ้ากันคนละแบบ

บ้ากันคนละมุม

เชอบ้า ฉันท้า แกก็บ้า !

เพียงเห็นผิดแบบจากครรลอง

ต่างก็ร้องบอก “คนนี่บ้า !”

เป็นคนดี เป็นคนธรรมะธัมโม

เป็นคนเรียบง่ายๆ ไม่ฟุ้งเฟ้อ

นึกแต่เรื่องบุญกุศล...อย่างนี้ก็บ้า !

เป็นคนธรรมดาๆ เดินดิน

ใครบอกอะไรดี อะไรยอด... ก็วิ่งหาไขว่คว้าสะสม

เพื่อเท เพื่อทนสมัย เพื่อสุข

โดยไม่นำพาความเหน็ดเหนื่อย

โดยไม่แค้นความสิ้นเปลือง

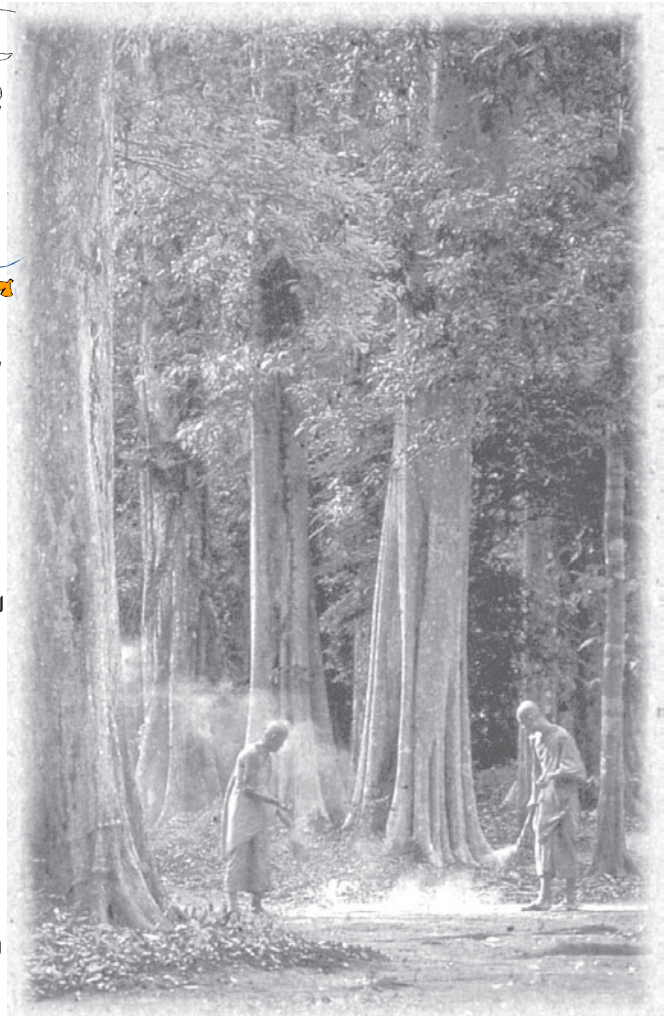
...อย่างนี้ก็บ้า !!

คงต้องหาคำตอบให้ตัวเอง

ณ วันนี้ กำลังบ้าไปทางไหน

จะบ้าอย่างสงบสันติ หรือบ้าอย่างฟุ้งซ่านรำคาญใจ

ชีวิตนี้ เราเองลิขิตจริงๆ

◎ **เปิดศูนย์เศรษฐกิจชุมชน** เมื่อเร็วๆ นี้ ที่นั่น
มีผลิตภัณฑ์ที่ผลิตโดยชุมชนของชาวโศกบางชุมชน
ขายในราคาถูก มีร้านเท่าทุน ร้านอาหารมังสวิรัต ผัก
ไร้สารพิษ สนใจก็ขอเชิญครับ **ชอยรามคำแหง ๓๙**
เข้าไป ๒-๓ ก.ม.อยู่ฝั่งซ้าย ตึกมูลนิธิจำลอง ศรีเมือง
หรือที่ทำการเก่าของพรรคพลังธรรมนั่นเอง

∖ **เป็นคนบ้าที่โลกต้องการ...การเวก แสนสุภา**
(บางนา กทม.) หลังจากลาบวช ก็ยังถือศีล ๕ เกรงครัด
แต่มังสวิรัตก็ยังไม่เต็มร้อยเสียทีเดียว

∖ **ชัชวาล ปัทมะเสวี** (อ.เมือง จ.พิษณุโลก)
ตั้งใจเข้มงวดกับศีล ๕ ให้ละเอียดขึ้น จะผิดพลาดก็
ข้อ ๔ นิดเดียว ตรงที่เวลาคู่กับเพื่อนร่วมงาน **อด**
ที่จะพาดพิงบุคคลที่ ๓ ไม่ได้ “แต่จะพยายามพูด
ให้น้อยที่สุดครับ” เจ้าตัวสัญญา

∖ **ปัก เพชรดี** (อ.กันทรลักษ์ จ.ศรีสะเกษ)
นอกจากจะเลิกกินกาแฟยังเลิกทำสรวงกาแฟอีกด้วย
“ผมจะทำอาชีพที่มีประโยชน์กว่านี้ครับ”

◎ นี่ก็เข้าข่ายคนบ้าในสายตาชาวโลกเชียวนะครับ

∖ **ภมร หน่อแก้ว** (อ.เมือง จ.พะเยา) ได้ประโยชน์
จากหนังสือที่ส่งไปมาก โดยเฉพาะข้อเขียนของ

อ.สว่างวัน ที่ให้กำลังใจต่อผู้บากบั่น “ให้นักเรียนและ
ลูกรักการอ่านมากขึ้น”

◎ **สาธุครับ** ห้องสมุดโรงเรียนทุกวันนี้ พิราบกั
เห็นแต่ประกวดความสวยงามเป็นระเบียบ ยังไม่เห็น
แนวทางที่เป็นรูปธรรม จูงใจให้เด็กมาใช้ห้องสมุดเลย
นะครับ

∖ **วิชาญ ชยธวัช** (อ.บางเลน จ.นครปฐม) “ผม
ว่าศาสนาพุทธสอนเรื่องดับทุกข์ แต่ทำไมเขา
ไม่สอนกัน !”

◎ **ครับ** ถ้าสอนมาก เดี่ยวคนก็ไม่กินสุบดืมเสพย์
โลกก็จะสงบเกินไป ! งานวัดก็ไม่มีชีวิตชีวาสิครับ !

∖ ความทุกข์ของ **คุณแสง ปาละอุตม์** (อ.พร้าว
จ.เชียงใหม่) ปีก่อนก็คือ ไร่ดาวเรืองไม่ค่อยงาม ฝน
ฟ้าไม่ตก รายได้แย่มาก ก็โอด ๒๕๐ บาท แต่ได้ไม่กี่
กิโล

“ผมไม่กินเหล้า ไม่สูบบุหรี่ แต่ภรรยาเขาชอบ
บ่นด่า หาเรื่อง หาว่าไปมีคนอื่นอยู่เรื่อย !”

◎ นี่คงเป็นทุกข์ประการที่ ๒ นะครับ การมอง
แบบธรรมะต้องมองแบบนี้ครับ **ต้องแก้ที่ต้นเหตุคือ**
ตัวเรา การที่เธอระแวงแปลว่า เราวางตัวยังไม่ดีต่างหาก

๖ บุญมา แต้มรู้ (อ.แม่ทา จ.ลำพูน) ศิลปินได้ ๔ ข้อ แต่ข้อ ๕ ยังไม่ค่อยได้ “บางที่เครียดจากการทำงาน บางที่ก็เจอเพื่อนฝูง ก็เลยต้องดื่มชะหน่อย”

๗ คุณบุญมาครับ แล้วพวกผู้หญิงเขาแก้เครียดแบบไหนครับ ?

๘ จิตลัดดา วงศ์พัฒน์ (อ.นาหว้า จ.นครพนม) เล่าบุญทานที่ทำคือฝึกเจเจีย เอาเทปธรรมะไปเปิดตามงานต่างๆ ในหมู่บ้าน ร่างกายนี้บริจาคให้ ร.พ.ขอนแก่น เจอปลานอนอยู่ในหลุมในแอ่งตามถนนก็จะเอาไปปล่อย...

๙ ปล่อยที่ไหนครับ คุณจิตลัดดา ?

๑๐ เกริกศักดิ์ เพ็งรัตน์ (บางกอกน้อย กทม.) ผู้กับกิเลสตัณหา ล้มลุกคลุกคลานมาเรื่อย ปี '๕๑ ขอฮึดสู้ใหม่ อบรมมุขหยาบๆ ตัดหมด เหลือแต่สุรา ! แต่ศีล ๕ ข้ออื่นเคร่งครัดดี มาวัดฟังธรรมในช่วงวันหยุดบ้าง จบข่าว !

๑๑ ปราสาท ลีกัน (อ.ชุมแพ จ.ขอนแก่น) กิจวัตรประจำวันคือ ไหว้พระ นั่งสมาธิก่อนนอนทุกวัน วันละ ๒๐ นาที การปฏิบัติศีล ๕ ยังไม่บริสุทธิ์ดี โดยเฉพาะข้อ ๕

๑๒ แบบนี้ก็เป็นเพื่อนกับคุณเกริกศักดิ์ ได้เลยชิครับ

๑๓ วีระธรรม กมูททรง (อ.หนองแค จ.สระบุรี) อยากให้ชาวพุทธเลิกถวายปัจจัย เลิกถวายบุหรี่ปริศนาเครื่องดื่มบำรุงกำลัง...

๑๔ ผากเรื่องนี้ให้ใครดีครับ ?

๑๕ ลักขณา วงศ์บุญยิ่ง (อ.เมือง จ.ระยอง) พัฒนาคุณภาพชีวิต ด้วยการรักษาศีล ๕ ละอบายมุข กินมังสวิรัต เลิกกินไข่แล้ว ตอนนี้นำล้างทางจัดการ “ลดมีอ” อยู่

๑๖ สาธุครับ

๑๗ ขอขอบคุณสมาชิก บุญเต็ม เทียนชัย (อ.ลำดวน จ.สุรินทร์) ส่งแนวปฏิบัติ ๕๕ ข้อ ในการไม่เป็นหนี้ของครูมาให้อ่าน !

๑๘ หมู นามราช (อ.วานรนิวาส จ.สกลนคร) สอน ศรีมามาต (จ.ขอนแก่น) ทั้งสองอยู่กันคนละจังหวัด มีโรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียนทั้งคู่ ร่างกายจึงไม่แข็งแรง แต่ “จิตใจยังมั่นในศีล จะสร้างกรรมดีจนถึงที่สุด”

๑๙ พิราบขอเป็นกำลังใจด้วย

๒๐ ป้าธรรม ภาวะเวช (ดอนเมือง กทม.) ไม่สบายหลายโรค เหตุหนึ่งก็คือ อารมณ์ที่ขัดแย้งกับภรรยาตลอด !

๑ เจ้าตัววิเคราะห์ตัวเอง

ชีวิตคู่ บางที่ต้องถือคติ ถึง ๓ ตัวนะครับ **ปิดหู ปิดตา ปิดปาก** ชะบั้ง ชีวิตจะได้มีความสุข

อย่าฟังทุกเรื่อง อย่าเห็นทุกเรื่อง อย่าพูดทุกเรื่อง และขอให้อยู่กับอย่าง “เข้าใจ” นะครับ ไม่ใช่ “เอาแต่ใจ”

๒ สมาชิก **ทอง กุญแก้ว** (อ.ศรีธาตุ จ.อุดรฯ) ว่า มา “**สิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ทำให้ผมหงุดหงิด การปฏิบัติ จึงไม่ได้ผลเท่าที่ควร แม้จะเลิกอบายมุขแล้วก็ตาม**”

๓ แต่อย่างไรก็ตาม เราก็ต้องฝืนเอาชนะให้ได้ นะครับ ไม่อย่างนั้นพระพุทธเจ้าจะมีลูกสาวมาตั้ง ๓ สาวมายั่วทำไม

ปฏิบัติธรรมต้องมีใจหยาบ จึงเรียกว่าปฏิบัติธรรม ปฏิบัติธรรมต้องยาก จึงเรียกว่าปฏิบัติธรรม !

๔ **อุทัย จ้อยสระคู** (อ.เมือง จ.ชลบุรี) ถือกติ ท่านประธานหมาเจ้าตุง “**เข็มสักเล็ม ต้ายสักเส้น ก็ไม่เอาของใครเปล่าๆ**”

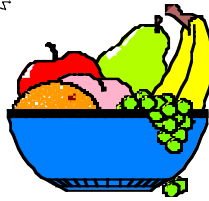
๕ ครับ คีลแต่ละข้อมีความลึกซึ้งตรงนี้แหละครับ ยิ่งนานคีลก็ยิ่งแข็งแกร่ง !

๖ **สุพัตรา ตรงต่อศักดิ์** ฝึกไม่เห็นแก่ตัวด้วยการ

ฝึกไม่เสพสุข ตั้งแต่เรื่องเล็กๆ น้อยๆ ตอนนั้น หันมาสู้ กับขนมหวาน เจ้าตัวสัญญาว่า “**จะไม่กินขนมหวานที่ ชื้อมาจากตลาด ถ้าทำเองก็จะไม่ใส่น้ำตาล !**”

๗ เต็ดขาดดีครับ แต่ถ้ามาขายหน้าบ้าน ชื้อกินได้ หรือเปล่าครับ ?

👉 ข้อปฏิบัติที่ได้จากการอ่าน กัตถุญญ์คุณ
ระวังในการถือศีล ๕ มากขึ้น ทานอาหารมังสวิรัตได้
เต็มร้อย รู้จักให้อภัยเป็นทาน บำเพ็ญประโยชน์ต่อ
ญาติพี่น้องและผู้คนอื่น ๆ ตามสติกำลัง ยอมรับฟัง
ความคิดเห็นของคนอื่น รวมทั้งคำแนะนำตักเตือน
ได้ระดับหนึ่ง

ผลที่ได้จากการปฏิบัติ ทำให้ความทุกข์ในใจ
ลดลง อ่านใจตัวเองได้บ้างและเข้าใจคนอื่น ๆ

เพ็ญญา หิตภภา/ตรัง

▼ ขอนุโมทนาสาธุ กับผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ
จนเห็นผลได้ด้วยตนเอง

👉 การมีชีวิต ทุกคนต้องปฏิบัติงาน และงาน
ที่สำคัญของชีวิตคือ การทำตนให้พ้นจากความทุกข์
นริยา ตันธนกิจ/สงขลา

▼ พ้นจากกิเลสทุกข์นะ แม่นเป่าอย่างนี้ ลุย
ให้เต็มทีเลย !

👉 ดิฉันเป็นครู เมื่อก่อนสอนพิเศษรับเงิน แต่
ปัจจุบันสอนเด็กฟรี เพื่อเด็กจะไม่มัวเมาไปกับโทรทัศน์
เล่น หรือเที่ยวเตร่หลังเลิกเรียน

ลัดดาวรรณ ศิริชาติ/ชัยภูมิ

▼ คุรुบ้ำดี (บ้ำทำดีเสียสละที่ไม่เหมือนคน
ทั่วไป) เช่นนี้แหละที่โลกต้องการอย่างยิ่ง

👉 การคบมิตร มีความสำคัญกับความเป็นอยู่
อย่างมาก กัลยาณมิตรทำให้ชีวิตแข็งแรงขึ้น ดอกหญ้า

และสารอโศกเป็นหนึ่งในกัลยาณมิตร ที่ยังคงแน่นไปด้วยสารและคุณภาพ เข้าพรรษานี้ตั้งใจมั่นว่า จะสมาทานมั่งสรวิตี จะดำรงชีวิตแบบมกน้อยสันโดษ ตอบแทนเพื่อนที่ดีเช่นดอกหญ้า

กานดา สุติยาภรณ์/กทม.

▼ ช่างเป็นการตอบแทนที่สัมมาทิฐิ และประเสริฐจริงๆ

👉 ดิฉันได้อ่าน “ดอกหญ้า” แล้วรู้สึกว่ามีบางสิ่งบางอย่างที่ดิฉันไม่น่าจะดีรรน ไม่น่าจะคิดมากให้จิตใจสับสน

ชนันท์กานต์ คุณธรรม

▼ เมื่อยมามากแล้วกับกิเลสสารพัดเรื่อง อย่าเสียเวลากับมันอีกเลย คิดให้ชัด แล้วตัดให้ชั๊ว

👉 ปฏิบัติในการให้อภัย และมองโลกให้กว้าง อย่ามองว่าตัวเองถูกเสมอไป บุคคลอื่นก็ถูกเหมือนกันกับตัวเราเอง คือ การยอมรับฟังจากบุคคลอื่นบ้าง เป็นการดี

พระสุพจน์ พนฺธมุตโต / วัดอิสธรรมวิเวก มหาสารคาม

▼ ถ้าทุกคนฝึกทำอย่างพระคุณเจ้า โลกจะสงบเย็นขึ้นเยอะเลย

👉 อยากให้นำเสนอเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวให้บ่อยๆ เพราะสังคมไทยกำลังมีปัญหาเรื่องครอบครัวล่มสลาย หรือแตกร้างมาก

พระครูธรรมธรมตรี วรมิตโต/วัดราชผาติการาม กทม.

▼ ขอบพระคุณสำหรับคำชี้แนะ และจะพยายาม
คัดสรรมาลงต่อไป

👉 ได้รับอะไรมากมาย เป็นตัวเบรคสิ่งเลวๆ
กรรมกา หงษ์ภักดี/กาพลินธุ์

▼ ได้รับดี แล้วได้ทำดี จะทั้งเบรคทั้งชนเลวให้
กระเด็นเลยเชียวแหละ

👉 ภูมิใจที่ได้เป็นพุทธศาสนิกชน และ
พยายามปฏิบัติตามคำสอนขององค์พระศาสดา
รักษาสีล ๕ จะได้ทุกข้อ ถ้าไม่ผิดข้อแรก เพราะยัง
ตบยุงเป็นประจำ ทนไม่ไหวมันกัดเจ็บและบินกวนรำคาญ
เคยตั้งใจว่า จะไม่ตบ แต่ก็ผลตอบทุกที

นิภาลัย ทองชาติ/หนองบัวลำพู

▼ แสดงว่ายังตั้งใจไม่จริง เลยตั้งศาลเตี้ยตัดสิน
ประหารชีวิตเขา

หมั่นสร้างเมตตาเถิด แม้เขาจะตัวเล็ก แต่เขาก็

คือชีวิตชีวิตหนึ่งเท่ากับเรา และรักตัวกลัวตายเหมือน
กับเรา

👉 ข้าพเจ้าเริ่มหัดฝึกปฏิบัติตน ในการลด ละ
เลิกสิ่งฟุ่มเฟือยสิ้นเปลือง ที่ไม่จำเป็นต่อการดำเนิน
กิจกรรมของชีวิต เพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ

ภักพงศ์ ปวงสุข/กทม.

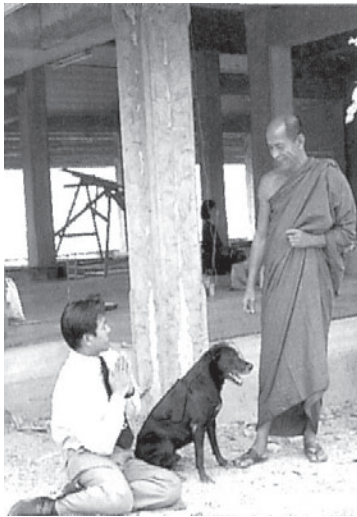
▼ โลกขี้ขอมมอมเมาเราไว้มากมาย สิ่งนั้น
ก็จำเป็น สิ่งนี้ก็จำเป็น ต่อเมื่อเริ่มปลดปล่อยมันทิ้งไป
จึงจะเห็นว่า ไม่มีมัน ก็อยู่ได้ ชีวิตก็อิสระ เบาทบายน

☞ ถ้าจะแก้สถาบันศาสนาให้ดีขึ้น ผู้มีอำนาจในบ้านเมืองควรหยุดราชการวันโกนวันพระ แล้วพาครอบครัวไปทำบุญทุกวันพระ ข้าราชการในปกครองก็จะทำตาม ชาวบ้านก็จะเอาเยี่ยงอย่าง พระสงฆ์ก็จะระวังตัว ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน เตรียมเอาเรื่องดีๆ มาเทศน์อบรมสั่งสอน

สุกรี ธรรมเจริญ/อุครธานี

▼ ก็เอาวันหยุดปกติ หรือวันสะดวกนั้นแหละ เป็น วัน พระ (วันประเสริฐ) และขอมองมุมกลับเสริมว่า ก็เริ่มจากเราๆ ผู้น้อยอำนาจก่อน เพื่อจะเป็นพลังสะท้อนไปถึงผู้มากอำนาจบ้าง

☞ ตั้งแต่ได้รับหนังสือมาอ่านเป็นเวลาปีกว่า ทำให้ดิฉันคิดว่า สรรพสิ่งในโลกไม่จริงยั่งยืน ทำให้ปลงตก ไม่คิดมาก ดิฉันพยายามทำใจ ระวังความโกรธไว้ไม่ให้เกิดเรื่องร้ายๆ บางครั้งทำใจได้ แต่พอทำงานเหนื่อยมาจะท้อแท้ต่อชีวิตมาก

มณีวรรณ มะโน/กทม.

▼ นี่ขนาดปีกว่า ยังทำใจได้ขนาดนี้ ปีที่ ๒ ปีที่ ๓ และปีต่อๆ ไปเราจะเก่งขึ้นเรื่อยๆ จิตใจจะมีการพัฒนา บางครั้งเกิดการท้อแท้บ้าง ก็เป็นธรรมดา ท้อได้แต่อย่าถอยแล้วกัน

☞ ปัจจุบันผมอยู่ในเรือนจำ สิ่งที่ผมพยายามจะทำความเข้าใจและปฏิบัติอยู่ ก็คือ การงดเนื้อสัตว์ แม้ในสถานการณ์เช่นนี้จะไม่อำนาจให้ แต่ผมก็จะพยายาม โดยการเจี้ยเอา หลีกเลี้ยงให้โดนน้อยที่สุด แต่บางทีก็มีการกินบ้างแบบเต็มความอยาก ทางพ่อกับแม่ของกระผมซื้อมาฝาก แต่ถ้าทานที่โรงเลี้ยง กระผมจะไม่กินเนื้อ ผมเข้าใจอยู่บ้างว่า กินแล้วเป็นบาป ในการสนับสนุนการฆ่า แต่ในสถานการณ์ไม่อำนาจ

ผสมกับใจโลเลของผม ผมจึงกระทำได้เด็ดๆ ชัดๆ แบบนี้

วิชา อ่อนเกิด/กทม.

▼ นี่ก็เป็นอีกหนึ่งตัวอย่าง ของ“คนบ้า”(ดี) ที่โลกต้องการ นายกองจริง ๆ ขนาดว่าปกติชีวิตก็ต้องลำบากอยู่ในเรือนจำแล้ว แต่ก็ยังพากเพียรใส่ใจในการทำความดี ขอเป็นกำลังใจให้คุณด้วย จะได้มั่นใจขึ้นหายโลเล

👉 แต่ก่อนนี้ บางทีปฏิบัติตัวไม่เข้าท่า แต่เดี๋ยวนี้เท่าที่ดูมา เข้าท่ากว่าแต่ก่อนเยอะ ส่วนที่เป็นอบายมุขทุกอย่าง ผมจะไม่เข้าใกล้เลย จะทำอะไรก็รู้สึกมั่นใจไปหมด

ประธาน พรหมนุชานนท์/เชียงใหม่

▼ อะไรจะเข้าท่าขนาดนี้ ยินดีด้วยกับชีวิตที่เล็กจากการเป็นทาสอบายมุขได้

👉 การปฏิบัติธรรม ดิฉันจะกินแตกต่างจากเพื่อนครูด้วยกัน คือ ไม่กินเนื้อสัตว์ แต่เมื่อมีโอกาสไปร่วมงานที่ศิระะอโศก จึงรู้ว่า ที่เราแตกต่างจากเพื่อนครูที่โรงเรียน แต่เราก็แตกต่างจากคนในวัดด้วย เราเทียบเขาไม่ได้เลย ปฏิบัติได้ไม่ถึงครึ่งของคนวัดเลย กลับมาดิฉันถึงดกาแพได้เด็ดขาด ขยันมากขึ้น น้องสาวก็งดเนื้อสัตว์ได้บริสุทธิ์ขึ้น ทำให้เรารู้ตัวเองว่า ยังแยะอยู่มาก ยังห่างไกลอีกมาก ต้องรีบแล้ว

อรณี กระจ่างโพธิ์/นครราชสีมา

▼ “มิตรดี สหายดี สังคมสิ่งแวดล้อมดี เป็นทั้งหมดทั้งสิ้นของพรหมจรรย์” เป็นยากระตุ้นอย่างดีที่จะปลุกเร้าในการพัฒนาจิตวิญญาน

👉 ข้อคิดที่ผมได้จากการอ่าน คือ เรื่องการเรียน ผมขยันเรียน และเป็นเด็กดีต่อครู ศีลข้อ ๑ ผมปฏิบัติได้ดี ไม่ว่าสัตว์เล็กแค่ไหน ผมก็จะพยายามไม่ทำร้าย เช่น ในเวลาถูบ้าน ผมก็พยายามหลบมด ผมกินมังสวิรัต ผมจะกิน ๒ มื้อ คือ เข้ากับเย็น

และผมก็ยังได้ช่วยภารโรงล้างห้องน้ำทุกวันด้วยครับ
แต่บางวันก็ลืมครับ

นายสิทธิเดช (ชงรบ) ชาติสุทธิ/นครสวรรค์

▼ เขาวงกตเช่นนี้แหละที่โลกต้องการ อนุโมทนา
ด้วยกับยูวพุทธทายาทผู้มี “ศีลเด่น เป็นงาน ชาญวิชา”

☞ อ่านดอกหญ้าแล้ว รู้สึกใจเย็นกว่าเมื่อก่อน
ปกติจะค่อนข้างอารมณ์ร้อน ใครพูดอะไร ถ้าไม่ถูกใจ
จะรู้สึกหงุดหงิดไปหมด เดี่ยวนี้ทำใจรับได้บ้างแล้ว
ยังไม่ถึง ๑๐๐% แต่จะพยายามต่อไปค่ะ

ด.ญ.จันทร์เพ็ญ สุกุลสิทธิ์/ตาก

▼ นี่ก็เขาวงกตที่โลกต้องการ พยายามต่อไป
เถิดนะ แล้วหนูจะเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในอนาคต

☞ ขณะนี้รับประทานมังสวิรัตแบบเขี่ย
กินเนื้อหมู ไก่สัตว์อื่นๆที่โรจะนี่ถึงชีวิตสัตว์นั้นๆ
ทุกทีว่า สัตว์แต่ละตัวก็รักชีวิตของตัวเอง เหมือนเรา
รักชีวิตของเรา และยังถือศีล ๕ โดยพยายามเคร่งครัด
และพยายามตรวจศีลทุกวัน

จรัสศรี สุวลักษณ์/สงขลา

▼ ขออนุโมทนาด้วย และขอชื่นชมอย่างมาก ที่
สามารถตรวจศีลทุกวัน เพราะเท่ากับมีการตรวจสอบ
ตนเองทุกวัน ซึ่งจะทำให้ไม่ประมาทในชีวิต

👉 ดิฉันจะเป็นคนที่จมปลักอยู่กับความทุกข์ แต่ดิฉันก็ไม่สามารถหนีปัญหาไปได้ จึงยอมรับปัญหา และพยายามแก้ไขทุกอย่างอย่างเข้มแข็งและอดทน แต่บางครั้งก็รู้สึกท้อแท้ และสิ้นหวังมาก เพราะดิฉันเปรียบเสมือนหัวหน้าครอบครัว ตอนนั้นจะมีแต่หนังสือเป็นเพื่อน เป็นคนให้กำลังใจ เพราะดิฉันโดดเดี่ยวมาก ไม่สามารถที่จะปรึกษาใครได้เลย ตอนนี้ดิฉันรู้สึกขอบคุณปัญหาและความทุกข์ ที่ช่วยให้ดิฉันได้เรียนรู้ทุกข

บุญมา การเกษ/อุบลราชธานี

▼ ปัญหาทำให้เกิดปัญญา ซึ่งเป็นปัญญาที่จะเรียนรู้ทุกข์ เพื่อจะหาทางพ้นจากปลักตรมของความทุกข์

👉 แต่ก่อนฉันเคยเสียใจมาก แทนจะประคองชีวิตไว้ไม่อยู่ เหตุเพราะต้องเสียทรัพย์สินอันเป็นที่รักไป หลังจากนั้นดิฉันสวดมนต์ ตั้งสติ จิตใจสงบ จึงรับรู้ด้วยตนเองว่า ไม่มีอะไรที่เป็นของของเราจริงๆ สักอย่าง แม้แต่แก้วของเราตัวเองยังหอมมิได้ ทำให้ฉันหายเสียใจลงได้มากเลยทีเดียว

สายพิณ พิศอ่อน/พิษณุโลก

▼ สิ่งที่จะเป็นของของเราได้ ก็มีแต่กรรม กรรมเป็นของของตน ถ้าสร้างกรรมดี วิบากดีก็เป็นของเรา ถ้าสร้างกรรมชั่ว วิบากชั่วก็จะเป็นของเรา

👉 ตอนนี้กำลังตกงาน ลงทุนทำธุรกิจกับเพื่อน ก็ถูกโกง เงินก็ไม่ได้คืนสักบาท มาเจอพิษฟองสบู่แตก ซ้ำอีก ถึงแม้จะไม่ไชนักธุรกิจใหญ่โต เงินก็ไม่ได้มากมายเท่าไร แต่ทำให้เสียความรู้สึก ความจริงใจที่มี

ต่อเพื่อน แต่เพื่อนกลับโกงเราได้ ถ้าเป็นเมื่อก่อนก็คง
จะแก้แค้นอย่างรุนแรงคืนแล้ว แต่ก็ยังมีมิตรแท้เตือน
สติไว้ มิตรแท้คนนั้นชื่อ ดอกหญ้า นั่นเอง ต้อง
ขอขอบคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

พิทักษ์ รักษาศิลป์/ชัยภูมิ

▼ สถานการณ์บีบคั้นเช่นนี้ ยังสามารถหักห้าม
ใจได้ นี่ก็เป็น...คนบ้า (ดี)ที่โลกต้องการ เพราะหาก
ไม่บ้าดีพอ คงแก้แค้นไปแล้ว

☞ อ่านแล้วพยายามปล่อยวาง ช่วงก่อนหน้า
เครียดมาก เคยกระทั่งกินยาฆ่าตัวตาย เพราะแฟนไปมี
ผู้หญิงใหม่ แต่ตอนนี้พยายามวางเฉย ถ้าไม่คิดก็ไม่ทุกข์
อยู่กับเพื่อน ทำงาน เรียน กิน เที่ยว มันทำให้เราลืมน
ง่ายขึ้น

อรวรรณ ทะมา

▼ สังคมทุกวันนี้ มีเรื่องให้เครียด ให้น้ำได้
มากมาย แม้แต่เรื่องความรัก พระพุทธองค์ตรัสว่า “มี
รัก ๑๐๐ ทุกข์ ๑๐๐ มีรัก ๑๐ ทุกข์ ๑๐ มีรัก ๑ ทุกข์ ๑
ไม่มีรักเลย ก็ไม่ทุกข์เลย”

ฉะนั้นลองหันมาบ้าไม่รักใครเลย มีหัวใจเป็น
โสดเต็มๆ ชีวิตที่ไม่ต้องไปผูกมัดกับใคร แส่นจะอิสระ
เสรี ไม่ต้องกังวล หรือคอยเอาใจใคร สาระในชีวิตที่ดีๆ
ยังมีอีกมากมายที่เรายังไม่ได้ทำ

☞ ตอนแรกที่ได้อ่านดอกหญ้ำกำลังอยู่ในอาการ
อกหัก เพราะถูกหักหลังและทอดทิ้ง พอได้อ่าน
ดอกหญ้ำแล้ว เหมือนกับมีที่พึ่งทางใจ ให้อ่คิดในการ
ดำเนินชีวิต และทำให้ไม่มีความแค้น ปลงกับชีวิต
และเริ่มรักตัวเองมากขึ้น รู้จักให้อภัย ห่วงใยบุคคล

รอบข้าง รู้จักชีวิตที่พอเพียง มีความพอดี ไม่ฟุ้งเฟ้อ
ทะเลาะทะเลาะกัน ตอนนี้ชีวิตดีขึ้นมาก ทั้งหน้าที่การงาน
และมีความสุขกับชีวิต ถึงจะไม่มีครอบครัวก็ตาม
ถ้าโย นาสอน/กทม.

▼ การเข้าถึงสัจธรรม นำมาซึ่งความสุข

เรื่องความรัก...อ่านออก...คิดได้เสมอ...แต่
พอเจอหน้าเขา ได้คุยกัน ก็ยินดีเข้ามาอีก ทั้งๆ ที่คิด
อยู่เมื่อครู่ว่า “เขาไม่ได้รักเรา และเห็นแก่ตัวอย่าง
ร้ายกาจ” จะโค้นตันรักสักที ก็แสนจะยากเย็น แต่ก็
จะพยายามต่อไปค่ะ โปรดให้กำลังใจดิฉันด้วยนะคะ
ลาวัลย์ น้อยวงศ์/เพชรบุรี

▼ ถ้าพิจารณาให้ดี คุณจะเห็นว่า คุณกำลังตก
อยู่ในห้วงของความทุกข์ แต่ความรักทำให้คนตาบอด
จึงมองไม่เห็นจุดนี้ เพราะมีวแต่ฝันหวานถึงความสุข
ที่คาดหวังว่าจะได้ หันมามองให้เห็นทุกข์ทั้งในปัจจุบัน
และในอนาคต เลิกคาดหวังกับความสุขลมๆ แล้งๆ
ที่มันไม่เที่ยงแท้ถาวร

เข้าใจถึงสัจธรรม แล้วตัดใจให้แกร่งๆ อย่า
หลงใหลกับฝันหวานอยู่เลย

มีที่รักที่ผูกพันใจไว้ที่ใด
ที่นั่นเป็นบ่อเกิดแห่งความกังวลใจ
เป็นทำนองตาแห่งความทุกข์
เป็นหลุมมนรกแห่งความเจ็บปวดทรมาน

